СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXI П'ЯТНИЦЯ, 6 СЕРПНЯ 2004 РОКУ ЧИСЛО 32 VOL. CXI FRIDAY, AUGUST 6, 2004 No. 32

Всекрайовий з'їзд Демократичної партії затвердив кандидатуру Дж. Кері

БОСТОН, Мас. – 26-29 липня у „Фліт-Центрі" відбувся загальнокрайовий з'їзд Демократичної партії США. На з'їзді були присутні чотири тисячі делеґатів та 15 тисяч гостей. 29 липня – останнього дня з'їзду – сенатор від штату Масачусетс Джон Кері був проголошений кандидатом від Демократичної партії на листопадових виборах Президента США.

З'їзд відбувався за умов посиленої безпеки: перекрито 40 миль міських автошляхів Бостону, зачинено центральну залізничну станцію. Службовці військової поліції у камуфляжних одностроях охороняли „Фліт-центр", а небо над містом протягом тижня патрулювали вісім винищувачів Ф-16.

Під час офіційного відкриття з'їзду, увечорі 26 липня з промовою виступали колишній президент Джімі Картер, сенатор Гіларі Клінтон і колишній президент Бил Клінтон. Колишній віце-президент США Альберт Ґор закликав делеґатів змінити роздратування, якого вони зазнали через його суперечливу поразку на президентських виборах 2000 року, на цьогорічні зусилля, які сприяли б приходові до влади в Білому Домі сенатора Джона Кері. Хоча партійні провідники обіцяли, що промовці на з'їзді зосередять увагу на перевагах Дж. Кері, а не на недоліках Президента Джорджа Буша. Однак у ключовій промові колишній президент Бил Клінтон гостро критикував Дж. Буша з низки питань, зокрема за його податкову політику та війну в Іраку.

27 липня темою нарад була єдність – промовляли сенатор Едвард Кенеді, Говард Дін, Тереса Гайнц-Кері – дружина кандидата на

(Закінчення на стор. 4)

Кандидат Демократичної партії на президента США Джон Кері (праворуч) з кандидатом на віце-президента Джоном Едвардсом під час Всекрайового зїзду у Бостоні 29 липня. *Фото: APWWP*

Міжнародний форум провідників – очима українського дипломата

29 липня у Бостоні закінчив свою працю Національний з'їзд Демократичної партії США. Одночасно з конвенцією у цьому ж місті відбувся Міжнародний форум політичних і державних діячів, який зібрав понад 600 учасників від політичних партій, дипломатичних представництв і парляментів 120 країн світу. У праці форуму взяв участь Посол України в США Михайло Резнік. Після від'їзду з Бостону Посол М. Резнік зустрівся з кореспондентом „Свободи" Анатолієм Гороховським, котрий попросив українського дипломата поділитися своїми враженнями від праці форуму. Нижче подаємо текст їхньої розмови.

– Скажіть, будь-ласка, Михайле Борисовичу, хто був організатором цього Міжнародного форуму?

– Його організатором був Національний демократичний інститут, який знаходиться в столиці країни. Він запросив увесь дипломатичний корпус, акредитований у Вашинґтоні, взяти участь у праці форуму світових провідників. Я мав приємність бути учасником цього авторитетного зібрання. Поруч зі мною сиділи представники парляментів Південної Кореї, Філіпін, були діячі з Грузії, Азербайджану та інших країн. Цей представницький форум працював у тому самому приміщенні, де відбувався з'їзд Демократичної партії.

– Які питання розглядалися на форумі?

– Йшлося про найактуальніші проблеми міжнародної політики. Кожен учасник міг взяти участь в обговоренні. Зокрема багато уваги було приділено наступним президентським виборам в Америці, нас інформували про позиції демократів і чим вони відрізняються від позицій республіканської адміністрації.

– Що Вас найбільше зацікавило на цих слуханнях?

– Мене, як Посла України, передусім цікавило, яка буде в майбутньому позиція демократів щодо України, якщо господарем Білого Дому стане Джон Кері. Приємно було почути, що краще будуть використовуватися органи ООН. Це для України теж важливо, адже ми маємо в цій організації власний голос і можемо відстоювати свої права, висловлювати своє бачення міжнародних стосунків. Радники Кері наголошували на тому, що в рамках діяльности демократичної адміністрації будуть уважніше ставитися до кризових точок плянети, при цьому називалися Північна Корея, Тайванська протока та інші країни. Було звернуто увагу на необхідність більш виваженого вирішення ізраїльсько-палестинського конфлікту, йшла мова і про війну у Чечні.

– А що говорилося на зустрічі про Україну?

– Саме цього питання я хотів зараз торкнутися. У своєму виступі колишній секретар Департаменту оборони США Віліям Пері тепло згадував Україну, зокрема говорив про те, що за часів демократичної адміністрації на чолі з Президентом Билом Клінтоном керівництво України, тоді ще молодої держави, прийняло ряд рішень, які сприяли збільшенню міжнародної

(Закінчення на стор. 5)

Крок до Москви... Але Леонід Кучма – це ще не вся Україна

Петро Часто

У попередньому числі „Свободи" (з 30 липня) ми вже повідомляли, що вступ до НАТО і Европейського союзу перестав бути пріоритетом для зовнішньої політики України – від 15 липня, коли Президент Л. Кучма своїм указом вилучив те положення Воєнної доктрини України, в котрому йшлося про орієнтацію країни на ці стратеґічно важливі евро-атлантичні структури. Формальною підставою для цього вилучення, як намагаються тепер пояснювати представники українського уряду, зокрема міністер оборони Євген Марчук, є неуспіх на червневій зустрічі НАТО у Стамбулі, турецькій столиці, наприкінці червня: мовляв, Україна наштовхнулася на байдужість до своїх европейських інтенцій, і замість дружніх заохочень почула тільки „обридлі" вимоги запевнити чесність і демократичність президентських виборів.

Міністер Є. Марчук, якому й за службовим обов'язком належалося прокоментувати зміни у Воєнній доктрині, взявся марно заспокоювати громадськість, нібито нічого не сталося, і вступ до НАТО й ЕС залишається кінцевою метою евроінтеґрації, а що нема про це згадки в доктрині – то це тому, щоб не визначати конкретних дат цієї інтеґрації.

Це пояснення, можливо, було б подібне до правди, якби не перебувало в логічному контексті з декількома попередніми кроками Президента Л. Кучми – кроками від, а не до Европи. Згадаймо втягнення України в Міжпарляментську Асамблею СНД, відтак – в Єдиний економічний простір, в якому повновладним господарем, згідно з умовами угоди, буде Москва; згадаймо фактичне віддання Москві нафтопроводу „Одеса--Броди". Тепер – зміна Воєнної доктрини. Лінія єдина – на догоду Москві. Не випадково указ про вилучення попереднього тексту вийшов на публіку саме 26 липня, під час зустрічі Л. Кучми з Володимиром Путіним в Криму, в ялтинському Лівадійському палаці. Російський провідник просто не міг приховати радости, що Л. Кучма перестав бавитися в „двовекторність" і веде Україну до нового Переяславу. Змалювавши перед журналістами рожеве майбутнє „об'єднаних зусиль" Росії й України, В. Путін додав: „І за пагорбом (тобто на Заході – П. Ч.) це розуміють, тому їхня аґентура намагається заподіяти шкоду нашим взаєминам". І як тут не подумати, що не Л. Кучма викреслював з Воєнної доктрини

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

С. Шолох отримав політичний притулок в США

ВАШІНҐТОН. – Сергій Шолох, власник радіо „Континент", закритого представниками „Укрчастотнагляду" без судового рішення, отримав політичний притулок у США. Він плянує оселитися у Вашінґтоні. Сергій Шолох стане четвертим українським політеміґрантом в Америці за часів президентства Леоніда Кучми. До цього політичний притулок або статус біженця в США отримали Мирослава Ґонґадзе, екс-майор Микола Мельниченко та колишній депутат Олександер Єльяшкевич. На радіо „Континент" у Києві транслювалися провідні західні станції, – Бі-Бі-Сі, „Німецька хвиля", „Польське радіо", „Голос Америки", радіо „Свобода".

Українські кораблі залишать Севастополь

СЕВАСТОПОЛЬ. – Начальник головного штабу Військово-морських сил України Ігор Кабаненко 3 серпня визнав пляни перебазування принаймні частини української фльоти з Севастополя. Він не уточнив, про яку саме частину фльоти йдеться. Запевнення начальника штабу ВМС – це відповідь на заяву громадського комітету „Український Севастополь", який звинуватив українську владу в намірі зробити Севастополь базою розташування лише російської Чорноморської фльоти. У поширеній 2 серпня заяві громадський комітет „Український Севастополь" сповістив про досягнуту домовленість між президентами України та Росії щодо виведення українських військових кораблів зі Стрілецької бухти в Севастополі та переміщення їх на базу Донузлав. Автори заяви вважають, що цей крок може потягти за собою запровадження повної контролі російських збройних сил над українським містом Севастополь. Коментуючи заяву, Ігор Кабаненко заперечив можливість маштабних перебазувань української фльоти з Севастополя, але підтвердив наміри командування цього року перевести кілька кораблів до бухти Донузлав.

Владі не до вподоби протест студентів

СУМИ. – Незважаючи на репресії, розгром наметового містечка та масові арешти, 1 серпня було розпочато піший похід студентів з Сумів до Києва, з вимогою скасувати указ Президента та розпорядження Кабінету Міністрів від 17 червня, згідно з яким три університети ліквідуються, а на їх базі створюється Сумський національний університет. Коаліція молоді „Наша Україна", що об'єднує 29 всеукраїнських молодіжних організацій, висловила рішучий протест проти дій влади, що сталися у ніч на 1 серпня в Сумах. У документі, оприлюдненому 2 серпня, наголошується, що які б абсурдні звинувачення не намагалися нашвидкоруч зфабрикувати проти учасників акції протесту в Сумах, „дії влади шиті білими нитками. Головна мета фізичного й морального терору проти молоді – зірвати похід на Київ сумських студентів, які протестують проти ліквідації їхніх університетів". Разом зі студентами йдуть їхні батьки та викладачі. Коаліція „Наша Україна" заявила свою цілковиту солідарність з сумськими студентами і зажадала негайно звільнити всіх затриманих у Сумах і припинити репресії проти учасників мирних акцій протесту.

У Києві відкрито Бюро військової документації „Україна–НАТО"

КИЇВ. – Незважаючи на зміни Президента Леоніда Кучми у Воєнній доктрині України, з якої він виключив спрямування України до НАТО і ЕС, 3 серпня відкрилося Бюро військової документації „Україна-НАТО", що діятиме на базі Управління евроатлантичної інтеґрації Генерального штабу ЗС України. Церемонії відкриття передувало підписання міжвідомчої угоди про використання Бюра військової документації „Україна-НАТО". З української сторони цей документ підписав начальник Управління евроатлантичної інтеґрації генерал-майор Леонід Голопатюк, з боку НАТО – директор Координаційного центру партнерства НАТО генерал-майор Ріфкі Дурусой. Під час перебування у Києві генерал-майор Р. Дурусой також планує провести зустрічі з керівництвом бюра зв'язку НАТО в Україні та Національного центру евроатлантичної інтеґрації України.

В. Янукович зібрав російських співаків та напівпорожню Европейську площу

КИЇВ. – В суботу, 31 липня, в концерті на підтримку кандидата в президенти України Віктора Януковича взяли участь російські поп-виконавці, але Европейська площа Києва, де це відбувалося, була напівпорожня. Зібралося близько 3-4 тисячі осіб, що є небагато – як на столицю. Для порівняння, агітаційний концерт „Команди озимого покоління" у березні 2002 року зібрав майже повну Европейську площу, яка вміщує 50-60 тисяч людей. Через відсутність людей початок концерту за В. Януковича навіть кілька разів відкладали. Плянувався він на 4-ту год. по полудні, а почався майже о 7-ій вечора. Хоч російськомовні ведучі назвали концерт „Актом массовой гражданской самоотдачі", московські артисти були розчаровані малою кількістю глядачів на площі. Сцену, на якій виступали російські виконавці, прикрашав надпис „Україна – за Януковича" та великий портрет кандидата, а під час концерту агітатори роздавали календарики і наліпки за Януковича. Активісти організації „Молодь – надія України" поширювали серед глядачів свою контрагітацію – відкритий лист депутата Григорія Омельченка, де він від імені офіцерів просить В. Януковича роз'яснити всі подробиці його засудження та перебування у тюрмі.

Український уряд не дотримується зобов'язань

КИЇВ. – Місія Міжнародного валютного фонду (МВФ), яка працювала в Україні з 19 липня по 3 серпня, дійшла висновку, що український уряд не дотримується зобов'язань за програмою „Упереджувальний „стенд-бай". „Завершити перегляд програми в рамках угоди „стенд-бай" не виявилося можливим внаслідок відхилень у запровадженні фіскальної політики, структурних заходів у податково-бюджетному та банківському секторі, а також накопичення нових заборгованостей з відшкодування ПДВ" говориться в заяві місії. Місія МВФ вважає, що для завершення перегляду програми український уряд має надати підтвердження того, що фіскальна політика, у тому числі бюджет на 2005 рік, й надалі узгоджуватися з їхніми зобов'язаннями за програмою. Крім того, Кабінет міністрів повинен вжити заходів для забезпечення дотримання структурних критеріїв, за якими оцінюється ефективність програми. Зокрема місія МВФ заявляє про те, що ухвалені в середині червня зміни до бюджету-2004 збільшили його дефіцит до 2.75 відсотка ВВП проти цільового показника за програмою, встановленого на рівні 1.75 відсотка.

Село Радянське домоглося перейменування

ТЕРНОПІЛЬ. – Село Радянське Кременецького району Тернопільської области домоглося перейменування і тепер називатиметься Великі Млинівці. Відповідне рішення ухвалили депутати Тернопільської обласної ради. З ініціятивою повернути селу колишню назву виступили самі жителі. 29 лютого вони провели місцевий референдум, на якому більшість мешканців села проголосувала за зміну назви. Тепер рішення обласної ради повинна затвердити Верховна Рада України.

Побиття довіреної особи провідника СПУ розцінюють як провокацію з боку влади

ЛЬВІВ. – Львівські обласні штаби Віктора Ющенка та Олександра Мороза висловлюють глибоке обурення з приводу побиття у Львові 29 липня першого секретаря Сихівського райкому СПУ Григорія Созіна, довіреної особи кандидата у президенти України Олександра Мороза з 118-го територіального виборчого округу. Обласні штаби розцінюють випадок як свідому провокацію з боку влади, метою якої є пересварити дружні політичні партії та бльоки партій, що стоять на демократичних засадах розвитку. У заяві наголошується, що бльок В. Ющенка у Львівській області та Львівська обласна організація Соціялістичної партії України у грудні минулого року підписали угоду про співпрацю. Рамками угоди передбачена спільна координація зусиль у передвиборчий період.

Радіостанція, що передає лише українську музику

ТЕРНОПІЛЬ. – Відтепер в етері тернопільської радіостанції „Українська хвиля" звучатиме лише українська музика. 30 липня директор „Української хвилі" Юрій Фартушняк сказав, що радіостанція змінила формат з метою збільшення слухацької авдиторії. Тепер у тернопільському „FM"-діяпазоні працюють сім радіостанцій, і завдяки суто українській музиці „УХ-радіо" має намір виокремитися на загальному фоні. Як стверджує Ю. Фартушняк, „УХ-радіо" стало першою радіостанцією, котра запроваджує стовідсотково україномовний формат мовлення. „Українська хвиля" вперше вийшла в етер наприкінці 1998 року, з того часу в етері звучала українська та закордонна (в тому числі і російська) музика. Тепер у музичній базі радіостанції є близько 5 тис. україномовних пісень.

Спостерігачі констатують перші порушення

КИЇВ. – Спостерігачі з США заявляють про порушення закону про вибори Президента під час виборчої кампанії в Сумській, Полтавській і Харківській областях. Зокрема мова йде про примусовий збір підписів на підтримку одного з кандидатів. На зустрічі з головою Центральної виборчої комісії Сергієм Ківаловим 30 липня представник делеґації спостерігачів зі США Ґреґорі Лафлін повідомив, що спостерігачі зі США одержували численні скарги на порушення під час поїздки в згадані області. Виборці скаржилися на примушування державних службовців під погрозою звільнення збирати підписи за одного з кандидатів, до участи у вічах на підтримку одного з кандидатів. Ґ. Лафлін сказав, що такі скарги надходили від учителів, медичних працівників, транспортників, а також від працівників сільського господарства.

Україна отримає кредити на модернізацію АЕС

КИЇВ. – Міністер палива та енерґетики Сергій Тулуб 30 липня назвав підписання кредитної угоди „історичною подією". Український уряд підписав кілька угод із Евробанком реконструкції та розвитку та „Евроатомом" про надання кредитів, які будуть використані на модернізацію і підвищення безпеки новозбудованих енерґобльоків на Рівненській та Хмельницькій атомних електростанціях. Україна, отримуючи 125 мільйонів долярів, зобов'язується перед европейським співтовариством виконати понад 100 заходів з безпеки, аби реактори відповідали стандартам. Україна очікувала коштів від Европейських структур протягом кількох років. Тоді мова йшла про кредити на добудову реакторів у Рівному і Хмельницькому. Переговори про це не були успішними, тим часом Україна самостійно добудувала реактори. Лише після того, як у вересні минулого року український уряд оголосив, що потребує коштів лише на проєкти з модернізації та підвищення безпеки атомних бльоків, европейські структури погодилися виділити кошти.

За повідомленнями інформаційних аґентств

Українці Італії не байдужі до виборів в Україні

Мабуть таки, має рацію Юзьо Обсерватор з львівського „Поступу", пишучи, що українська влада хоче захиститися від негативних голосів українських громадян, котрі тимчасово працюють поза кордонами України, оскільки статистика свідчить, що переважна їх більшість – за В. Ющенка. В країнах, де діють навіть найбільші українські громади, українські посольства і консуляти не створили належних умов для найширшої участи українців у бизьких президентських виборах. У пропонованій нижче кореспонденції голова Християнського товариства українців в Італії Олесь Городецький розповідає, як ця справа виглядає в Італії.

1 серпня ми підбили перші підсумки організованого Християнським товариством українців в Італії збирання підписів під зверненням до Центральної виборчої комісії України і міністерства закордонних справ про бажання громадян України, що проживають в Італії, взяти участь у виборах президента.

Хоч збір підписів проводився тільки у неділю, оскільки це єдиний вихідний день у заробітчан, 25 липня та 1 серпня зібрано понад 2,5 тисячі підписів. І це попри період відпусток, коли переважна більшість українців або поїхали додому, або доглядають своїх „сеньйорів" десь на морських чи гірських курортах. Збір підписів триває.

Виборці готові. Чи готова українська влада? Законодавча база України, як 70 стаття Конституції, так і Закон про вибори президента дозволяє голосування за кордоном практично всім бажаючим. Легалам і нелеґалам (ст. 2, ч. 6).

Нерозв'язаними залишаються декілька основних проблем. Першою є відкриття достатньої кількости додаткових виборчих дільниць. Адже навіть найбільший патріот задумається чи витрачати 50-100 евро і добу часу на дорогу, щоб проголосувати, а це потрібно буде зробити двічі або тричі (у випадку другого туру). Адже закон (ст. 35, ч. 11, 12) чітко говорить про особисте внесення прізвища у список виборців на дільниці громадян, що не стоять на консульському обліку. Не говоримо вже про нелеґалів, які бояться вийти з будинку де працюють, щоб їх не депортували.

Тому надзвичайно важливим є відкриття виборчих дільниць в містах, де проживають принаймні 5-10 тисяч громадян України, а таких міст в Італії багато. в одному Неаполі та околицях проживає понад 100 тисяч українців. Тим часом покищо лише удва дипломатичних представництва України можна проголосувати: в Посольстві України в Римі та в Генеральному консульстві в Мілані.

Іншою проблемою є контроля за прозорістю самого виборчого процесу. Оскільки майже всі кандидати на найвищу державну посаду виявляють незначний інтерес до виборів за кордоном, то й кандидатур на членів дільничих комісій можуть не запропонувати. А якщо комісії складатимуться лише з людей „на службі", то на об'єктивність сподіватися не доводиться.

Не до кінця зрозумілим є також питання спостерігачів. Ст. 70 Закону про вибори президента в частині 4 говорить про повноваження закордонних спостерігачів на території України. Про закордон мова не йде. А спостерігачі від партій - за відсутности осередків самих партій?

Формування передвиборчих штабів, призначення довірених осіб, подання кандидатур до дільничних комісій – механізми досить складні в умовах закордону.

Іншою проблемою передвиборна аґітація кандидатів на президентське крісло. Не думаю, що в Італії буде можливо обклеювати стіни плякатами та вивішувати „біг-борди". А де і як розміщувати інформацію нетральної виборчої комісії про кандидатів? Стендів у дипломатичних представництвах буде замало. Тут свою роль могли б відіграти громадські організації.

Що кажуть у Посольстві України в Італії? Посол Анатолій Орел, відповідаючи на запитання про вибори під час недавньої зустрічі з громадянами України в Римі, був доволі однозначний: „Голосування за межами диппредставництв? Такого немає ніде в світі. Я таких прецедентів не знаю. Не буде і у нас. А зрештою, все вирішує ЦВК". Отже, слово за Центрвиборчкомом.

Попри все сказане, участь заробітчан у виборах є надзвичайно важливою з огляду на декілька моментів. Перший, моральний, - визнання державою своїх громадян, їхньої праці та внеску в економіку України, своєрідне вибачення.

Інший, практичний, що може реально вплинути на висліди голосування. Хоч і не становлячи більшости українських виборців, заробітчани є чинними спонзорами величезної кількости своїх родин в Україні. А хто впливає на світогляд більше, ніж годувальник?

Наразі виборці Італії звертаються до голови ЦВК С. Ківалова і міністра закордонних справ К. Грищенка зі зверненням, в якому вимагають:

- забезпечити включення в списки для голосування та можливість проголосувати всім бажаючим громадянам України за умови наявності в них закордонного паспорта громадянина України, незалежно від їхнього статусу в Італії та консульського обліку;
- відкрити додаткові виборчі дільниці в місцях компактного проживання громадян України (Неаполь, Казерта, Салерно, Венеція, Удіне, Болонія, Брешія, Реджо Емілія, Фльоренція, Тренто та інші);
- максимально сприяти формуванню списків осіб, що мають українське громадянство і проживають в Італії, котрі б виявили бажання працювати в складі виборчих комісій чи бути офіційними спостерігачами;
- звернутися з пропозиціями до Верховної Ради України про внесення змін до державного бюджету України з метою фінансування закордонних виборчих дільниць.

З метою якнайширшого залучення електорату до процесу голосування та економії державних коштів, італійські українці пропонують створити мобільні групи з членів виборчих комісій та спостерігачів, які б збирали голоси виборців в місцях компактного проживання громадян України, залучаючи до співпраці українські громадські організації в Італії.

Максимально організовані та чесно проведені вибори президента України на закордонних виборчих дільницях, стануть реальним свідченням поступів у демократичному розвитку України.

Крок до Москви...

(Закінчення зі стор. 1)

текст про НАТО і ЕС, а це його руками зробив В. Путін?

Відверто каґебістська фраза російського президента негайно стала предметом обговорення у світовій пресі. Колишній посол Чехії в Україні Павел Маша пише у празькому щоденнику „Лідове новіни": „Заради шматка українського сала Путін вирушив у небезпечному напрямку. Можливо, використання словника тоталітарного режиму й пробудить у когось аґресивні інстинкти, але передусім додасть арґументів противникам". На думку П. Маши, В. Путін активно допомагає Л. Кучмі вибити карти з рук Віктора Ющенка, намагаючись скомпрометувати його як „ставленика Заходу й Америки". Щодо пропаґованої Москвою опінії, нібито Україна Заходові не потрібна, П. Маша певний, що насправді це не так: „Якщо Захід не досить співпрацює з Україною, що до певної міри є правдою, то це він не досить співпрацює з Україною Кучми. Але з Україною Ющенка ця співпраця відкрилася б значно ширше".

Американські аналітики з компанії „Стратфор" передбачають, що Л. Кучма в останні три місяці свого президентства поглибить економічні і політичні зв'язки між Україною й Росією до тієї міри, що прихильникам західнього вектору розвитку країни буде дуже тяжко знову розвернути Українську державу в бік НАТО й Европейського союзу.

Нюйоркська газета „Вол Стріт Джорнал", дещо навпаки, запевняє Захід, що Київ не кинеться наосліп в московські обійми, бо українці навчені минулим історичним досвідом. Разом з тим газета певна, що Европейський союз лише виграв би, якби запропонував Україні членство, котре зробило б її більше подібною до Польщі, а менше – до Росії.

Німецька газета „Франкфуртер Рундшау" також висловлює жаль, що наполовину відчинені двері ЕС виявилися для України затісними, й тому їй легше обернутися обличчям до Москви.

Авторитетний діяч з оточення президента Польщі, імені якого інформаційне аґентство УНІАН не подає, сказав, що відмова Л. Кучми від евроінтеґрації „по-перше, чітко диференціює кандидата від влади як проросійського, а кандидата від опозиції - як прозахіднього. По-друге, це зневірить частину населення в Заході, як такому, котрий нічого не дає Україні. Якщо не дає Захід, то, може, дасть хтось інший. По-третє, можна припустити що таке рішення включить російські гроші в українську передвиборну кампанію".

Натомість московська газета „Русскій кур'єр" називає публікації в західній пресі щодо змін у Воєнній доктрині України „марною гістерією", бо, мовляв, проросійський претендет на пост президента В. Янукович все одно не переможе В. Ющенка. Газета цілком справедливо глузує зі спритних московських політтехнологів в Україні, які „вміють маніпулювати пострадянською свідомістю, але забувають про інтереси українських виборців".

Всупереч поданим вище інформаціям, не слід вважати українську ситуацію безнадійною. Швидше за все, останній крок Президента Л. Кучми продовжує звичну лінію хитань між Заходом і Сходом. За спиною Л. Кучми – вже не та країна, якій байдуже, куди рухатися – у „світле минуле" чи в нормальне, цивілізоване майбутнє. Навіть українській олігархії це не байдуже – буде вона самостійною чи проковтнутою російським капіталом. Крім усього, в потилицю Л. Куучми дихає визріла в українській суспільній думці істина, що меншобратське схиляння перед Москвою послужить злу службу Росії, оскільки відродить у ній імперські ілюзії і відволіче від вирішення її нагальних внутрішніх проблем.

П. Ч.

Перед жовтневими виборами - підвищений темп приватизації

Продається „Укртелеком". Кому і за скільки?

ПАРСИПАНІ., Н. Дж. – 28 липня Кабінет міністрів України прийняв рішення провести конкурс з продажу 42,86 відсотка акцій національної мережі зв'язку „Укртелеком". У вівторок, 2 серпня, це підтвердив у розмові з журналістами в Києві перший віце-прем'єр, міністер фінансів України Микола Азаров. Продаж пакету акцій відбудеться до 30 вересня ц. р. „Прийнято конкретне рішення, в ньому визначені дати",- сказав М. Азаров, пояснюючи затримку з оголошеням конкурсу в той спосіб, що, мовляв, уряд хоче дістати додаткову аналізу з приводу того, як у цьому рішенні захищені інтереси України. Віце-прем'єр категорично заперечив припущення, нібито уряд має намір продати „Укртелеком" російській акціонерній федеральній компанії „Система". „Ми висуваємо умову, щоб прийшов найсильніший інвестор, який спроможний вкласти інвестиції, достатні для того, щоб „Укртелеком" став модерною системою зв'язку", – ствердив М. Азаров. Все ж він визнав, що російська „Система" буде одним з головних претендентів на купівлю.

Голова Фонду державного майна України Михайло Чечетов на цій же пресовій конференції запевнив, що інвестори є „і з близьких, і з далеких країн, отож боротьба буде запеклою".

Тим часом більшість опозиційних українських політиків вважає, що уряд заздалегідь вирішив, хто буде переможцем конкурсу. Наприклад, депутат Верховної Ради від Соціаліс-

(Закінчення на стор. 22)

АМЕРИКА І СВІТ

Статую Свободи знову відкрито

НЮ-ЙОРК. – Статуя Свободи 3 серпня відкрилася знову для громадськости після того, як її було закрито з міркувань безпеки після нападів 11 вересня 2001 року. Попри поновлені побоювання терористичних нападів у Ню-Йорку, мешканці міста перемогли у своїх наполегливих пропозиціях відкрити статую. Як запобіжний захід, усі відвідувачі статуї Свободи були ретельно перевірені, коли сідали на пороми, що прямують на острів Свободи у ню-йоркській бухті. Верхівка статуї – відома корона оглядова точка – лишатиметься закритою для відвідувачів.

Іракські терористи бомблять християнські церкви

БАГДАД, Ірак. – 1 серпня увечері біля п'ятьох християнських церков пролунали вибухи.Чотири вибухи сталися у Багдаді. Загинули щонайменше 10 осіб, понад 40 осіб – поранені. Біля християнської церкви у місті Мосулі на півночі Іраку загинула одна особа. Іракська влада вважає, що вибухи – справа рук бойовиків йорданського терориста Абу Мусаба аз-Заркаві, тісно пов'язаного з „Аль-Кайдою". Мета терористичних акцій – викликати ворожнечу між християнами та мусульманами.

У торговому центрі Парагваю загинуло понад 300 осіб

АСУНСЬЙОН, Параґвай. – В торговому центрі 1 серпня сталася сильна пожежа. Кількість жертв становила понад 300 осіб, ще 330 дістали поранення. За даними поліції, охоронці комплексу, коли розпочалася пожежа, зачинили головний вихід – щоб покупці не втекли з покупками, не заплативши за них. Це збільшило розміри трагедії. Президент Парагваю Никанор Дуарте закликав приватні клініки допомогти постраждалим – державні лікарні не можуть впоратися з напливом поранених та обпечених людей. Пожежа спалахнула в торговому центрі „Ікуа Боланьос", розташованому в столиці країни, в розпал вихідного дня – близько полудня за місцевим часом. За даними поліції, у цей момент в будівлі перебувало близько 700 осіб. Причиною пожежі, швидше за все, став вибух газу.

„Лікарі без кордонів" залишають Афганістан

КАБУЛ, Афганістан. – Рішення допомогової організації „Лікарі без кордонів" залишити Афганістан після вбиства минулого місяця п'ятьох її співробітників знов привернуло увагу до небезпек, перед якими постають допомогові працівники по цілому світі. „Лікарі без кордонів" перебували в Афганістані вже 25 років, ще за часів присутности там Радянського Союзу. Вони користуються репутацією безстрашних, їхні працівники відвідують небезпечні зони, куди мало хто потрапляє з інших організацій. Проте останнім часом в Афганістані стан безпеки погіршився, зросла кількість нападів на представників благочинниих установ.Деякі їхні представники нарікають на те, що в Афганістані останнім часом стерлася чітка межа між військовими і гуманітарними акціями.

Польща відзначила 60-ліття Варшавського повстання

ВАРШАВА, Польща. – 30 липня відзначено 60-ліття варшавського повстання, коли 1 серпня 1944 року населення Варшави піднялося на боротьбу проти нацистів. Однак, повстання зазнало поразки, тому що повстанцям не допомогло радянське військо. Вони трималсь 63 дні перед тим, як здатися. Близько 200 тисяч поляків загинули, 80 відсотків міста залишилося тоді в руїнах. Вперше у церемонії вшанування тих подій взяв участь канцлер Німеччини Ґергард Шродер.Поміж інших гостей – секретар Державного департаменту США Колін Павел та заступник прем'єр-міністра Британії Джон Прескот. Ветерани повстання пройшли вулицями Варшави, а потім взяли участь у церковній відправі у військовому соборі.

Пакистан затримав провідного діяча „Аль-Кайди"

КАБУЛ, Пакистан. – Влада Пакистану повідомила 30 липня, що арештувала чоловіка, розшукуваного за причетність до нападів на американські посольства в Кенії та Танзанії 1998 року, коли загинули понад 200 осіб. За словами міністра внутрішніх справ Пакистану, йдеться про танзанійця Ахмеда Халфана Гайлані, звинуваченого у зв'язках з „Аль-Кайдою". Американська влада заочно висунула проти нього офіційні звинувачення у причетності до нападів на посольства США і включили його ім'я до переліку найбільш розшукуваних осіб. США пропонували багатомільйонну нагороду за його затримання. Офіційні представники служб безпеки Пакистану кажуть про можливість передання Ахмеда Халфана Гайлані американцям. Повідомляють, що його було заарештовано разом з кількома іншими особами, включно з його дружиною-узбечкою та двома південно-африканцями. Арештові передував бій з підрозділами безпеки в штаті Пунджаб.

У США звинувачено ісламську допомогову установу

ВАШІНҐТОН. – Американська влада звинуватила базовану в Тексасі мусульманську допомогову організацію - Фонд „Свята земля" - у фінансуванні тероризму. Сімох співробітників Фонду звинувачено у переведенні мільйонів долярів палестинському войовничому угрупуванню „Гамас", на яке покладають відповідальність за чисельні самогубні напади в Ізраїлі. Представники Фонду відкинули висунуті проти нього звинувачення, кажучи, що вони надають допомогу біженцям, сиротам та жертвам катастроф. Речник „Гамасу" заперечив надходження будь-яких коштів з американського фонду. Генеральний прокурор США Джон Ешкрофт підкреслив, що порушення судової справи означає, що відтепер не буде різниці між тими, хто здійснює терористичні напади, і тими, хто їх свідомо фінансує.

За матеріялами ЗМІ

Нова тривога поширилася у США

ВАШІНҐТОН. – Кілька тижнів тому пакистанська влада, згідно з повідомленням офіційних урядових чинників, затримала члена „Аль-Кайди" у Пакистані. Наслідком цієї акції став доступ Центрального розвідувального управління (Сі-Ай-Ей) США до великого обсягу інформації, завдяки якій в країні у неділю, 1 серпня, підвищено готовність сил безпеки країни до рівня „високий" у деяких дільницях столиці Вашінґтону, Ню-Йорку та околиці.

Керівник департаменту внутрішньої безпеки Том Рідж заявив, що американське керівництво здобуло дуже правдоподібну інформацію, що „Аль-Кайда" плянує здійснити напади на певні будинки фінансових установ в обох містах і Нюарку, Н. Дж., напередодні президентських виборів, що мають відбутися у листопаді.

Поміж решти будинків Том Рідж назвав будівлю Міжнародного валютного фонду та Світового банку у Вашінґтоні, будинок фінансової фірми „Сітігруп" і Ню-йоркську біржу, а також будинок забезпеченевої фірми „Пруденшіял" в Нюарку.

Хоча уряд час до часу попереджав громадськість про можливі терористичні напади в США, але недільне попередження і піднесення рівня тривоги були набагато тривожніші. Аналітики стверджують, що це сталося з уваги на інформації, котрі цим разом були більш вірогідними, з перерахуванням конкретних об'єктів нападів.

Через два дні після підвищення рівня чуйности в країні представники американських служб безпеки повідомили, що переважна частина інформації, яку 1 серпня уряд Президента Джорджа Буша використав, щоб оголосити у трьох містах стан підвищеної загрози терористичних акцій, має принаймні трирічну давність.

Одна з дорадниць Президента Буша з питань безпеки – Франціс Товнсенд сказала, що подробиці плянованих нападів на фінансові установи у Вашінґтоні, Ню-Йорку і Нюарку були зібрані мережею „Аль-Кайда" у 2000-му та 2001-му роках, ще до нападів 11 вересня 2001 року. Виглядає на те, що якась її частина могла бути оновлена пізніше, у січні цього року. Але не зрозуміло – і розвіддані також не вносять щодо цього ясности - чи і надалі перебувають у США ті (члени „Аль-Кайди"), хто збирав інформацію.

Більшу частину інформації виявили у Пакистані минулого місяця в комп'ютері при затриманні підозрюваного активіста „Аль-Кайди".

Урядовці кажуть, що хоч та інформація була застарілою для „Аль-Кайди", вона є новою для США, і у зв'язку з інформацією про пляни нападів у США в час передвиборчої кампанії її оприлюднення виправдане.

Х.В.–Ф.

Всекрайовий...

(Закінчення зі стор. 1)

дента США у цьогорічних виборах Джона Кері, Ричард Ґепгард, Рон Рейґан та Барак Обама – кандидат від Демократичної партії до Сенату з штату Ілиной. Саме Б. Обама, матір якого є „біла", а батько з Ніґерії – „чорний", мав головну промову того вечора в якій підкреслював, що немає „чорної Америки", ані „білої Америки", ні „латинської Америки" ані „азійської Америки", а є тільки Сполучені Штати Америки, надаючи загальній атмосфері конвенції об'єднуючого характеру.

28 липня ключову доповідь мав сенатор Джон Едвардс, кандидат на посаду віце-президента. Джон Едвардс заявив, що він разом з Джоном Кері об'єднають американців у єдину націю, наразі розколоту через статки, клясові та расові відмінності. Він пообіцяв боротися з тим, що назвав негативною політикою минулого, замінивши її політикою надії, пообіцяв запровадити більше рівноправ'я в галузі освіти, охорони здоров'я та економіки.

Того ж дня з'їзд ухвалив політичну плятформу партії. Її головні пункти – повернути США повагу у світі та забезпечити обороноздатність країни. Демократи пропонують збільшити армію на 40 тисяч осіб та створити міжнародну комісію для організації виборів і підготування нової конституції Іраку.

29 липня Джон Кері прийняв номінацію стати кандидатом від Демократичної партії на посаду президента США.

За кандидатуру Дж. Кері проголосували 4,254 делеґати, за інших кандидатів – 43 делеґати. Для затвердження кандидатури Дж.Кері потрібно було набрати 2,162 голоси. У голосуванні взяли участь делеґації всіх 50 американських штатів і територій. Делеґати затвердили кандидатуру Джона Кері і його партнера Джона Едвардса.

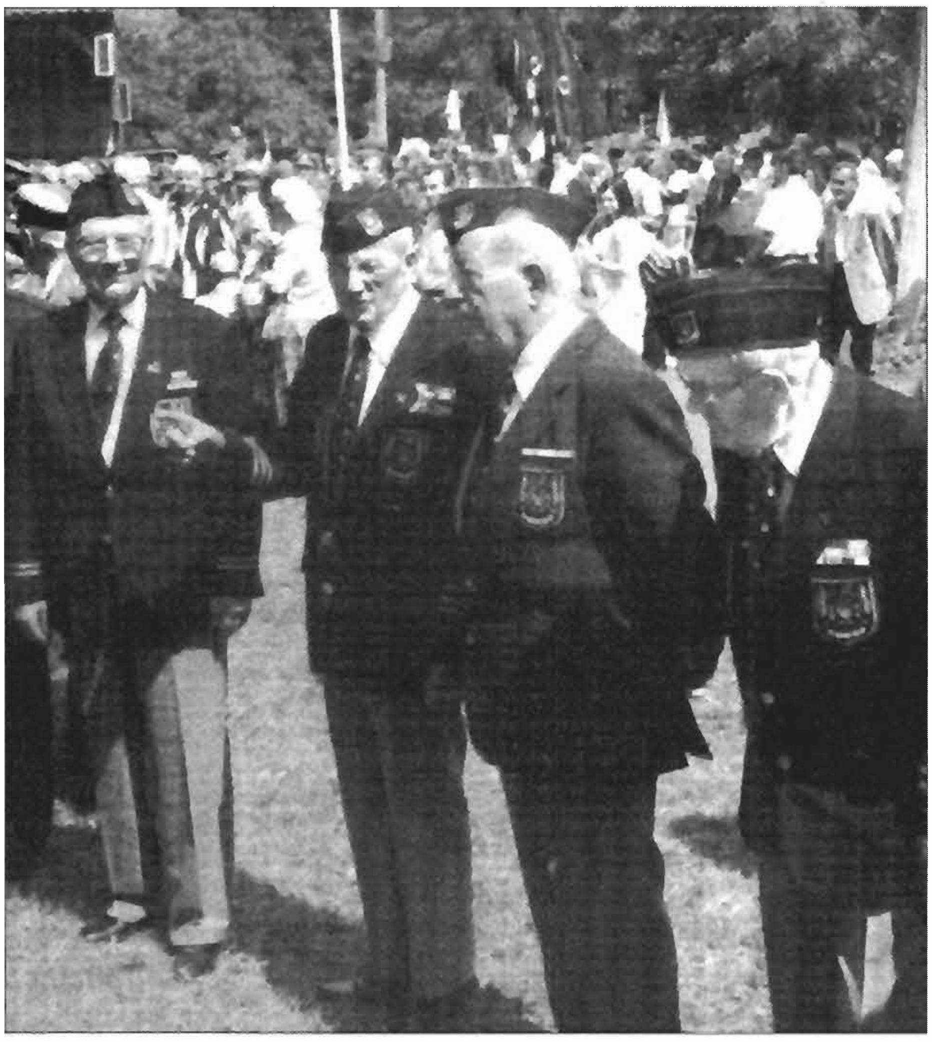
Увечері Джон Кері виступив з промовою, яка відкрила кінцевий етап його змагань за посаду президента. Він пообіцяв відновити довіру до Білого Дому і бути таким головнокомандувачем, який ніколи не приведе країну до війни на хибних підставах.

Джон Кері пообіцяв переглянути дещо з економічної політики уряду Дж. Буша і розширити надання допомоги в галузі охорони здоров'я та освіти в країні, і водночас вести ефективнішу боротьбу проти тероризму за кордоном. Він підкреслив, що його зовнішня політика засаднично відрізнятиметься від політики Джорджа Буша: „Нам треба знову перетворити Америку на маяк у світі. Нам треба, аби нас поважали, а не лише боялися. Нам треба очолити ґлобальні зусилля проти розповсюдження ядерної зброї, тримати найнебезпечнішу у світі зброю подалі від найнебезпечніших у світі рук. Нам потрібні потужні збройні сили і міцні союзи. І потім, з упевненістю та налаштованістю, ми будемо здатні сказати терористам: „Ви програєте, а ми – виграємо. Майбутнє не належить страхові, воно належить свободі".

Покищо популярність обох кандидатів майже однакова, але демократи сподіваються, що після з'їзду популярність Джона Кері зростатиме.

Х.В.–Ф.

Наша спільна болюча трагедія

На світлині, зробленій 25 липня у день катастофи, жертви смертельного випадку д-р Святомир Фостун (другий зліва), Маркіян Шептицький (другий справа), Володимир Пігій (перший справа) під час святкування 60-ліття бою під Бродами з іншими ветеранами 1-ої Дивізії УНА. *Фото: Юрій Ференцевич*

Мабуть, за усю історію української громади у Великій Британії (ОбВУ) не було ще такої трагедії, щоб в одну жахливу мить, одним випадком, загинуло троє чільних, усім знаних, одних з найкращих членів нашої спільноти. Вістка про загибель д-ра Святомира Фостуна, Маркіяна Шептицького і Володимира Пігія рознеслася по громаді, наче вогонь в сухому лісі. І всім нам було так само важко повірити в цю сумну новину... Що сталося, чому і як?

Невеличка група представників ОбВУ, перебуваючи в Україні одинадцятий день, зранку 25 липня 2004 року вирушила автами до Бродів, щоб віддати честь, поклін та піднести молитви за своїх побратимів по зброї, які віддали життя в кривавому бою під Бродами в 1944 році. Понад усе, наших колишніх вояків бадьорила, тішила й єднала думка, що вони могли вшанувати пам'ять своїх друзів у 60-літній ювілей бою на рідній, вже вільній українській землі.

Після завершення урочистостей гості вирушили назад до Львова. Близько 5-ої години дня за київським часом, на шляху Броди–Львів, між населеними пунктами Куровичі та Підгайчики, сталась автомобільна катастрофа. За попередніми даними експертизи, стало відомо, що Роман Панкевич, водій авта, в якому їхали д-р Святомир Фостун, Маркіян Шептицький, Володимир Пігій і полковник Анатолій Кошіль, голова Київської організації Всеукраїнського об'єднання ветеранів, мав приступ серця, внаслідок чого його авто без контролі виїхало на зустрічну смугу й не відповідало на сиґнали мініавтобусу, що мчав назустріч. У результаті зіткнення четверо пасажирів автомобіля загинуло, полковник А. Кошіль уцілів.

В ту одну хвилину перевернувся світ для наших колишніх вояків, їхніх родин, друзів, співпрацівників і знайомих. Жінки стали вдовами, родини назавжди розлучились зі своїми улюбленими, а вся українська громада на цьому терені зазнала величезної втрати.

В особі д-ра Святомира Фостуна СУБ втратив довголітнього редактора „Української Думки" й колишнього генерального секретаря, а в особі Маркіяна Шептицького, – колишнього ділового директора, довголітнього (25 років), відданого праці голову відділу СУБ у Лондоні, голову Українського товариського клюбу й невтомного працівника ГУ СУБ. Зі смертю Володимира Пігія СУБ і ОбВУ втратили провідного члена відділу у м. Раґбі. Це величезна втрата і для ОбВУ, Европейського Конґресу Українців, Товариства „Свята Софія", УКПО, Української Автокефальної Православної Церкви. У цю прикру хвилину поділімося спогадами про покійних, помолімося за спокій їхніх душ та віддаймо подяку Господеві за те, що ми мали приємність їх знати, з ними розмовляти, сміятись, турбуватись, бути разом... Нехай буде їм вічна пам'ять!

Похорон д-ра Святомира Фостуна відбувся 29 липня о 11-ій год. ранку за київським часом, у с. Милування, Тисменицького району Івано-Франківської области, де він народився. Заходи з перевезення тлінних останків св. п. Маркіяна Шептицького і Володимира Пігія проводяться під наглядом ГУ СУБ.

Рада й Головна управа
Союзу українців
у Великій Британії
Лондон, 1 серпня 2004 р.

Міжнародний...

(Закінчення зі стор. 1)

безпеки. Мається на увазі в першу чергу відмову України від атомного арсеналу, який вважався третім у світі за кількістю ядерних зарядів. Україну згадували також серед країн, які зробили важливі демократичні кроки в напрямі приєднання до світових політичних і економічних інституцій.

– Що з американського досвіду можна було б рекомендувати партійним діячам України?

– Дипломати не є членами партій, тому ми не впливаємо на їхню діяльність. А взагалі кажучи, є що запозичити українським партіям у Демократичної партії США, яка має понад двохсотрічну історію.

– В Америці, як відомо, є дві партії – Демократична і Республіканська. В Україні їх понад сотню. Чи не краще мати дві або три партії, ніж таку кількість, коли навіть усіх назв неможливо запам'ятати?

– Нашій країні лише 12 років і увесь цей час триває партійне будівництво. В майбутньому політичні сили в Україні будуть структуровані. Цьому сприяє новий закон про вибори. Депутатське місце у Верховній Раді можна буде отримати тільки за партійним списком...

– Чи були на форумі прийняті конкретні рішення?

– Ні, ніяких рішень не приймалось, їх і не передбачалось. Цей форум був покликаний допомогти світовій спільноті краще зрозуміти сучасний стан справ в США, країні, яка є у світі гравцем номер один. Рішення, які приймаються на Капітолійському пагорбі і в Білому Домі, є, безумовно, дуже важливими. Крім усього, керівництво Демократичної партії хотіло роз'яснити світовим провідникам, чим буде займатися Джон Кері, якщо прийде до влади.

– Ви мали нагоду зустрічатися з керівниками Демократичної партії?

– Безумовно, мав. Контактів було дуже багато, кожний з нас мав можливість зустрітися з провідними діячами цієї партії. Такі контакти відбувалися під час дискусій, на приватних „ланчах" та обідах. Я був присутнім на двох виступах екс-президента Клінтона, один раз під час його виступу на з'їзді, а другий – в рамках нашого форуму. Це добра форма спілкування, адже вона дає можливість одержати відповіді на запитання з перших рук.

Михайло Резнік

– За умови інтенсивної участи у праці форуму чи вдалося Вам зустрітися з місцевою українською громадою?

– Так, я скористався нагодою, щоб познайомитися з українцями Бостону, відвідав місцеві церкви і був гостем Українського Наукового Інституту Гарвардського університету. Мені приємно було привітати нового керівника інституту професора Майкла Флаєра. На зустріч зі мною прийшли професори, викладачі, українські студенти. Я мав можливість ближче ознайомитись з інститутом, який займає чотириповерховий будинок, має власну велику бібліотеку, необхідні технічні засоби для навчання студентів і ведення наукових долсліджень.

– На закінчення просив би Вас поділитися своїми думками про значення з'їзду Демократичної партії?

– Я уважно стежив за цією подією і за різними відгуками на неї. Хочу висловити своє незадоволення оцінкою деяких американських засобів масової інформації, що з'їзд, мовляв, більше нагадує театральне видовище, ніж справжнє зібрання ділових людей, які вболівають за долю своєї країни. Я з цим не можу погодитися, і перш за все тому, що це величезна подія для всіх людей, які не тільки вірять в демократичні цінності, але готові докласти всі свої зусилля для втілення їх в життя. Кожен штат діяльно готувався до конвенції, завчасно готувалися плякати та інші наочні засоби, які прикрасили приміщення, де проходили засідання з'їзду. Український народ буде поважати вибір американців, які виберуть президентом демократа чи республіканця. Вважаю, що стосунки України із Сполученими Штатами Америки залишаться стабільними.

Жодного з Януковичів не вибрано

У попередньому числі „Свободи", саме на цьому місці 5-ої сторінки, було вміщено світлину з Черкас, на якій відтворено шеренгу портетів кандидата в президенти України В. Януковича зі ствердженням „Черкащина обирає Януковича". Проте вже наступного дня з'ясувалося, що виборці не є такі одностайні щодо вибору нинішнього прем'єра у президенти, тому що позаклеювали портрети плакатами з написами „Україна – не зона, Янукович – не президент". Написи міліція зішкрябала – слід залишився. Не тільки на склі... *Фото: Фелікс Хмельковський*

Віктор Ющенко і Віктор Янукович

Хоча за станом на 2 серпня кандидатами на пост Президента України зареєстровано 24 особи, немає сумніву, що провідними серед них є Віктор Ющенко і Віктор Янукович.

Керівник виборчої кампанії В. Ющенка Олександер Зінченко на прес-конференції 3 серпня підкреслив, що за результатами опитувань В. Ющенко впевнено випереджує В. Януковича на 10 відс. і висловив переконаність, що цей відрив між кандидатами збільшуватиметься. Київське агентство моделювання ситуацій спробувало з'ясувати, на чому основана така прихильність виборців до В. Ющенка, і дійшло висновку, що В. Ющенко більше і давніше знаний в Україні, ніж його конкурент. Штаб В. Ющенка фактично був сформований ще у 2002 році, коли після парляментських виборів було поставлене нове завдання – президентські обрії В. Ющенка у 2004 році. Структура і склад штабу В. Ющенка, його проєкти – все це досить відкрито та зрозуміло. Проте абсолютно нічого не можна сказати про організаційну структуру штабу В. Януковича. Усе ж цей кандидат спирається на відчутну підтримку, основою якої є відлагоджена технологія успішного політичного позиціонування кандидата від влади. Основні елементи такої стратегії: „небачене" піднесення економіки, оперативне подолання льокальних економічних криз (хлібна, бензинова тощо), підвищення та своєчасність соціяльних виплат, активізація зовнішньополітичних контактів (у даному випадку персональне прив'язання до популярности В. Путіна); наполегливе висвітлення всіх цих „здобутків" на підконтрольних ЗМІ (загальнонаціональних, державних та приватних телеканалах). Влада утверджує гасло про спадковість влади, незмінність державного курсу, стабільність економічної та політичної ситуації в Україні, послідовність економічних перетворень без соціяльних потрясінь. Проте, віддаючи свій голос за В. Януковича, пересічний українець навіть приблизно не може визначити, хто саме з донецьких магнатів стане прем'єр-міністром в Україні за часів його президенства. Обираючи В. Ющенка, український виборець усвідомлює, що разом з ним до влади повертається Віктор Пинзеник, Юрій Костенко, Борис Тарасюк, Роман Безсмертний, Петро Порошенко та інші відомі діячі.

Ще півроку тому обидва кандидати були не в рівних позиціях. В. Ющенко – відомий політик, колишній голова уряду, який показував найкращу динаміку розвитку, керівник бльоку, до якого входило близько десятка поважних та потужних партій.

В. Янукович – відверто регіональний політик, без серйозних здібностей до публічних зв'язків, зі шлейфом двох судимостей (хоч і погашених), без серйозної партійної підтримки, з невмирущим тавром олігархічного кандидата. Але завдяки використанню випробуваних технологічних схем (необмежені маніпуляції з інформацією, з бюджетом, персоніфікована праця з образом В. Ющенка) ситуація досить суттєво змінилася. В. Янукович проголошується „яскравим політиком всеукраїнського маштабу", „керівником найбільш успішного за всю історію уряду", „провідником широкої громадсько-політичної коаліції". В. Ющенка провладні структури намагаються представити як „„політика західньої України", „націоналіста", „русофоба" та „американофіла", який „піддається впливу іззовні". Відомо, що не все гаразд з життєписом В. Януковича, але вже перша його передвиборна акція була спрямована на цю проблему. Відкриття невідомих фактів з біографії В. Януковича у потрібному місці і в потрібний час дає суспільству можливість ще до виборів „перетравити" цю інформацію. Проте у свідомості виборців все одно відкладається негативний ефект від судимостей вищого посадовця.

Таким чином, В. Ющенко сьогодні є більш прогнозованим кандидатом, ніж В. Янукович, але йому необхідно досить радикально змінювати технологічні напрямки своєї кампанії, щоб протистояти опонентам. В. Янукович не є типовим представником влади та носієм номенклятурних традицій цієї влади. Він може стати відкриттям цих виборів і принести багато несподіванок як своїм опонентам, так і союзникам. Наразі терези громадської думки схиляються на користь В. Юшенка, але до 31 жовтня – ще три місяці.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про „фантазування" і дійсність

Не пригадую, як давно та звідкіля у мене взялося оце німецьке порівняння, яке так часто уживаю таки німецькою мовою, щоб пояснити різницю між правдою і неправдою, чи пак між правдою а фантазією, що так часто її змінює.

Але оце „Dichtung und Wahrheit" дуже добре надається до вияснення, яке часто доводиться зустрічати у житті, а зокрема у письмі – фантазію, яку бажають подати за правду і усіми силами у цьому переконують.

Зокрема це бачимо, коли йдеться про історію недавнього минулого, про різні переживання, що наш народ перейшов, та про які постійно пишуть та говорять, зокрема коли йдеться про недавнє минуле.

Фантазування і поважне переконування у правдивості різних фактів та подій недавно минулого постійно переслідують нашу історію. Ті, що її пережили, пробують відділити саме цю фантазію від правди, але ті, з молодшого покоління, беруть усі подані та „вифантазувані" факти і події за справжні та вірять тим, які їх передають. Паки і паки знаходимо в українській пресі, у книжках-споминах дуже різне насвітлення недавньої історії, а вже зокрема, коли йдеться про характеристику життя і діяльности її передових осіб. Розуміється, тут дуже багато залежить від того, хто пише і яка його т. зв. „політична" настанова.

Якось, однак, забуваємо, що усі ці спомини, представлення нашої недавньої історії читають також члени нашого молодшого покоління та вірять беззастережно в усю цю „поезію", яку можна знайти у споминах чи статтях різних осіб та псевдоісториків.

Саме на таку „поезію" натрапила я недавно, коли один із членів т. зв. „четвертої хвилі" показав мені статтю Володимира Окаринського з „Тернопільської газети" доволі давнього випуску, ще з квітня цього року, ч. 13 (430). Стаття мала промовистий заголовок „Конкурент УВО, або чому Шухевич не любив Коновальця". Подавши коротко історію конфлікту полковника Коновальця з Євгеном Петрушевичем так, як вона відома з історії тих часів, автор статті чомусь несподівано цитує дослівно уривок із споминів Юрія Цегельського, що появилися в Ню-Йорку недавно під заголовком „Сага роду Цегельських" пише про те, що сказав Роман Шухевич у віці 14-ти років до тестя Є. Коновальця – адвоката Степана Федака. Ці наївні слова про уявну „зраду" полковника Є. Коновальця не можна брати поважно, читаючи оці доволі дивні „спомини", а витягати з них так поважний висновок вже ніяк не годиться. Бо чи можна слова 14-літнього хлопчини брати так поважно, немов це була б думка славного Романа Шухевича-Чупринки?

Ось саме маємо живий приклад, як можна витягнути непотрібні висновки із слів 14-літнього хлопчини, що сказав він у молодечому запалі, не подумавши про їхній справжній зміст.

На жаль, автор статті В. Окаринський інтерпретує їх зовсім поважно, а поставивши ще такий провокативний заголовок „Конкурент УВО або чому Шухевич не любив Коновальця" напевно насторожив не одного наївного читача, що не знає справжньої історії цих подій, бо не мав нагоди у довгі роки совєтської окупації добитися до джерел нашої історії. І знову вигадка і правда принесли непотрібну шкоду в ставленні до наших справді провідних осіб.

О-КА

Вітаємо О-КУ з новою книжкою!

В останні дні липня пошта принесла приємну новину редакторці „Свободи" Ользі Кузьмович – зі Львова надіслали її нову книжку „Про вчора і сьогодні". Докладнішу розповідь про це видання ми подаємо в цьому числі на 23-ій сторінці, а шановній О. Кузьмович, не менш відомій за її псевдом О-КА, складаємо наші поздоровлення з приводу давно очікуваної публікації, зичимо доброго здоров'я і нових книжок.

Редакція „Свободи"

Світлина з нової книжки: О. Кузьмович в студентські роки.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Мого батька реабілітувала історія

Цього року виповнюється 60 літ від проголошення військами УПА Космацької самостійної республіки. Коли червоне військо зайняло всі українські землі, синьо-жовті прапори майоріли лише над Космачем. Велика космацька битва з окупаційною московською армією, під час якої українські повстанці вщерть розбили російське військо на чолі з генералом Дергачовим, говорить сама за себе.

Я щаслива з того, що мій батько Дмитро Палійчук 1924 р. народження, псевдо „Веселий", був українським повстанцем, боровся за волю і незалежність України, за що був ув'язнений на 25 років у концтаборах Воркути, Мордовії, Пермської області і помер уже в часи Української держави, в 1992 році.

Я зверталася до Генеральної прокуратури України в 1994 році з проханням реабілітувати батька, бо він боровся за Україну, на що отримала відповідь, що батько був засуджений обґрунтовано.

Отже, мій батько, який зі зброєю в руках боровся за незалежність України за рішенням прокуратури держави Україна не підлягає реабілітації. Більше того, я сьогодні живу в цій державі в таких умовах, що не маю грошей, аби на могилі батька збудувати гробовець, як це роблять інші наші земляки, які скитаються по заробітках в Португалії, Еспанії, Греції, Італії, Туреччині. Можливо, знайдеться добра людина, яка пожертвує 300-400 долярів на гробовець на могилі мого батька-повстанця. Моя адреса: Марія Мохнатчук, присілок Царина, 55, с. Космач, Косівського району, Івано-Франківської области, 78640 Ukraine.

Я щаслива, що мій батько був борцем за волю України, і хоч його не реабілітувала українська теперішня влада – його давно реабілітували Космач і Україна. Як сказала українська поетеса з Луганської области Антоніна Листопад:

Не плач, моя Доле, не плач...
Ще будем сміятися, Броди!
Іду у повстанський Космач!
Бо я із повстанського роду.

Марія Мохнатчук,
с. Космач, Україна

Степан Салук з Тернополя має протези

На адресу Об'єднання українських православних сестрицтв приходить з України багато прохань про допомогу. Ми не могли відмовити Степанові Салукові з Тернополя, інвалідові без обох рук, ми вислали його лист із проханням допомоги у виготовленні протезів до „Свободи", яка надрукувала його 30 травня 2003 р. разом з нашим зверненням до громади. Громада щедро відгукнулася на біду цього чоловіка, і вже в липні минулого року С. Салукові було передано більшу частину (5 тис. дол.) зібраних коштів.

Тепер хочемо поділитися радісною вісткою: отримали фото і лист від С. Салука, де він сердечно дякує всім, хто допоміг йому придбати протези, з якими він почувається значно впевненіше вдома й на вулиці, бо може одягтися (раніше одяг на ньому не тримався) і виглядати, як інші люди, а з допомогою спеціяльних пристроїв може давати собі раду в багатьох раніше безвихідних ситуаціях. Усе це – завдяки чутливості і вирозумінню читачів „Свободи".

Маємо ще лист від Херсонської обласної благодійної організації „Допомоговий комітет сестер милосердя великомучениці Марини", через який наше об'єднання вже багато літ передає допомогу для сиротинця, а також для інвалідів, лікарні та хворих на туберкульозу.

Є в Херсоні онкологічний диспансер, але працює він у примітивних умовах – бракує устаткування, медичних препаратів, приміщень. Спорудження кількаповерхового будинку онкологічного центру триває понад десять років, а тепер взагалі припинилося, хоч на Херсонщину було переселено людей з Чорнобильської зони й число онкологічних хворих збільшилося.

Благодійна організація почала збирати кошти для придбання сучасного устаткування та медичних препаратів, а також допомагати онкологічним хворим інформаціями про перші ознаки злоякісних захворювань.

Хворі потребували не лише матеріяльної допомоги, а й духовної опіки. Улаштування каплички в диспансері значно поліпшило б душевний і фізичний стан хворих, допомагало б у боротьбі з хворобою. Тому благодійна організація з Херсону звертається до Об'єднання українських православних сестрицтв по допомогу, а ми, в свою чергу, звертаємося до читачів „Свободи" з проханням знову виявити свою чуйність і доброту, відгукнувшися й на цю людську біду своїми пожертвами. Наша адреса: 110 E Cedar St., Livingston, NJ 07039-4015. Тел.: (973) 992-6479.

С. Салук з протезами, придбаними завдяки допомозі читачів "Свободи".

Надія Мірчук,
президент Об'єднання УПС,
Лівінгстон, Н. Дж.

Страшна таємниця Дем'янового лазу

Літо 1989 року закінчувало свій біг. Тодішній голова обласної організації „Меморіял" Роман Круцик – тепер депутат Верховної Ради України, і довголітній підпільний священник УКЦ, нині покійний о. Андрій Кияк розшукали 40 осіб, в пам'яті яких назавжди залишились ті страшні роки, що відлунювались пострілами та передсмертними зойками нещасних мучеників Дем'янового лазу. На засідання „Меморіялу", у маленькій кімнатці старенького будинку, що притулився до велетенських осик, над дзеркальною гладдю Івано-Франківського міського озера, несміливо зайшов сивий дідусь. Розповідь його була жахливою. Дідусь із села Пасічна, що розкинулось на протилежнім від Івано-Франківська, лівім березі річки Бистриці Солотвинської, розкрив через 48 років страшну таємницю Дем'янового лазу. Так називалась місцевість недалеко від села.

Раніше вже йшли розмови про масові поховання тут жертв сталінського режиму. І тоді, у 1970 році, мов буря, налетіла на Дем'янів лаз зубаста техніка. Екскаватори, бульдозери, трактори трощили дерева, рівняли горби, засипали яри з неймовірним поспіхом. Пейзаж змінився моментально. Так відгукнулися Комуністична партія і КДБ на програму радіо „Свобода", що прозвучала за кілька днів перед операцією „замітання слідів".

І ось настав жовтень 1989 року. Знову в Дем'яновому лазі стояв маленький, старенький екскаватор, а по обидва боки нього – люди. І ось, заглибившись, ківш ніби здригнувся від страшної знахідки – з болотистої землі виглядав черевик, з якого стирчала кістка людської ноги. До дальших розкопок приступили люди з лопатами, обережно знімали чорний, драглистий шар землі, ніби боячись когось поранити. Нарешті на поверхні появились перші кістки, перемішані з розлізлим шматтям. Черепи лежали на чоботях, гуцульських постолах, черевиках, проламані тяжкими предметами. Поламані ребра, руки, ноги... майже всі були постріляні в потилицю. Тут були галичани, мешканці Поділля, гуцули, селяни, інтеліґенція, священики. Завдяки кропіткій праці Товариства „Меморіял", робітників фабрик, селян з навколишніх сіл, молоді, викладачів і студентів Івано-Франківського медичного інституту, було розкопано три великі могили, у яких були поховані 524 особи. Особливо вражаючою була друга могила, в якій лежали молоді жінки-матері та дівчата.

Таких розкопок, крім Дем'янового лазу, було зроблено тільки в Івано-Франківській області ще біля 200. Всередині черепів були знайдено кулі від зброї совєтського виробництва, якою користувались частини НКВД. 29 жовтня 1989 року, мало відбутися перепоховання жертв, про що було оголошено не тільки по Галичині, але й по всій Україні, але сталася ще одна несподіванка: повідомили, що захоронення переноситься на день скоріше і церемонію здійснюватиме Російська Православна Церква разом з компартійцями. Товариство „Меморіял" поставило на вулицях, що вели до Дем'янового лазу, барикади з возів та велику кількість людей, так що задуми „батюшок" та компартійців не збулись і захоронення відбулось в запланований день.

У тридцяти трьох домовинах, наповнених вщерть черепами, кістками і останками вцілілої одежі, лежали пошматовані тіла. Прибули сотні тисяч людей з навколишніх сіл, районів і областей, щоб помолитися за невинних жертв.

На місці захоронення залишились свідки трагічного минулого – сумні могили, як незаперечний доказ ненависти ворогів українського народу, якому за добро, довір'я і щирість платили окупанти винищенням.

о. Степан Яновський,
Бріджпорт, Кон.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

До уваги мистців!

Здається, завчасно думати про різдвяні картки, коли ми щойно увійшли у прекрасний літній сезон. Але Український Народний Союз уже приготовляється до наступного різдвяного проєкту. Цей проєкт є багатогранний – він заохочує і популяризує українських мистців. Прибуток від продажу карток призначений на відродження Союзівки. Не менш важливе й те, що проєкт сприяє усвідомленню суті Різдва, доброзичливости у міжлюдських взаєминах.

Протягом декількох минулих років громада виявила велику підтримку цього проєкту УНС. Поряд з оплатою карток ми одержуємо також особливі датки на обидва видання УНСоюзу - „Свобода" і „Український тижневик" та на Українську Народну Фундацію. Разом прихід сягає 40 тисяч доларів. УНСоюз продовжуватиме цей проєкт так довго, як матимемо відданих мистців, котрі діляться своїм мистецтвом, та жертводавців, котрі підтримують наші проєкти. Минулими роками УНСоюз втішався нагодою видати твори Ярослава Адамовича, Марти Анни, Анатолія Балуха, Христини Баранської, Богдана Божемського, Анатолія Бурового, Юрія Віктюка, Маркіяна Вітрука, Олвіна Владики, Тані Гаєцької, Якова Гніздовського, Петра Головатого, Марії Гарасовської-Дачишин, Михайла Дмитренка, Наталії Йосипчук, Олександра Канюки, Юрія Козака, Яреми Козака, Мокі Кокоріс, Данила Коштири, Наталії Коваленко, Зеновії Кулинич, Зої Лісовської, Оксани Лукасевич-Полон, Віталія Литвина, Андрія Мадая, Люби Максимчук, Романа Марковича, Леоніда Молодожанина, Наталки, Христини Никорак, Лідії Палій, Аки Перейми, о. Сергія Пастухова, Ореста Поліщука, Лідії Пясецької, Мирона Рижули, Марти Савчак, Христини Сай, Івана Сколоздри, Романа Сметанюка, Ярослава Стадника, Олени Стасюк, Мирослави Стойко, Ірени Твердохліб, Галини Титли, Юлії Ткачук, Юрія Тритяка, Андрія Хомика, Марти Цісик та Івана Яціва.

Ми щиро заохочуємо українських мистців взяти участь у цьому проєкті і надсилати свої твори для відтворення на картках. Цього року УНСоюз плянує видати 150,000 карток.

Під розгляд беруться твори різних жанрів – оливні, акварелі, дереворити чи керамічні кахлі. Цього року тематика буде – ікони, котрі відображують Різдво Христове. Для репродукції приймаються оригінальні твори мистців, фотографії або плівки.

Просимо висилати їх до Головної канцелярії на подану внизу адресу не пізніше, як 31 вересня 2004 р. У справі додаткових питань просимо контактувати з Оксаною Тритяк, координатором особливих проєктів.

Адреса: Ukrainian National Association, 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.

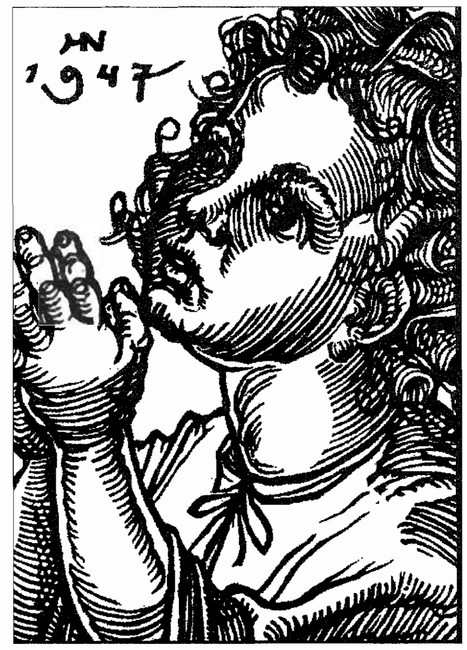
Оксана Тритяк,
координатор особливих проєктів

Марта Анна. „Гуцульська церква". 1998 р.

Віталій Литвин. „Різдво в Україні". 1995 р.

Яків Гніздовський. „Дитя молиться". 1947 р.

Відбувся з'їзд сеньйорів УНСоюзу

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – 13-18 червня на оселі Союзівка відбувся 30-ий з'їзд сеньйорів Українського Народного Союзу. У неділю ввечорі учасники зустрілися на неформальній вечірці. У понеділок була відправлена Панахида за померлих членів у місцевій українській католицькій церкві св. Трійці.

З'їзд відкрила голова Товариства сеньйорів УНСоюзу д-р Анна Чопек. Після відспівання американського і українського славенів було обрано президію у складі: д-р Анна Чопек – голова, Божена Ольшанівська – секретар. Обрано комісії – Номінаційну (Ольга Папроцька і д-р Ігор Гайда), Контрольну (Ольга Шатинська і Христина Дзюба), дотацій (Володимир Дячук, Віра Шуль, Мері Бобечко) і Реєстраційну (О. Папроцька, М. Бобечко і д-р Стефанія Барановська). Хвилиною тиші вшановано пам'ять членів, які відійшли у вічність – Ольги Літепло, Мирона Середовича, д-ра Олега Волянського, Дмитра Стеця і Андрія Лесева.

Відспіванням „Многая літа" присутні привітали автора цих рядків із його 99-літтям, а також д-р А. Чопек, П. Дзюбу, Н. Бобечка і С. Літепло, яким сповнилося 90 літ і вище.

Реєстраційна комісія подала, що зареєстровано 49 учасників. Б. Ольшанівська прочитала протокол з попереднього з'їзду, який прийнято з деякими доповненнями. Е. Мороз повідомив про відзначення в Бостоні почесними докторатом права Анни Чопек, якій відспівано „Многая літа".

Звітували голова і члени управи та реґіонально-стейтові представники. Стверджено, що поважний вік членів, недомагання, поганий стан здоров'я не дозволяють на дальші поїздки, і цим пояснюється щораз менша присутність членів на з'їзді. Для втримання товариства необхідне приєднання нових, молодших сеньйорів. А. Чопек заявила, що її вік та поганий стан здоров'я і далека віддаль (Ню-Мексіко) утруднюють, а то й унеможливлюють виконувати будь-які функції.

Контрольна комісія подала, що перевірка ведення касових книг виявила, що все у зразковому порядку. Уділено абсолюторію уступаючій управі.

На пропозицію Номінаційної комісії обрано нову управу, в склад якої увійшли: Оксана Тритяк – голова, Божена Ольшанівська – секретар, Аліса Орлян – заступник голови, Ольга Папроцька – фінансовий референт, Євген Волошин і д-р Анна Чопек – почесні голови. Стейтові представники: Ярослава Ковч – Конектикат, Євген Мороз – Масачусетс, Марія Мандзій, Стефанія Барановська, Віра Шуль і Христина Дзюба – Ню-Йорк і штат Ню-Йорк, Марія Бобечко – Огайо, Стефанія Катамай – Пенсильванія, Гелена Тринклер – Ровд Айленд, Віра Шуль – Фльорида.

Програма включала „бінго" під проводом М. Бобечко і Дзюбаник, льотерію під проводом Євгена Мороза, яка принесла дохід в сумі 417 дол. Управитель Союзівки Н. Паславський вітав учасників з'їзду і повідомив про поліпшення, які проведено останнім часом на Союзівці.

Євген Мороз висвітлив цікаві прозірки. Цікаву наукову доповідь про харчування, ілюстровану прозірками і відео, подав д-р Ігор Гайда.

Річний огляд подій в Україні (друга половина минулого року і перша половина нинішнього) подав автор цих рядків, а д-р Роман Процик, гість нашого з'їзду подав англійською мовою. Д-р Р. Процик, голова Фонду Катедри українознавства (ФКУ) у своїй доповіді поінформував про нові публікації Інституту українознавства при Гарвардському університеті. Він згадав теж про заснування програми українознавства в Колюмбійському університеті, Н. Й., де недавно відбувся спеціяльний бенкет з метою зібрання відповідних фондів на ту ціль. Зібрано 1 мільйон доларів. Д-р Р. Процик свою винагороду за участь у з'їзді в сумі 100 дол. повернув на потреби Товариства сеньйорів.

Президент УНСоюзу С. Качарай інформував про стан УНСоюзу, і зокрема Союзівки. На численні запити він дав вичерпні відповіді.

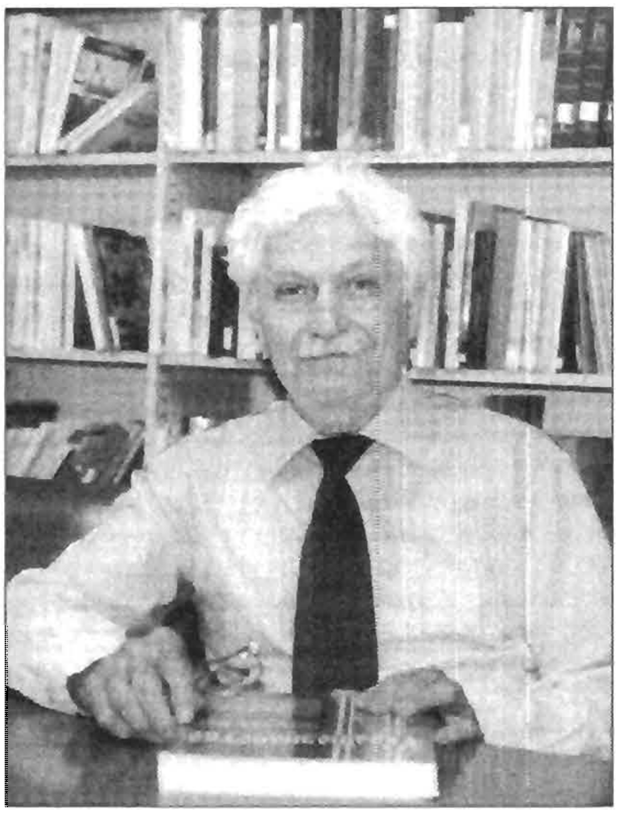
Комісія дотацій призначила пожертви: 1000 дол. на фонд Союзівки, по 250 дол. на „Український тижневик" і на тижневик „Свобода". З'їзд закінчено відспіванням обох славенів.

На закінчення відбувся бенкет. Головним промовцем на бенкеті був о. Богдан Лукій, парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку.

Д-р Роман Барановський

Українознавство – це живий зв'язок часів

На початку липня гостем редакції „Свободи" був професор Петро Кононенко – один з київських учасників і доповідачів 23-ої українознавчої конференції в Урбана-Шампейн 16–19 червня. Він також був одним з промовців у Вашінґтоні 26 червня – на відзначенні 40-річчя відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в американській столиці. Проф. П. Кононенко – директор Науково-дослідного інституту українознавства, головний редактор журналу „Українознавство", автор цілої низки монографій з ділянки літературознавства, багатьох оригінальних художніх творів і сотень наукових та науково-популярних статтей, присвячених гуманістичній та естетичній сутності української національної культури, за які був удостоєний Міжнародної нагороди імені Йоганна Гердера. Українознавство, його досягнення і завдання були головною темою розмови у „Свободі".

Професор Петро Кононенко в редакції „Свободи".

– Щоб започаткувати полемічну тональність нашої розмови, зізнаюся Вам, що колись, наприкінці 80-их, я належав до кола Ваших читачів й дуже захоплювався Вашими інтелектуально-емоційними поверненнями в українське минуле. З тих Ваших розвідок воно поставало привабливим і значущим, породжувало щемке почуття ледве не історичної винятковости, місійности нашого народу. Одначе згодом сталося щось непередбачене – під гарним покровом державної незалежности прийшла в Україну така сіра, гнітюча дійсність, котра убиває будь-яке бажання оглядатися назад. Хоч би яке славне було українське минуле, але ж людина живе сьогоднішнім днем і надіями на день завтрашній. То чи ж найкращий час тепер для українознавства, для прищеплення уваги і поваги до сивої давнини?

– Для цього – завжди час. Ваші міркування мають одну хибу, властиву усім людям, над якими тяжіла радянська система освіти і виховання. Ви розділяєте минуле, теперішнє і майбутнє, тим часом це можна і належить розуміти як єдиний процес. Моя незабутня мати знала безліч пісень і дуже гарно співала, вона перейняла їх від своєї матері, а та – від своєї, і вже навіть у цьому переданні явлена єдність часів, вже не кажучи про зміст тих пісень, що мудрістю і красою з'єднують минуле з теперішнім і цим з'єднанням програмують мою любов до тих самих пісень і мою живу вдячність до попередніх поколінь. Про пісню тут – тільки так, до слова. Завдання наукового українознавства – відновити історичну пам'ять, спираючись на археологію, археографію, антропологію, культурологію. Ми не в капусті знайшлися наприкінці ХХ століття. Візьміть в руки останнє число „Українознавства", де вміщено відреставрований Михайлом Брайчевським „Літопис Аскольда". У 860 році наш князь Аскольд пішов зі зброєю на могутню Візантію і змусив її платити данину Києву, Чернігову і Переяславу. Даремна справа – закликати: „Діти, будьте патріотами!". Але вони стануть ними, коли збагнуть зв'язок часів і причетність кожної людини до історії. А вона має й світовий аспект. Вже „Поучення дітям" Володимира Мономаха чітко співвідносилося з візантійським та західньоевропейським педагогічним досвідом. А візьміть великий торговельний шлях через давню Україну з варяг у греки. А чи залишиться дитина байдужою до факту, що наші предки-хлібороби вплинули на хліборобську культуру решти світу? Або згадаймо вклад давнього українства в демократичний устрій – згадаймо, що поряд з Великим князем діяла боярська дума і діяв кодекс „Руська правда", а за Козаччини, поряд з гетьманом, – діяли старшинська дума і віче. Отож і Конституція Пилипа Орлика виникла на міцному ґрунті української традиції – за 70 років перед американською Конституцією. Та й на початку ХХ сторіччя ми дали яскраві зразки демократичного розв'язання національних, соціяльних, політичних проблем. В Центральній Раді були представлені польська, єврейська, німецька громади. Це був уряд політичної української нації. Тому я й стверджую, що знати нашу найдавнішу давнину, нашу історію – означає перепрограмувати себе на іншу ментальність і, у висліді, на іншу, вищу якість життя.

– Це годі заперечити як теоретичну передумову. Можна припустити, що якби в 1991 році перед усіма українцями в усій вичерпності відкрилася наша національна історія, у найпривабливішому контексті історії европейської і світової, то подальші кроки і роки незалежної України були б тільки вперед і вгору. Проте історія не знає умовного способу дієслова – „якби відкрилася". Кажіть про наше унікальне минуле неправедним мільйонерам сьогоднішньої України – вони чхати хотіли на те минуле. Так само не до арійського чи трипільського минулого знедоленій народній масі, яка не живе, а всі тринадцять незалежних років виживає. То що від чого залежить? Вирішення суспільних проблем – від розвитку українознавства чи цей розвиток – від вирішення суспільних проблем? Чи ми потрапили в зачароване коло і ніяк не збиремося з силою й волею розірвати його?

– Ми розірвемо його через вибори, коли якісно змінимо владу і запровадимо цілісну систему освіти і виховання, спрямовану на відродження українства і моральне оздоровлення всього суспільства. Радянська освітньо-виховна система денаціоналізувала людину, починаючи з дитинства. Ми майже позбулися своєї інтелігенції. Відновити її можна тільки через освіту, через школу, яка не лише дає знання, але й одухотворює дитину, допомагає їй сприйняти гуманістичні ідеали й вирости активним носієм народної культури. В цей спосіб збудуємо міст між минулим і майбутнім. Залежність тут зрозуміла. Буде українська освіта – буде українська людина, буде українська еліта, буде українська держава. Це спільне завдання для України і світового українства, зокрема для американської української громади, яка з гідною подиву вірністю вже понад сто років зберігає рідну мову, віру, естетичні цінності. Тепер ми вже діємо разом, плече до плеча. Ось один тільки приклад. У тісній співпраці з головою Шкільної Ради УККА професором Євгеном Федоренком і професором Тарасом Гунчаком ми видали „Програми з українознавства" – для шкіл в Україні і в діяспорі, від першої до 12 кляси. За цими програмами стоять уже не лозунґи, а струнка філософська концепція минулого, сучасного і мабутнього. Українські діти повинні перебувати в українській освітньо-виховній системі. Однак усі найкращі концепції українознавства залишаться на папері, якщо радикальним чином не зміниться політична влада в Україні. До керма має прийти людина, яка скаже: „Орієнтуємося на власні сили, на свій народ і його творчий потенціял, на свою історію".

– Але ж водночас Україна є частиною людства, тож мусить жити і розвиватися разом зі світом, у згоді і взаєморозумінні з ним. І хіба ми в нашій історії, в самій сутності не маємо такого, що Захід сприймає як ідентичне йому?

– Так, маємо. Це властивий українській душі демократизм, глибока міжнаціональна толерантність нашого народу, внутрішня схильність до республіканського устрою. Тільки всі ці якості затуманені проблемами, з яких Україну так тяжко вивести на чисті води, на ясні зори. А вивести – це і є завдання українознавства, якщо воно охопить не тільки культуру, але й політику, політичну еліту.

– Знов умовний спосіб – якщо... Всі інтеліґенти не можуть бути українознавцями, але всі вони повинні відчувати синівський обов'язок перед Україною. В чому, на Вашу думку, цей обов'язок полягає передусім?

– У врятуванні українського села. Воно перебуває в надзвичайно тяжкому стані. Селяни не мають сучасної техніки, величезні площі орних угідь не обробляються. Традиційно хліборобську Україну бездарна й антиукраїнська влада довела до краєчку провалля. І тоді нам „ласкаву" допомогу готові надавати Росія, Білорусь, Казахстан... Якщо ми не маємо філософії розвитку Української держави, то не можемо мати й філософії розвитку українського села. Це не просто обов'язок – це наш тяжкий гріх перед селом. Особливо, коли згадати, що 87 відсотків наших академіків – вихідці з села, так само більша частина членства усіх творчих спілок. Місто і село – взаємно відчужені, це трагедія України. Як повітря, потрібні якісні, радикальні зміни. Вся надія – на близькі вже вибори...

Інтерв'ю з проф. Петром Кононенком
вів **Петро Часто**

На допомогу потерпілим на шахті „Краснолиманська"

19 липня на шахті „Краснолиманська" Донецької області стався вибух газу, від чого загинув 31 шахтар. Родини, які потерпіли від цієї трагедії, а особливо сироти, які втратили батьків, потребують допомоги.

Світовий Конгрес Українців (СКУ) і Світова рада суспільної служби (СРСС) організовують акцію допомоги. Звертаємося до всіх наших громадських установ, наших церков та особисто до кожного українця в діяспорі з акликом допомогти родинам потерпілих.

Збірки проводять: в США – Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК): United Ukrainian American Relief Committee, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, Pensylvannia 19111 та Союз Українок Америки: Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Ave., New York, NY 10003; в Канаді – Суспільна Служба Українців Канади (чеки виписувати на „Pomich Ukraini Fund") Ukrainian Canadian Social Services, Inc., National Headquarters, 2445 Bloor St. W., Toronto, ON M6S 1P7.

Просимо висилати свої пожертви на вищеподані адреси.

Аскольд Лозинський,
президент СКУ
Оля Даниляк,
голова СРСС

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Місце України на Міжнародній виставці торгівлі

РОЧЕСТЕР, Н. Й. – 8-11 травня працівники Посольства України в США, Генерального консульства України в Ню-Йорку та Торговельно-економічної місії України взяли активну участь у багатоденній низці міжнародних подій. Зокрема у програмі, організованій Генеральним консульства та Міжнародним Ротарі-клюбом на користь Фонду „Діти Чорнобиля", що розпочалася 8 травня.

Кульмінаційним моментом цієї програми стала Міжнародна торговельна виставка центрального реґіону штату Ню-Йорк та святковий бенкет, організований Міжнародною Підприємницькою Радою міста Рочестеру (Торговельна палата м. Рочестеру та Рада Промислового Управління), Рочестерським підприємницьким журналом та департаментом торгівлі США.

14-та щорічна Міжнародна торговельна виставка та святковий бенкет стали значною подією для підприємців Рочестеру. Вперше за чотирнадцятилітню історію існування цього щорічного міжнародного свята взяли у ньому активну участь Українська Федеральна Кредитова Спілка (з відділеннями у Рочестері, Олбані, Сакраменто, Сиракюзах, і з активами, що перевищують сто мільйонів дол.) та Посольство України у США. Виставка Посольства представляла Українські авіалінії „Аеросвіт", ракетобудівне підприємство „Південмаш" та міжнародне кораблебудівне підприємство, в якому бере участь відома американська компанія „Боїнг" та інші.

53 павільйони виставки представляли банківську, телекомунікаційну, хемічну, туристичну, комп'ютерно-технологічну та інші промислові галузі. Також були представлені стенди міст-побратимів, університетів та інших навчальних закладів, різних державних, місцевих та реґіональних економічних установ та організацій.

Відвідувачі також мали можливість прослухати три лекції Чарльза М. Гудвіна на тему „Особливості підприємницької діяльности". Заступник керівника Торговельно-економічної місії України Олександер Лях прочитав лекцію на тему „Україна – центр Европи", у якій проаналізував географічні, демографічні, політичні, соціяльні, юридичні та культурно-освітні аспекти сьогодення України, звернув особливу увагу на успіхи у приватизації і постійне зростання української економіки, порівняв українсько-американські торговельно-економічні стосунки зі „сплячою красунею", яка повинна неодмінно прокинутись, тобто ці стосунки почнуть в повній мірі реалізовувати свій багатий потенціял.

Сполучені Штати посідають перше місце у світі за чужоземними інвестиціями, а Україна знаходиться на 93-му місці у списку закордонних економічних партнерів США.

Серед 600 гостей – керівників підприємств, провідників місцевих українсько-американських організацій – були представники таких всесвітньо відомих компаній, як „Банк Америки", „Бош енд Ломб", „Кодак", „Банк HSBC", компанія „Ксерокс". Священик української православної церкви св. Діви Марії о. Ігор Креховецький промовив передобідню молитву, благословляючи їжу та присутніх.

Представник Посольства України у США Сергій Корсунський привітав усіх присутніх від імені Посла Михайла Резніка і закликав звернути особливу увагу на можливості поглиблення економічних стосунків з Україною та поширення торговельних зв'язків між державами.

Основну промову мав посол Угорщини у США Андрас Сімоній, її концептуальним висновком була думка: „Ґльобалізація світу повинна мати форму двостороннього руху".

Вагомим результатом новостворених зв'язків стала фінансова допомога з боку угорської комп'ютерної фірми для Рочестерської філії. А також проєкт „Нові досягнення", який передбачає підприємницькі подорожі керівників організацій та підприємств міста Рочестеру в Україну, Угорщину та Польщу ще цієї осені.

Галина Лісова

На здобуття Національної нагороди України імені Тараса Шевченка 2005 року

Комітет з Національної нагороди України імені Тараса Шевченка повідомляє, що з 1 серпня нинішнього року розпочалося приймання творів і робіт на здобуття Національної нагороди 2005 року.

На здобуття найвищої в Україні нагороди в галузі культури, літератури і мистецтва, публіцистики і документалістики представляються нові, оригінальні твори і праці, опубліковані (оприлюднені) у завершеному вигляді протягом останніх п'яти років.

Представлення творів і праць на здобуття Національної нагороди проводиться Міністерством культури і мистецтв України, Національною Академією наук України, Академією мистецтв України, творчими спілками, музеями, товариствами, фондами, закладами літературно-мистецького спрямування, членами Комітету з Національної нагороди України імені Тараса Шевченка.

Подання на здобуття Національної нагороди 2005 року Комітет приймає до 1 листопада ц. р. за адресою: 01001, вул. Прорізна, 2, м. Київ-1. Довідки про порядок прийому за тел.: (380-044) 226-32-23, 228-77-21, тел./факсом 228-11-93.

Комітет з Національної нагороди України імені Тараса Шевченка

Вже вчетверте на Сумівці горіла „Лемківська ватра"

Глядачі на ватральному полі під час концерту.

Ми вже коротко повідомляли („Свобода з 9 липня, ч. 28) про свято лемківської культури на оселі СУМА в Еленвілі. Вміщуємо на цю тему докладніший матеріял.

ЕЛЕНВІЛ, Н. Й. – Свято лемківської культури, знане як „Лемківська ватра" відбулося на оселі Спілки Української Молоді 25-27 червня. Його, як і попередні рази, влаштувала Організація Оборони Лемківщини. На свято прибули численні члени українсько-лемківських громад з різних штатів США, з Канади, України, Польщі та інших куточків світу.

В суботу, 26 червня, о 2-ій годині по обіді, на польовій сцені, голова організаційного комітету і староста „Ватри" Василь Гаргай привітав учасників, і відбувся концерт, котрий вели двоє молодих людей – Анна Прегнер - лемкиня з Польщі та Степан Герилів - лемко з України. Виступили молоді виконавці – сестри Ороси і сестри Павлишини, Христина Махно, танцювальна група „Маки", квартети „Метелиця", „Карпати", „Відлуння" і „Львів'яни".

Офіційне відкриття відбулося о год. 6-ій після обіду. Традиційний ритуал запалення ватри виконали довголітні діячі українсько-лемківської громади в Америці: Зенон Галькович, Іван Ґресь, Петро Русинко, Богдан Гаргай. Зведена капеля співаків з США, Канади і України виконала народні пісні „Гори наші Карпати", „Сне мі ся за тобою, мій Лемківський краю" та інші, що, неначе своєрідні гимни, об'єднують лемків по усьому світу.

У вітальному слові голова Крайової Управи ООЛ Зенон Галькович підкреслив важливість щорічного проведення лемківського свята, „бо „Ватра" – то наша гордість, наша культура, котра зближує і єднає людей".

Голова Фундації дослідження Лемківщини Стефан Гованський у своєму виступі звернувся до присутніх на святі з проханням збирати різні матеріяли, інформації, фотографії, спомини своїх батьків і дідів про Лемківщину.

Голова Спілки Української Молоді в Америці Богдан Гаргай подякував членам Організації Оборони Лемківщини за спонзорування каплиці лемківського стилю на оселі СУМ, присвяченої пам'яті жертв Акції „Вісла".

У подальшій концертній програмі серця глядачів розвеселила Народна артистка України Анна Чеберенчик – „Аничка зі Львова", батьки якої (родом з Овчар на Лемківщині) були переселені в Радянську Україну в 1945 році.

На „Ватрі" виступали також відомий співак Роман Цимбала зі Львова, квартет „Карпати" з Ніягара Фолс, Канада, гурти „Львів'яни" і „Відлуння", танцювальна група "Маки", Христина Махно та Іво Бобул, а також місцеві аматорські гумористи Іван Ґресь і Петро Вислоцький. Окрасою свята лемківської культури були виступи дуетів сестер Ліди і Ґабріелі Оросів та молодих сестер Павлишиних, а також Івани Сидорак.

Учасники свята відзначали, що цьогорічна програма була значно багатша від попередніх імпрез. Члени молодшого покоління лемків Лена і Діяна Гованські та Андрій Хомик запроєктували сорочки з гумористичною лемківською тематикою, які були дуже популярні, особливо між молодими учасниками.

У суботу ж відбулися футбольні змагання за чашу „Ватри", у них перемогли гравці „Крилатих", які під проводом Марка Гованського щорічно прибувають не тільки змагатись, але й приготувати спортивну площу для змагань.

Після концертної програми участники „Ватри" аж до ранку забавлялись при звуках гурту „Галичани" й оркестри „Вечірка".

Недільна програма 4-ої „Лемківської Ватри" розпочалась о 10 год. ранку Службою Божою, яку відправив о. Іван Мазурик на площі, де розпочато будову нової каплиці. Опісля на польовій сцені біля пам'ятників українським героям присутні з цікавістю заслухали доповідь мгр. Осипа Рошки, редактора газети „Америка", „Про 60-ту річницю переселення в 1944-45 роках".

Відтак знову продовжувалася концертна програма, з виступами Анички зі Львова, квартету „Метелиця", ансамблю „Під облачком" та інших артистів. Програму закінчено піснею „Ой верше мій, верше".

О 5-ій годині 4-ту „Лемківську Ватру" було офіційно закрито. Староста Василь Гаргай подякував всім членам Організаційного комітету адміністрації оселі за допомогу у проведенні „Ватри".

Голова Фундації дослідження Лемківщини Стефан Гованський вручив усім артистам пам'яткові сорочки з 4-ої „Лемківської Ватри".

...І як щороку, учасників свята проводжав додому напис над сумівською брамою: "До побачення за рік!". Наступну, ще кращу, вже 5-ту „Лемківську Ватру" заплановано на 24-26 червня 2005 року.

Стефан Гованський,
голова Фундації дослідження Лемківщини

На „Лемківській Ватрі" виступає ансамбль „Метелиця": (зліва) Аніта Туз, Оксана Нагірна, Катерина Туз і Анастася Бачинська.

Вісті Фундації імени Івана Багряного

Серпень 2004 р., ч. 48

Нову управу очолив д-р Анатолій Лисий

26 червня в Арлінґтон Гайтс, біля Чикаґо, відбулося засідання новообраної управи Фундації ім. І. Багряного. Згідно статуту управа Фундації переобирається щочотири роки. До складу нової управи було обрано Галину Воскобійник, Олексія Коновала, Анатолія Лисого, Віру Бондарук, Андрія Смика, Василя Коновала, Миколу Співака. Кандидатами до управи обрано Івана Шкіренка та Павла Хорошилова.

До Контрольної комісії обрано Івана Деркача, Миколу Козуру та Бориса Шерстюка.

Перед розподілом обов'язків в новій управі було вислухано звіти членів попередньої управи, а також інформацію про фінансовий стан Фундації. Відбулася жвава дискусія з окремих точок звітів з праці за останні 4 роки.

Відзначено значні досягнення Фундації в Україні в ділянці книговидавання та успіхи в заповненні правдою „білих плям" в історії України, створених попереднім комуно-московським режимом на нашій Батьківщині. Допомога в державобудуванні незалежної України завжди була і буде метою праці Фундації.

З великою пошаною згадали присутні попереднього голову управи Олександра Скопа, який передчасно відійшов.

Було також з вдячністю відзначено працю Галини Воскобійник, яка після відходу попереднього голови, енергійно, з великою увагою виконувала обов'язки голови управи. Відзначено з подякою велику працю Олексія Коновала, відповідального за фінансову ділянку. Він також виконував обов'язки редактора сторінки Фундації в газеті „Свобода" та „Бюлетеню Фундації", який виходив щоквартально.

Згідно статуту було розподілено обов'язки між членами управи на наступні 4 роки. Анатолій Лисий обраний головою управи, Віра Боднарук – заступником, Андрій Смик – секретарем, Олексій Коновал – скарбником, Галина Воскобійник, Василь Коновал та Микола Співак – членами.

В обговорюванні плянів праці на наступний рік було затверджено міри та форми допомоги Україні в гуманітарній сфері та державобудуванні, визначено кандидатів на премію ім. І. Багряного, переглянено значну кількість прохань на допомогу в книговиданнях з України. Про остаточні рішення в цих ділянках буде повідомлено в пресі.

Новообрана управа закликає членів та прихильників Фундації до посиленої допомоги Фундації в її праці для добра України і її народу особливо в складних обставинах сьогодення. Споглядаючи на 26-річний вік Фундації, можна з гордістю ствердити, що Фундація ім. І. Багряного виконувала і далі виконує своє покликання у службі своїй, хоч і далекій, Батьківщині.

Управа Фундації

Чому б не послухати О. Чорногуза?

В 2003 році вийшла друком в Україні книга публіцистичних статтей Олега Чорногуза „Український кентавр". Пропозицію видати його статті, що публікувалися в пресі України й деякі в газеті „Українські вісті" в Дітройті, подали читачі газети „Українські вісті" й вони започаткували своїми пожертвами фонд на ту ціль, а це – Ніна Крамаренко, Ліда Пастушак, Віра і Богдан Тодорови, Христина і Богдан Кульчицькі, О. Скоп, С. Темницька, О. Кобаса, А. Опанащук та Вол. Лизогуб, а Галина та Олексій Воскобійники підсилили фонд своєю пожертвою.

В своїх статтях він сміливо розвінчує тих, що ще плачуть за вчорашнім „світлим майбутнім, комуністичним раєм, старшим братом, нерушимим союзом" та іншими благами і готові продати державність України сусідам і повернути український народ до таборів, тюрем та заслань до білих ведмедів на „перевиховання". Його статті, тепер надзвичайно актуальні, навіть більше, як в попередніх роках, й деякі з них мають програмний характер. В статті „Українські колобки" він пропонує видати такі укази для реформаторського уряду України:

Указ перший: громадянство України можна отримати лише тоді, коли буде складено іспит з української мови і грамотно заповнено анкету зі знання історії держави, її географії, політики, дано присягу на вірність державі і народу, в якій і серед якого живеш.

Другий: в усі вищі, середні та спеціяльні заклади приймати на навчання тих, хто склав іспити з державної мови, літератури та історії.

Третій: усім ректорам, директорам навчальних закладів за порушення й неповагу до державної мови тих викладачів, що не володіють чи не поважають державну мову, негайно звільнити. А також усіх професорів, педагогів, які полінувалися свої заяложені, двадцятирічної давности конспекти з лекції перекласти державною мовою, звільняти як баласт.

Четвертий: реклямами в усіх журналах, газетах, бюлетнях (як це робиться в усіх державах, крім колоній) друкувати українською мовою.

П'ятий: усі назви, інструкції, анотації, рекомендації на упаковках товарів, ліків, дитячих іграшках, виставках, симпозіюмах, крамницях, бюрах, стадіонах друкувати українською мовою.

Шостий: усі мультфільми, відеофільми (найперше дитячі дизнійлендівські) перекласти українською мовою і в продаж допускати лише такі. В іншому випадку магазини, кіоски, столики мають бути оштрафовані і закриті.

Сьомий: з усієї періодики під закодованим грифом „Всеукраинские", зняти ці грифи і писати „московська преса" чи „російська преса в Україні" відповідно до їхнього змісту, аби не вводити в оману українського читача, а в його особі – весь український народ. Винятки – преса національних меншин України.

Восьмий: на статті, радіотелепрограми, спрямовані проти українського народу, його мови, культури, традицій, звичаїв, – накладати грошову кару, винних – звільняти з праці.

Дев'ятий: усі видавництва України видають тільки українську літературу, підручники, посібники, в тому числі й перекладну. Виняток становлять підручники з чужоземних мов і літератури, що вивчаються у навчальних закладах України.

Десятий: уся російськомовна література (за винятком хрестоматійної клясики – Достоєвський, Чехов, Толстой, Пушкін, Лєрмонтов і т.д.) обкладається податком і кошти йдуть на українську, гноблену тисячоліттям культуру.

Одинадцятий: уся наукова і навчальна хрестоматійна література (українська) має бути звільнена від будь-яких податків, видаватися у найкращому поліграфічному виконанні і за найнижчою ціною, як, скажімо, в Угорщині. Все, що стосується продукції, яка має лише книжну зовнішність, а за змістом – еротика, рецептура убивств, жахів, має обкладатися податком, щоб покривати різницю видань хрестоматійної і наукової української, необхідної державі, літератури. Вся псевдолітература повинна продаватися в окремих спеціялізованих книгарнях.

Дванадцятий: заборонити частині Російської Православної Церкви називатися українською, а тільки Московською Православною Церквою, що діє в Україні.

Тринадцятий: обкласти податковим митом духовну окупацію українських міст і сцен московськими естрадою, театрами, циркачами, жартівниками тощо.

Чотирнадцятий: усім працівникам українського радіо і телебачення у тримісячний термін скласти іспити з української мови. Розробити інструкцію, як в Українській державі беруться інтерв'ю, не створюючи при цьому враження, ніби ми живемо в сусідній державі, московській, де постійно принижують і висміюють наш народ, його мову, культуру, традиції, звичаї, перекручують історію України.

П'ятнадцятий: прийняти окрему спеціяльну постанову щодо телеканалу „Інтер". На „Інтері" поруч з російською мовою мають звучати болгарська, білоруська, єврейська, татарська, молдавська, румунська, польська й інші мови народів, які проживають на теренах держави.

Книжку О. Чорногуза можна придбати, висилаючи чек на 10 дол. на адресу: Bahriany Foundation, 309 E. Beaver Ave., State College, PA 16801.

Слово Олега Чорногуза на врученні йому нагороди ім. І. Багряного

Дорогі земляки!

Дозвольте щиро подякувати управі Фундації за присудження мені премії Івана Багряного за мою нову книжку публіцистики „Український кентавр".

Премія ім. Івана Багряного для мене особливо дорога. Адже вона надається не так за творчість письменника, як за його громадянську, принципову і чесну позицію. Гарно писати уміє багато людей, але не усі мають мужність ті твори друкувати, як це робив письменник і громадянин Іван Багряний. Премія Івана Багряного – це премія патріота, громадянина, політичного діяча і великого письменника сучасності, який усім своїм життям і творчістю довів, яким саме має бути український письменник і громадянин, якщо він хоче служити рідній батьківщині, народу.

Може, у цих словах, на перший погляд, багато патосу, але коли говориш про історичну постать Івана Багряного, то саме життя вимагає такої щирості і мужності. Нині Україна знову стоїть перед питанням „Бути чи не бути?" і кожен із нас у цей історичний момент має визначитися, де він і з ким, щоб знову не опинитися в лапах двоглавого російського орла, як це показано на обкладинці моєї книжки „Український кентавр".

З вище перерахованими чеснотами кандидатом в українські президенти від демократичних сил України, я особисто бачу тільки Віктора Ющенка. При його щасливому виборі, український народ матиме, нарешті, українського президента, українську Україну і її демократичні цінності, про які споконвічно мріяли всі ми.

Дякуємо!

Від часу останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви Фундації такі особи:

300 дол. – **Людмила Доброноженко** в пам'ять свого чоловіка Петра, який упокоївся 11 травня в місті Галивуд на Фльориді;

100 дол. – **Іван Шкіренко** в першу річницю відходу Олександра Скопа, колишнього голови Фундації;

75 дол. – **Петро Китастий** в 20-ту річницю смерти бандуриста й композитора Григорія Китастого;

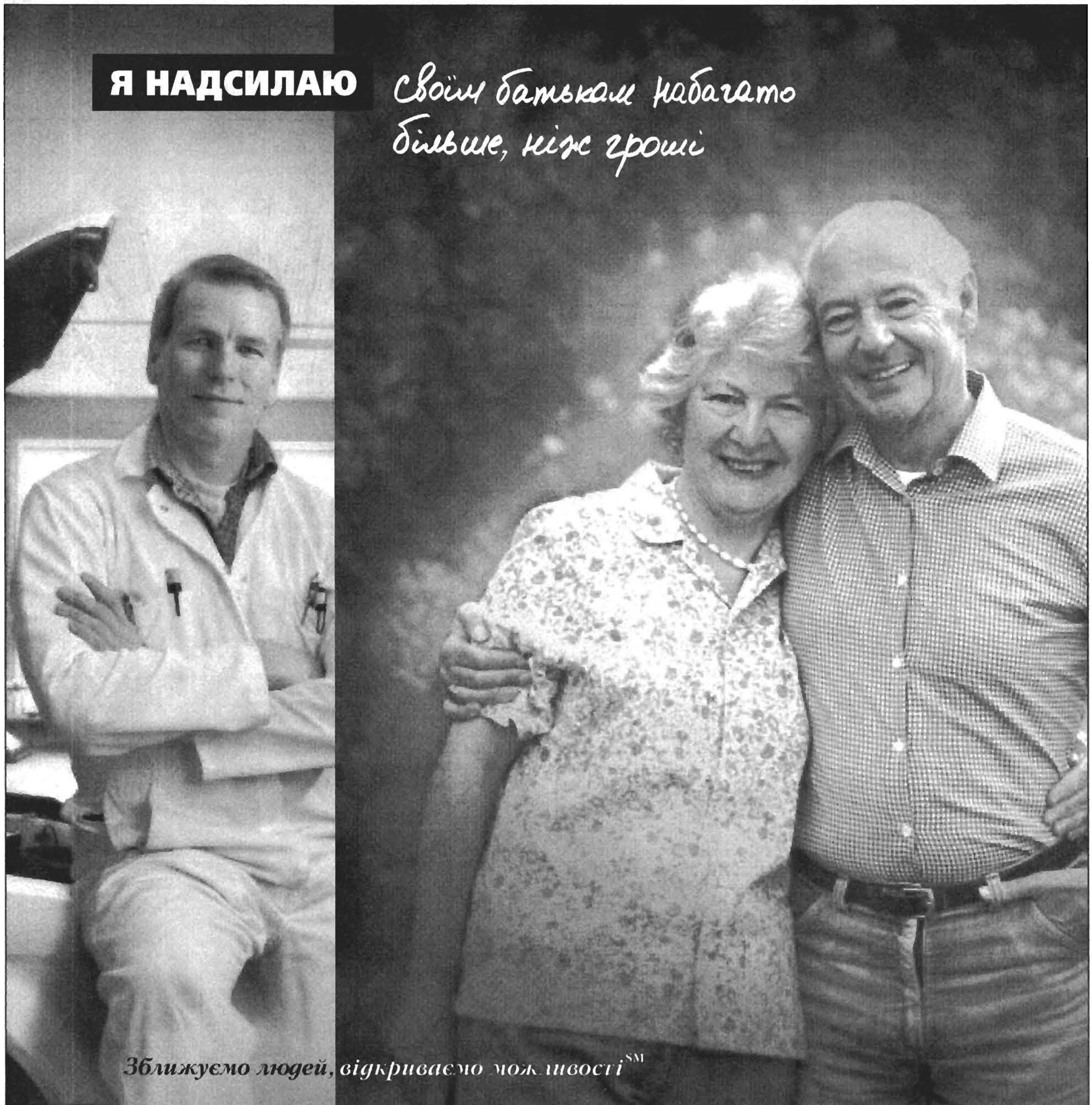
по 50 дол. – **Ірина Смик-Бікерстаф, Павло Пундій та Леонід Мостович.**

Замість квітів на могилу Олексія Бойка склали пожертву на Фундацію: по 50 дол. – **Наталя Коновал і Павло Коновал;**

по 25 дол. – **Федір Малиновський** (Данія) та **Ігор Яременко.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям і просить надалі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати Україні стати українською Україною. Щоб в Україні було вибрано президента, який дбатиме про Україну та український народ і його добробут.

Дописи і листи до сторінки Фундації імени І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує Олексій Коновал

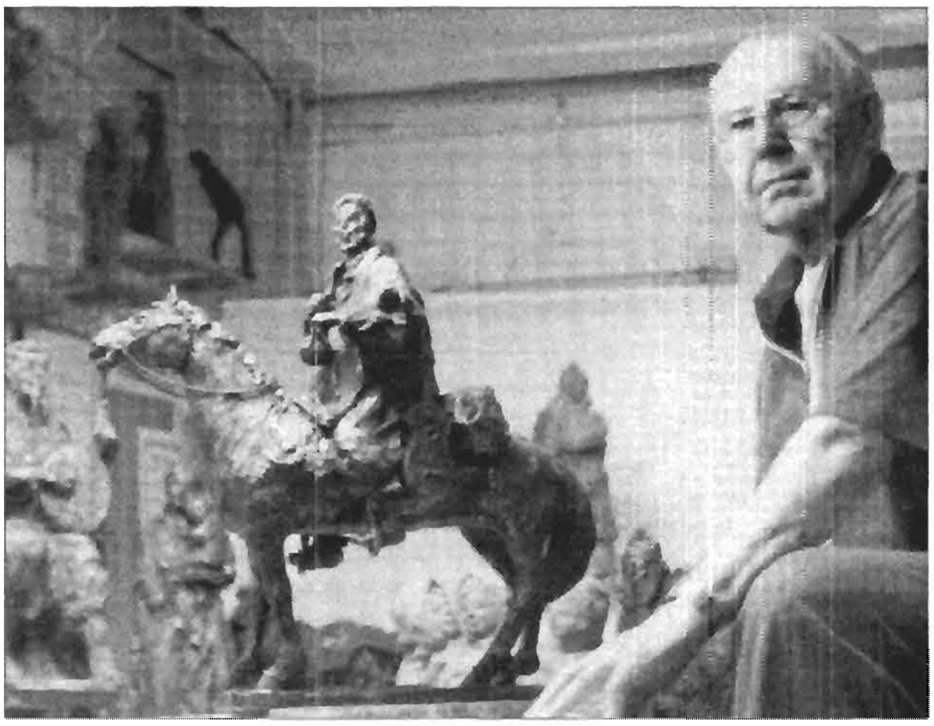

Я НАДСИЛАЮ своїм батькам набагато більше, ніж гроші
Зближуємо людей, відкриваємо можливості℠

Дарунок Петра Капшученка Україні

ВІЛКЕС-БЕРІ, Па. – Останніми роками відбувається повернення в Україну культурних цінностей. Національна комісія при Кабінеті Міністрів, яка займається цими справами в Україні, одержує з діяспори багато картин, графічних творів, виробів з кераміки, вишивок, і особливо багато архівів. За характеристикою проф. Дмитра Степовика, це „процес інтеґрації, з'єднання, не об'єднання, а з'єднання мистецтва української діяспори з мистецтвом України. Між 1920 і 1990 роками, коли був період глибокого занепаду основноположних напрямків, особливо духовности українського мистецтва, то мистецтво діяспори в цей період бере на себе компенсаційну ролю", і плекає ті напрямки і традиції українського мистецтва в різних його жанрах, включно зі скульптурою, яка була занедбана в ті часи в Україні.

Скульптура українських художників діяспори, за оцінкою Д. Степовика, „глибоко національна і глибоко естетична". Ці прикмети характеризують стиль образотворчої праці скульптора Петра Капшученка. Художні критики високо цінюють його талант, вважають його скульптором найвищого рівня. У липні 2002 року Всесвітня служба радіо України присвятила йому дві одно-годинні програми, у яких проф. Дмитро Степовик, д-р Олександр Федорук і проф. Ірина Блюміна познайомили слухачів з життям і творчістю Петра Капшученка. Сьогодні його ім'я стоїть поряд з українськими талантами світової слави, які будували свої кар'єри поза межами України.

Любов Петра Капшученка до мистецтва зросла ще на Дніпропетровщині, де він народився і закінчив художнє училище. Обставини Другої світової війни вивели молодого скульптора з рідного краю на еміґраційний шлях – через Німеччину й Арґентину до США. Перебуваючи в Арґентині, він вдосконалює техніку творів малої камерної плястики, стає відомим і славним автором багатьох оригінальних скульптурних композицій з теракоти і кераміки. „Універсідад Лібре де Гуманідадес" в Буенос-Айресі нагородив Капшученка титулом Почесного члена за „благородну допомогу у піднесенні арґентинської культури". Відома письменниця і критик Аделя Гарсія Салабері блискуче оцінила глибину його унікальної творчої здібности, підкреслила „експресивну і поетичну силу" його творів.

Петро Капшученко

Творчі роки скульптора у Філядельфії, США, відзначені великими мистецькими заслугами, продуктивністю й виставками, часто в парі з американськими чи українськими художниками (Л. Гуцалюк, Ю. Гура, Б. Макаренко та інші). Він зосереджується на процесі творення скульптурних композицій з порцеляни, для чого треба було подолати ряд технічних труднощів. Поза працею з малої камерної пластики, він є виконавцем монументальних пам'ятників княгині Ользі, Митрополитові Василеві Липківському, які тепер оздоблюють в'їзд Православного духовного центру – церкви св. Андрія Первозваного у Бавнд-Бруку, Н. Дж. Все життя, куди б доля не кидала Капшученка, він творив і завжди зберігав у серці любов до рідного краю. „Україна мене завжди надихала на працю, і, власне, жив я тільки для моєї України", – говорить П. Капшученко.

Коли в 1991 році мрія побачити Україну вільною і незалежною здійснилася, П. Капшученко був одним з перших, що передав свої скульптури музеям в Україні. У наступних роках відбулися виставки, на яких тисячі відвідувачів ознайомилися зі скульптурами і графікою автора. В 1996 році Державний музей Тараса Шевченка запросив П. Капшученка вшанувати пам'ять жертв Голодомору персональною виставкою. На афішах виставки була відображена скульптура, присвячена жертвам терору. З цієї теми митець має композиції „Колосків шукачі", „Незабутні роки", „Забрали все", „Голодом змучені" та інші. Після виставки часопис „Вечірній Київ" писав: „Віднайдено загублену стежку додому".

Влітку 1998 року в столичному музеї Гетьманства відбулося нове повернення творів П. Капшученка в Україну – музею було передано 17 скульптур з бронзи і теракоти – „Довга дорога", „В степах Арґентини", „Непорока", „Давніми шляхами", „Гнані", „Свідки часу" та інші. Два роки пізніше, в Експоцентрі України, влаштовано ще одну презентацію творчої праці Петра Капшученка, де були виставлені твори, які митець передав до музеїв в Україні. За останні роки, Капшученко подарував на збереження 50 своїх творів десяти найвидатнішим музеям в Україні – Державним музеям Тараса Шевченка у Києві і Каневі, Музею образотворчого мистецтва, Музею літератури, Дніпропетровському художньому музею, Архіву-музею літератури і мистецтва у Києві та ін.

У вересні П. Капшученкові виповниться 89 років, але він продовжує трудитися і незабаром оприлюднить найновіший твір в бронзі – погруддя гетьмана І. Мазепи, який також підготовляється до передачі Україні.

Володимир Карпинич

Доля нашого друга – ЛМК...

НЮ-ЙОРК. – Переглядаючи з різних можливих джерел історію Літературно-мистецького клюбу і перелічивши роки його існування та праці, мимоволі насунулося визначення – „на 55-му році життя", яке так часто читаємо в пресі з приводу відходу у засвіти членів нашої спільноти. Але чи Літературно-мистецький клюб в Ню-Йорку не був також членом нашої спільноти? Чи його життя не було важливим для усіх, кого доля вела проживати в Ню-Йорку або його довкіллі?

Правда, небагато вже залишилося членів української громади, що пригадують початки діяльности клюбу та повний розквіт, в якому клюб був впродовж довгих років. Але тим нечисленним, що пережили усі ці роки його діяльности і пам'ятають не один гарний вечір та не одну мистецьку виставку у привітному приміщенні, тепер зрозуміле почуття, що приходить, коли втрачаємо доброго, вірного друга.

Таким „другом" був для нашої громади Літературно-мистецький клюб, що постав при кінці 1949 року, як вислід потреби української культурної громади новоприбулих до Ню-Йорку, що бажали продовжити культурне життя, знане їм з европейських років, що бажали сходитися на доповіді, цікаві літературні імпрези, а передусім на мистецькі виставки і огляди.

Зі справжнім зворушенням переглядаємо тепер бюлетень цього клюбу „Огляд", в першому номері якого з січня 1955 року читаємо історію повстання клюбу у його п'яту річницю пера мистця С. Литвиненка, статті С. Гординського, Р. Купчинського, Л. Дражевської та інших, і перед очами стає повна картина довгих років, в яких у приміщеннях Клюбу при Другій Авеню відбувалися численні мистецькі виставки наших мистців, проходили кожної п'ятниці цікаві вечори – літературні, музичні, театральні, і завжди при переповненій залі, в щирій атмосфері, при традиційній „перекусці". Ентузіястів клюбу було багато, тож і виконавців та учасників імпрез, що відбувалися щоп'ятниці – також. Здається, чи не найбільшим ентузіястом клюбу та його журналу „Огляд" був перший голова і промотор Сергій Литвиненко, але після нього прийшли такі ж ентузіясти – Михайло Черешньовський, С. Крижанівський, які постійно дбали про живучість клюбу, рівень мистецько-літературних імпрез і мистецькі виставки..

Останні одинадцять років провід клюбу був у руках відомої мисткині Слави Ґеруляк, яка старалася, як колись її славні попередники, продовжувати цю так важливу культурну працю, влаштовуючи мистецькі виставки і мистецько-культурні імпрези кожної п'ятниці.

І ось тепер, через 55 років від постання цього українського культурного осередку в Ню-Йорку, він змушений залишити своє приміщення – місце виставок і культурних зібрань. При цій сумній вістці, немов на кінострічці, проходять 55 років активности Клюбу, його творці, помічники та бувальці. Відходить ще одна цінна частина українського культурного життя Ню-Йорку. Того життя, в якому тепер вже немає ні його організаторів, ні учасників, як було раніше.

О. Кузьмович

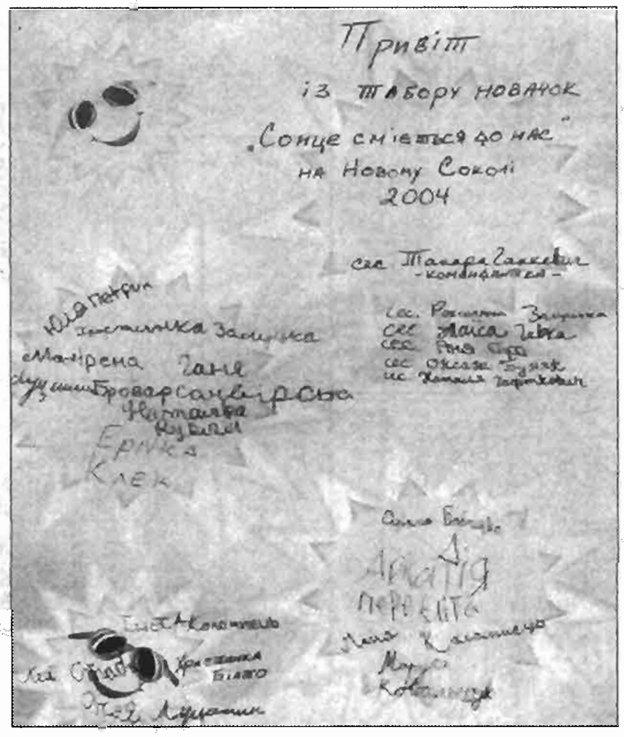
Фінал чемпіонату з футболу

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. – В неділю, 22 серпня, о 4-ій годині, на „Тризубівці", Горшам, Па., відбудуться фінальні змагання чемпіонату Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК) між дружинами СТ „Україна", Торонто і УСО „Тризуб", Філядельфія. Змагання відбудуться під час фестивалю з нагоди 13-ої річниці Незалежности України. СТ „Україна" дійшла до фіналу, здобувши перемогу на турнірі УСЦАК – Заходу Америки і Канади, який відбувся 29-30 травня в Дітройті. УСО „Тризуб" здобув перше місце на турнірі УСЦАК-Схід 3-4 липня на оселі „Верховині", Ґлен Спей, Н. Й. Представники УСЦАК вручать чашу УСЦАК команді-переможниці.

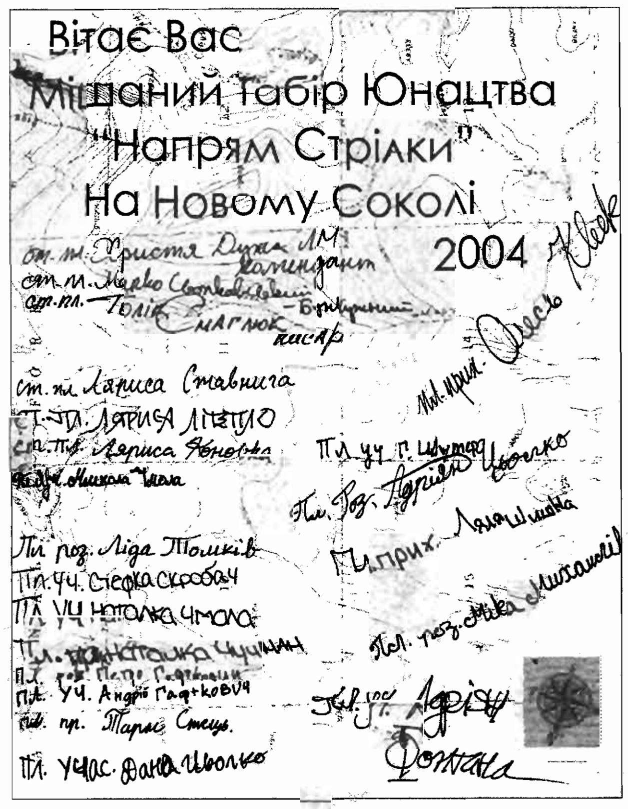
ЯР-КО

Літні Пластові табори на „Новому Соколі"

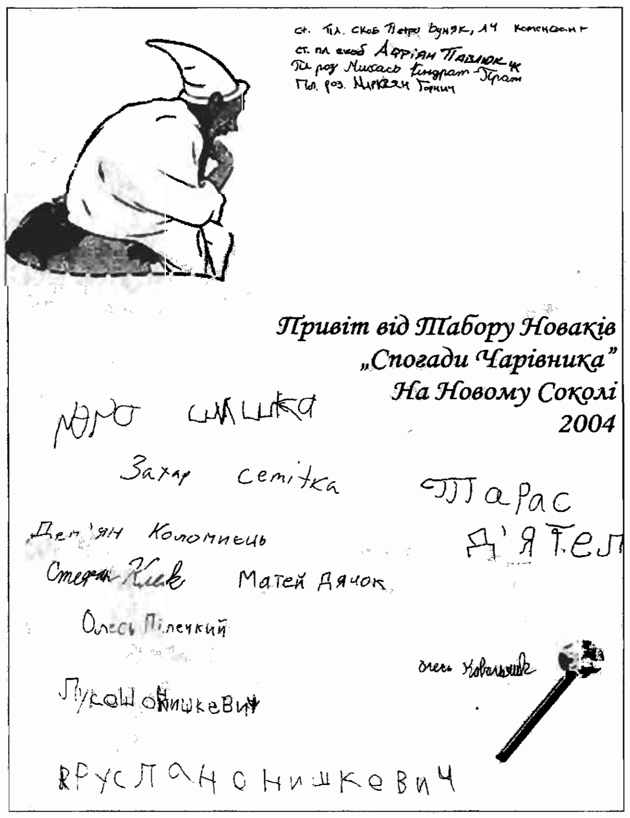
БАФАЛО, Н. Й. – 9 липня розпочалося 53-тє річне таборування на першій пластовій оселі в США „Новий Сокіл". Півстоліття минуло відтоді, коли пластуни набули цю оселю, щоб продовжувати важливу ділянку таборування. Цьогорічні табори розпочалися Св. Літургією, яку відслужив таборовий капелян о. Степан Кукліч, адміністратор церкви Св. Івана Хрестителя в Бафало-Кенморі. Опісля відбулося відкриття. На щоглах залопотіли американський і український прапори. Пластовою оселею понеслися слова пластового гимну і новацької пісні, пролунали слова першого наказу. Тепер табори чисельно менші, ніж попередні, але радість не змінилася. Табір УПН-ок „Сонце сміється до нас" – 15 новачок. Комендантка ст. пл. Тамара Ганкевич, ПС, бунчужна – ст. пл. Оксана Буняк, булавні пластунки розвідувачки Наталя Гафткович, Роксоляна Залуцька і Аня Сіра. Табір новаків „Спогади чарівника" – 10 новаків. Комендант – ст. пл. Петро Буняк, ЛЧ, бунчужний – ст. пл. Адріян Павлюк, ЧК, булавні – пл. розв. Маркіян Горнич і пл. розв. Миха Кіндрат-Прат.

Табір Новачок на Новому Соколі

Табір Юнацтва „Напрям стрілки"

Табір Новаків „Спогади чарівника"

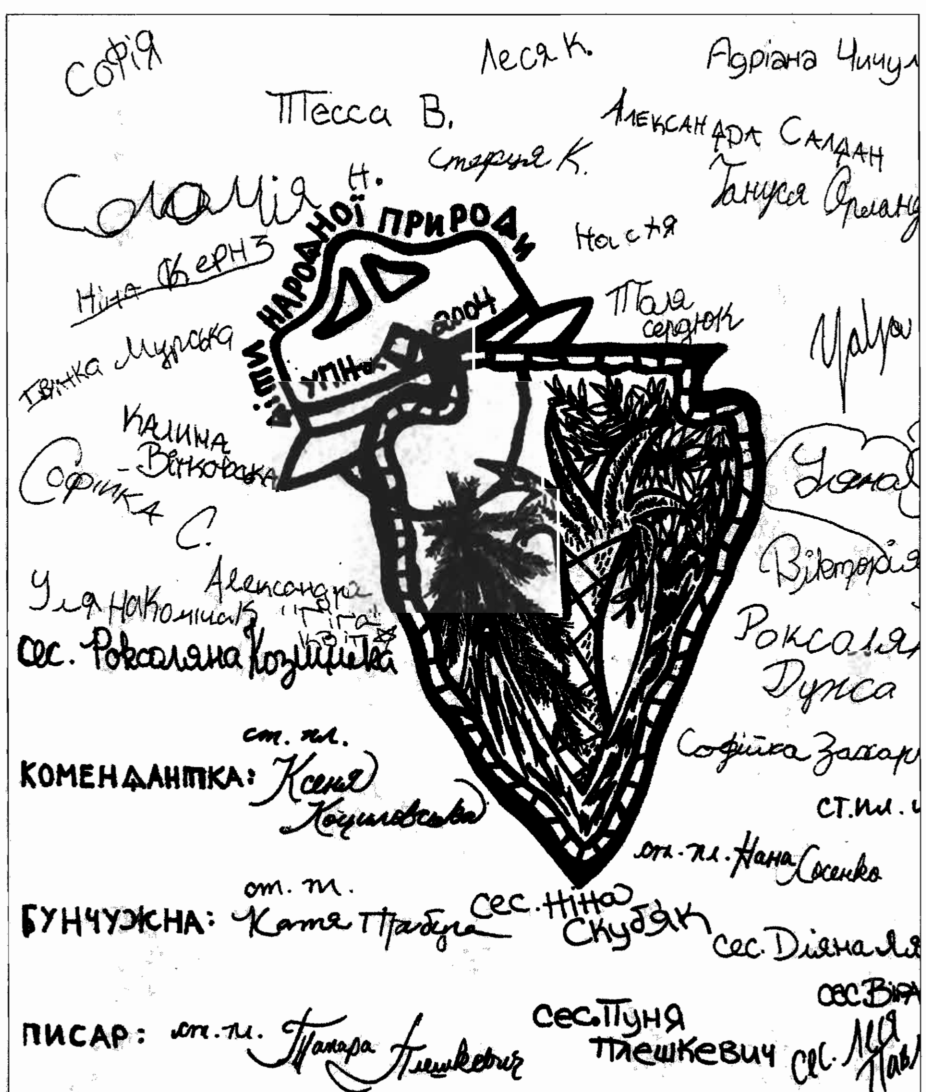
Табір УПЮ-ок і УПЮ-ів „Напрям стрілки" – 19 юначок і юнаків. Комендантка – ст. пл. Христя Дужа, ЛМ, писар ст. пл. Анатолій Смаглюк з України, булавні старші пластунки – Лариса Коновка, Лариса Літепло і Лариса Ставнича. Ми радіємо, що КПС запросила на наші табори 9 старших пластунів-виховників з України до проводу наших таборів для скріплення єдности і пластового досвіду. Таборову канцелярію веде ст. пл. Дарка Ганкевич, ПС, а таборову кухню – пл. сен. Марта Стасюк. Організатором таборів є ОТК „Новий Сокіл", яку очолює пл. сен. Мако Стасюк і його заступник ст. пл. Тарас Тютюнник, Бурл. Таборовим референтом є ст. пл. Євген Лой, ЧМ, а заступником см пл. Данило Бутенко, ЧМ; Успіх підготування оселі до цьогорічного таборування належить усім членам ОТК, які жертовно працюють на оселі.

Перший тиждень таборування був дощовий, але табори гарно працювали, бо, як співається в пластовій пісні, „Пластун дощу не боїться і на прогульку іде". Другого тижня погода поправилася і закінчилася таборовим святом „Днем пластуна", до якого всі табори завзято приготовлялися. Вже від ранку 24 липня почали приїздити гості.

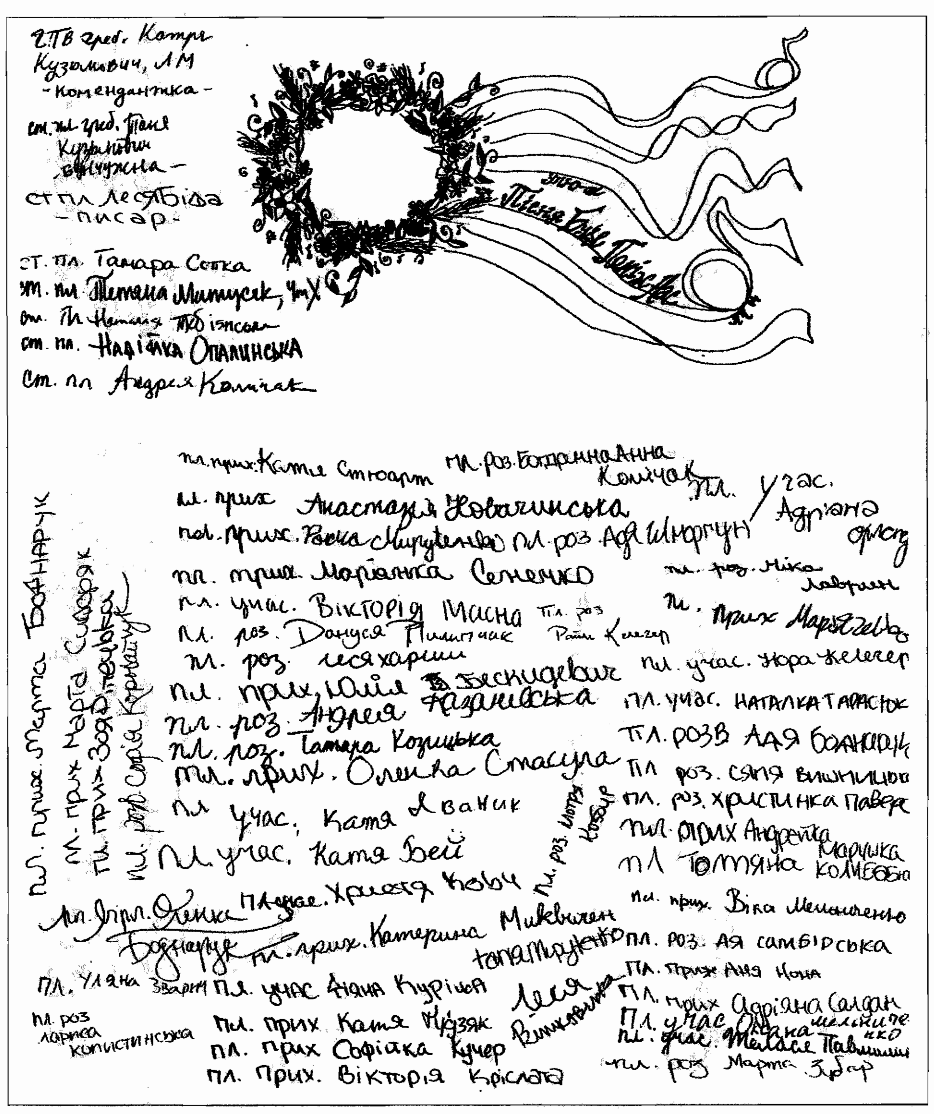
Несподіванкою для таборовиків був приїзд голови ГПБ пл. сен. Слави Рубель, ПС, яка прибула в товаристві головної булавної УПС пл. сен. Христі Ковч. Нашу КПС репрезентувала на святі заступниця голови пл. сен. Христя Цьолко, ЛМ, яка в заступництві голови КТК пл. сен. Романа Рондяка, ЧМ, перевела перевірку цьогорічних таборів. Велике число батьків та гостей дивилися програму та раділи успіхами своїх дітей. Перший день „Дня пластуна" закінчився Св. Літургією та наданням пластових відзначень головою ГПБ Славою Рубель, яка опісля в цікавій гутірці поінформувала присутніх членів УПС і УСП та гостей про діяльність Пласту в Україні.

Вечором відбулася „Велика Ватра", в програмі якої відзначено згадку про „славне минуле, про мрії юнацькі" та про шлях до „Щастя слави і свободи". Наступного дня, в неділю, відбулася парада перед представниками проводу, батьками та гістьми, а після очікуваного дозвілля – закриття „Дня пластуна". Приємно було вітати на „Новому Соколі" гостей, а між ними тих, які самі таборували на цій оселі, учасників перших пластових таборів 1951 року. Сьогодні таборують вже їхні діти, внуки, а Катря Лялька, якої доня Уляна була новачкою на першому таборі, горда сказала мені: „Цього року на „Новому Соколі" таборує вже моя правнучка".

Пл. сен. Оксана Бережницька

Табір Новачок „Діти народної природи"

Табір Юначок „Пісня буде поміж нас"

Тріюмф і слава Марії Заньковецької

4 серпня виповнилося 150 років від народження великої української актриси і театральної діячки

Марія Заньковецька

Семен Петлюра, який був визнаним критиком театрального мистецтва, писав з нагоди 25-ліття Марії Заньковецької в 1908 р.: „Вона живе, вона буде вічно жити, не маючи духової старости. Її жодні вітри негоди не занесли на північ, а це найцінніше зернятко визріло і змужніло на рідній землі і служило свому народові".

Марія Заньковецька народилася 22 травня 1860 року, в селі Заньки, біля Ніжина, на Чернігівщині, де її батьки були дідичами Адасовськими. Мабуть, місце народження майбутньої артистки послужило за її псевдонім Заньковецької, з яким її знає не лише ціла Україна, але вона знана як Заньковецька в цілому світі. На вплив молоденької Марусі мала велике значення її бабуня, яка співала їй пісні, розповідала найрізніші казки і легенди, які глибоко западали в серце дівчини і підштовхували її до роздумів. Зрештою, батьківський замок, багата і романтична природа, в кожній порі року багата рослинність, ставки, творили неповторний мальовничий куточок землі. Навчалася Маруся у приватній школі, згодом – у жіночому пансіоні в Чернігові. В школі вона публічно зачитала монолог з „Антигони" Софокла і викликала серед присутніх велике захоплення. Педагоги заповідали дівчині велику кар'єру в театральному мистецтві, але проти цієї кар'єри різко виступав її батько, а згодом і її чоловік.

Марія була середнього росту, з оргінальним та красивим обличчям, її виразні очі уміли передавати найменші душевні порухи персонажів у ролях, які вона виконувала. Танцювала надзвичайно легко, з їй притаманною грацією, говорила виразно, з ніжною співучістю, притаманною українській мові. Ще з молодих років Марія володіла чудового тембру ліричним сопрано. Була приязна і чутлива до покривджених. Завжди вона одягалася у вишивану сорочку з багатими взорами і закладала багате намисто, яке декілька разів обвивало її шию і надавало їй якоїсь дивовижної привабливости. Молодь йшла на її виступи, щоб просто на неї надивитись. Вона була універсальною актрисою – як у драматичних, так і в характерних та комічних ролях. Маючи заледве 18 років, вона вийшла заміж за військового офіцера Хлистова. Її чоловіка перевели у фортецю Бендери (Басарабія), де вона познайомилася з М. Тобілевичем (1845-1907), зустріла також Миколу Садовського (1840-1904) і разом з ними грала в аматорських театральних виставах.

Своєю грою, драматичною силою чудового сопрано, вона захопила широкі кола глядачів. Але чоловік і батько не погоджувалися, щоб Марія грала в театрі. Згодом її чоловіка перевели до Гельсінки, де Марія вчилася співу і удосконалювала свої театральні здібності. В 1881 р. М. Кропивницький (1840-1910) і Микола Садовський вирішили организувати театральну трупу і до неї приєднати М. Заньковецьку. Патріоти України хотіли театральним мистецтвом протидіяти царським указам, спрямованим на повну русифікацію і заборону української мови. За ініціятивою і при участі талановитих артистів, трьох братів Тобілевичів (Карпенка Карого, Садовського та Саксаганського), Марії Заньковецької та Галини Затиркевич виникла на Придніпрянщині перша українська театральна група, яка в 1883 році, по довгих стараннях, дістала дозвіл давати українські вистави, але за умови, щоб кожна українська вистава йшла в парі з виставою російської п'єси. Дозвіл забороняв виставляти п'єси в Києві та інших містах України. Виникла потреба збагачувати репертуар і за це узялися М. Старицький, М. Кропивницький, Ів. Тобілевич та інші. Постали п'єси „Бурлака", „Боднарівна", комедії „Розумний і дурень", „Мартин Боруля", драма „Наймичка", а далі – „Безталанна", „Сто тисяч", „Хазяїн" та інші.

М. Заньковецька захоплювала своєю грою публіку в ролі Одарки „Запорожець за Дунаєм", в „Нещасному коханні". К. Станіславськиий – теоретик театру, писав: „Заньковецька – це великий талант. А головно від початку до кінця, вона передає воістино народній характер". М. Заньковецькій вдалося переборoти опір чоловіка й батька і під псевдонімом Заньковецької, щоб не ощербити шляхетського походження, вона віддалася вповні праці в театрі. Вона знаменито відтворила ролю Наталки Полтавки з оперети Івана Котляревського. Софія Русова пише, що це був початок тріюмфу її мистецтва. В 1886 році вона виступала в Петербурзі, а в 1887 році – в Москві, де квитки були розпродані задовго перед виставою. Оплески переходили в овації. На особливу увагу заслуговує її виступ у 1897 році на I Всеросійському з'їзді сценічних діячів у Москві, де М. Заньковецька виголосила історичну промову, у якій гостро оскаржила царський режим в дискримінації української мови, обмеженні розвитку національного театрального мистецтва. Збагачують наше уявлення про патріотичну діяльність М. Заньковецької також її листи до Любові Яновської, вміщені в журналі „Слово і час" (ч. 8-9, 1996, Київ). Варто пригадати, що у 1905 році М. Заньковецька гастролювала в театрі товариства „Руської бесіди" під художнім керівником М. Садовського. Українці Західньої України захоплювалися грою артистки. З цього приводу 27 березня 1906 року газета „Діло" писала: „Цей виступ славної української артистки був справжнім тріюмфом, бо так знаменитої гри галицька публіка певно не бачила. Це істинно захоплююче мистецтво".

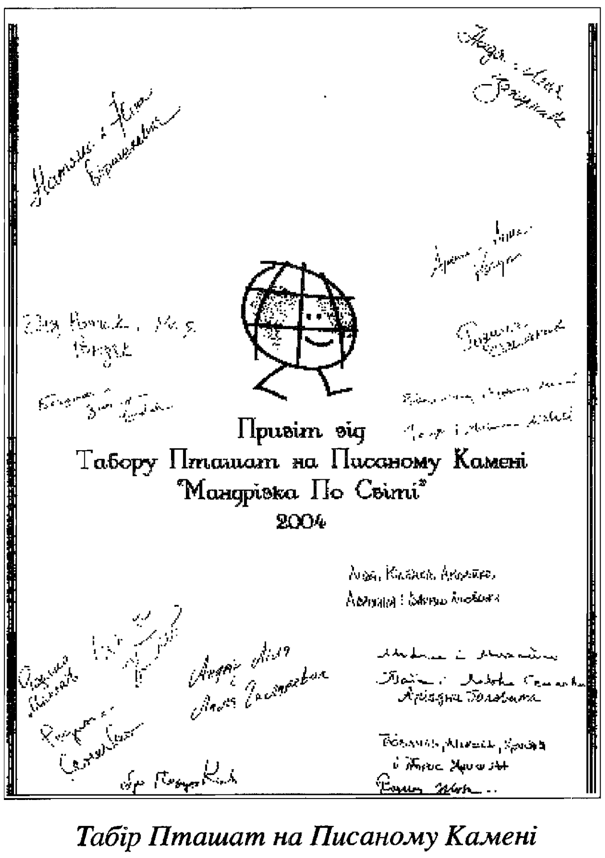
Від 1907 року М. Заньковецька працює в Києві. Її плідна творча праця в театрі, великий талант приносить світове визнання. Появляються схвальні рецензії А. Чехова, П. Чайковського, Л. Толстого та інших. Пригадаймо слова І. Рєпіна, який писав: „Коли б можна було відобразити на полотнах сценічні образи М. Заньковецької, вийшла б дорогоцінна галерея, присвячена жінці з народу, яка закута в кайдани громадського і сімейного рабства і вимагає права на вільне духове життя на людську радість і гідність".

У 1912 році вона робить спроби організувати власний театр. 25-ліття її сценічної діяльности було відзначене у Києві в 1908 році. Театр був засипаний квітами та подарунками. Зворушена до сліз М. Заньковецька, відповідаючи на численні привіти, сказала: „Я вірю в краще майбутнє рідного народу". Разом із П. Саксаганським та Іваном Мар'яненком вона організувала в 1916 році Театральне товариство в Києві.

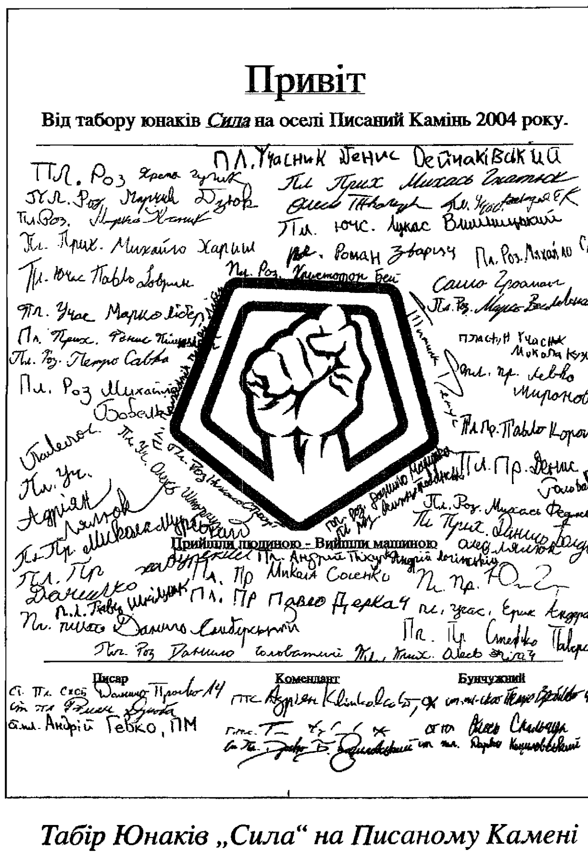
Визвольні змагання 1917-20 рр. вона переживала в Києві, де з 1919 року працювала в театрі, який в 1922 році, під час святкування 40-річчя її сценічної творчости, названо ім'ям Заньковецької. Тепер її ім'я носить театр у Львові. В 1923 році М. Заньковецька виступає в кінофільмі „Остап Бандура", після чого її театральна активність припинилася. Вона захворіла на туберкульозу кісток, жила деякий час у Ніжині, повернулася до Києва, де померла 4 жовтня 1934 року. Похоронено її на Байковому кладовищі, поруч з могилою Миколи Садовського. Її костюми і особисті пам'ятки зберігаються в музеях України, а вулиці і окремі школи в Україні називають її ім'ям.

Ярослав Стех

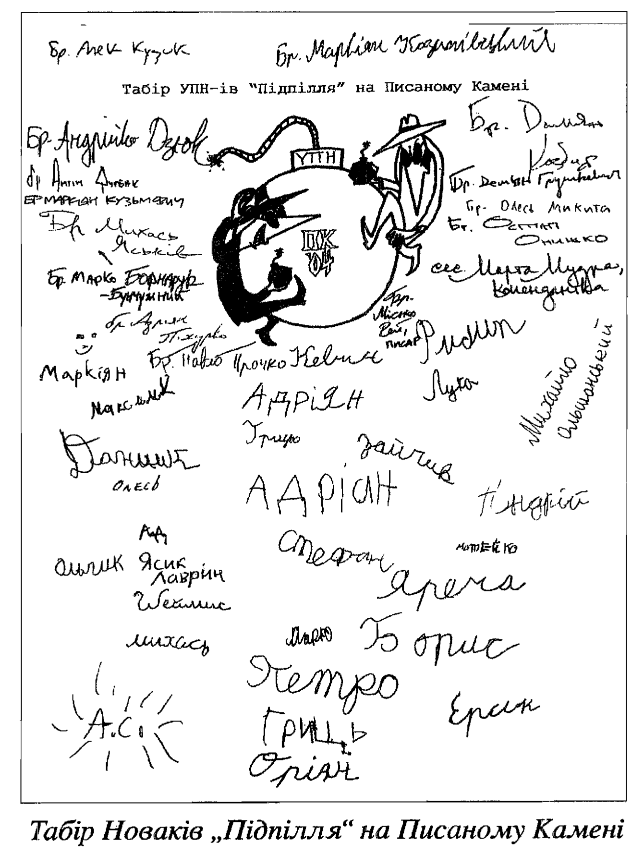
Привіти з літніх Пластових таборів

Табір Пташат на Писаному Камені

Табір Юнаків „Сила" на Писаному Камені

Табір Новаків „Підпілля" на Писаному Камені

УКРАЇНА І СВІТ

Убієнним синам України

Шановна редакціє!

Відомий український громадський діяч, колишній багаторічний політв'язень, лавреат премії ім. В. Стуса звертається до всіх, кому болить пам'ять „убієнних синів України", з проханням допомогти фінансово у спорудженні на місці безіменних могил в урочищі Сандармох (Карелія) українського гранітного хреста. Просимо надсилати ваші пожертви, які є звільнені від податку, на адресу: Twentieth Century Human Rights Fund, 29 Sanford Terrace, Irvington, NJ 07111. Зібрані кошти будуть безкорисливо передані на покриття кошторису спорудження хреста, бо цей проєкт не під силу не тільки матеріяльно слабкій українській громаді Карелії, а й демократичній частині нинішньої України. Тож прошу не відкидати цього нагального прохання, бо йдеться про обов'язок кожного з нас перед убієнними в 1937 році українцями.

З повагою – Надія Світлична.

Проєкт пам'ятника в урочищі Сандармох

2 липня 1937 року Політбюро ЦК ВКП(б) схвалило постанову П 51/94 „Про антирадянські елементи", якою секретарям обласних, крайових, республіканських організацій та представникам НКВС пропонувалося в п'ятиденний термін створити „особливі трійки" і визначити кількість осіб, що підлягають розстрілові або висланню. Операція розпочиналася 5 серпня 1937 року, за наказом НКВС СРСР № 00447, і мала тривати 4 місяці. Насправді ж вона була припинена за рішенням Політбюро ЦК ВКП(б) 15 листопада 1938 року. Це була наймасовіша за всю совєтську епоху „єжовська чистка" суспільства від категорій населення, які, на думку керівництва СССР, не годилися для будівництва комунізму. За 15 місяців цієї кампанії „особливі трійки" без розслідувань, судів, прокурорів, захисників і здебільшого без самих звинувачених винесли 681.692 смертні вироки, списками. Вироки виконувалися негайно. Цілком у дусі настанови творця радянської держави В. І. Леніна, який учив: „Будьте зразково нещадними. Розстрілювати, нікого не питаючи і не допускаючи ідіотської тяганини!".

На кожну республіку, область, район накладалися „норми" на репресування за І і ІІ категоріями (І – розстріл, ІІ – ув'язнення, співвідношення 3 до 1). „Знизу" посипалися звіти про перевиконання „норм", розгорнулося соціялістичне змагання за їх перевиконання, прохання й вимоги збільшити їх, особливо за І категорією, висувалися „зустрічні пляни". Так, нарком внутрішніх справ УРСР Ізраїль Леплевський тричі звертався за таким збільшенням, новопризначений у січні 1938 року нарком Олександер Успенський – двічі. І Москва їх задовольняла.

Дія „трійок" поширилася на всі категорії населення, які, за визначенням Сталіна, „не заслуговували довір'я"... Безперечно, репресії зачепили всі народи, що мали нещастя залишитися в російській імперії під новою назвою – СССР. Та все ж чи не найбільше постраждав український народ, бо він, з його глибокою релігійністю, волелюбністю, потягом до самостійного господарювання, увесь не годився для будівництва комунізму, і його слід було замінити.

На виконання згаданої Постанови „чистка" відбулася і в концтаборах. Так, начальник Соловецької тюрми особливого призначення (СТОН) Ейхманс одержав наказ скласти список на розстріл 1,825 в'язнів. Одна група, 507 в'язнів, була розстріляна під Ленінґрадом 8 грудня 1937 року, 200 (насправді 198) – на Соловках 14 лютого 1938 року. Доля 1,116 в'язнів так званого „Соловецького етапу" стала відомою щойно в 1997 році: 27 жовтня, 1, 2, 3 і 4 листопада 1937 року капітан Михаїл Матвєєв розстріляв 1,111 соловецьких в'язнів в урочищі Сандармох – „обичном мєстє расстрєлов" на півдні Карелії, неподалік Біломорканалу, там, де в 150 ямах уже покоїлися біля 8 тисяч жертв – будівників Біломорканалу, карелів, фінів.

До „Соловецького етапу" Ейхманс дібрав інтеліґенцію практично всіх народів СССР, які були ув'язнені на Соловках. Серед них було майже 300 українців: у списку „українських буржуазних націоналістів" – поет-неоклясик професор Микола Зеров, творець театру „Березіль" Лесь Курбас, драматург Микола Куліш, Антон, Остап і Богдан Крушельницькі, письменники Валер'ян Підмогильний, Павло Филипович, Олекса Влизько, Валер'ян Поліщук, Григорій Епік, Мирослав Ірчан, Марко Вороний, Михайло Козоріз, Олекса Слісаренко, Михайло Яловий, історики академік Матвій Яворський, професор Сергій Грушевський (брат Михайла Грушевського), науковці Михайло Павлушков, Василь Волков, Петро Бовсунівський, Микола Трохименко, творець Гідрометеослужби СССР - голяндець родом професор Олексій Вангенгейм, міністер фінансів УРСР Михайло Полоз... Це були люди, які могли ще створити неоціненні духовні скарби, володіючи якими ми стали б урівень з іншими цивілізованими народами. Сама присутність таких людей у суспільстві робить його кращим. Але постріли малограмотного ката Матвєєва – виконавця волі чужої, глибоко ворожої нам російської комуністичної влади – змінили хід нашої історії...

Цей Сандармох знайшли та ідентифікували на місцевості 1 липня 1997 року Каральський та Санкт-Петербурзький „Меморіяли", а саме Юрій Дмитрієв і Веніямін Іофе. Уперше 27 жовтня того року загиблі були належно вшановані. Тоді в Сандармох їздили Лариса Крушельницька. Іван Драч, кобзар Микола Литвин, священик Павло Бохняк. За два дні художник Микола Малишко вирубав невеликого дубового хреста з Плужниковими словами „Убієнним синам України". Його привіз у Сандармох Євген Сверстюк. Поруч на галявині вже стоять великі польський та російський хрести, мусульманський пам'ятний знак, а в лісі – з півтори сотні карельських. При вході в меморіял споруджено пам'ятник з написом „Люди, не вбивайте одні одних", Санкт-Петербурзький „Меморіял" привіз сюди камінь з Соловків.

Відтоді щороку 5 серпня в урочищі Сандармох та 7 серпня на Соловецьких островах проводяться Дні пам'яти жертв політичних репресій. Збираються нащадки розстріляних, громадськість багатьох країн, приїздять консули Фінляндії, Польщі, Німеччини, України. Минулого 2003 року сприяннями бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна" у Сандармох і на Соловки автобусом їздила експедиція з 50 осіб, шестеро з них – нащадки там загиблих, багато молоді, журналістів. Я був там уже п'ять разів, і знову треба їхати.

Цього 2004 року в урочищі Сандармох споруджується триметровий козацький хрест сірого граніту на могилі з валунів. Напис „Убієнним синам України". На хресті проступатимуть деякі історичні обличчя. Автори – Назар Білик та Микола Малишко. Замовником виступає Товариство української культури „Калина", яке очолює велика подвижниця українського духу Лариса Скрипникова (пл. Ленина, 2, г. Петрозаводск, Карелия, 185014 Russia). Тел.: (011-7-814-2) 75-75-45, або 70-28-94.

Кошторис, з урахуванням вартости каменю, становить 150 тис. гривень (майже 28,000 дол.). Бльок „Наша Україна" ще навесні вніс 10,000 грн. Уже вирізано брилу, робота розпочалася. Та нема чим платити. Тому я звертаюся до української громадськости, до всіх громадян України, особливо до заможних людей в Україні й діяспорі, до організацій, підприємств, установ і колективів з проханням внести від чесних трудів своїх на цей проєкт: Twentieth Century Human Rights Fund, 29 Sanford Terrace, Irvington, NJ 07111. За додатковою інформацією можна звертатися до мене по телефону (380-044) 295-12-11 або на електронну адресу: ovsien@ua.fm.

А 5 серпня пом'янімо всіх невинно убієнних під час Великого Терору. Зокрема загиблих у Сандармосі наших співвітчизників. І пам'ятаймо, звідки віками чигає на нас небезпека.

Василь Овсієнко,
колишній політв'язень,
лавреат премії ім. В. Стуса.

Підтримують: Михайло Горинь, Євген Сверстюк, Надія Світлична.

Громадська ліґа „Україна-НАТО" закликає міністрів до відставки

Указ Президента України Л. Кучми від 15 липня „Про рішення Ради національної безпеки й оборони від 6 липня 'Про подальший розвиток відносин з НАТО з урахуванням результатів засідання комісії „Україна-НАТО" на вищому рівні 29 червня 2005 року" викликав занепокоєння і протест ряду громадських організацій України. Голова Громадської ліґи „Україна-НАТО" Олег Кокошинський 27 липня надіслав до „Свободи" заяву, у якій висловлено незгоду з вилученням з тексту Воєнної доктрини України положень, що засвідчували прагнення України стати у майбутньому членом НАТО та Европейського союзу. Подаємо уривок з цього документу.

„Вилучення з тексту Воєнної доктрини принципово важливої тези щодо прагнення до членства в ЕС та НАТО сприймається в Україні та світі як однозначний політичний сигнал, сенс якого – вияв небажання керівництва України перейти від декляративної до реальної европейської та евроатлантичної інтеґрації та прагнення розвернути Україну в протилежний бік, керуючись передвиборчими міркуваннями. Подібні рішення негативно впливають на авторитет України на міжнародній арені, ставлять під сумнів послідовність та некон'юнктурність її зовнішньої політики. Громадська ліґа „Україна-НАТО" від імені 40 своїх членів – громадських організацій, незалежних аналітичних центрів з більшости реґіонів України – закликає Президента України, Кабінет міністрів, Раду національної безпеки та оборони України підтвердити незмінність курсу України на набуття членства в Европейському Союзі та НАТО. Закликаємо керівників органів виконавчої влади, які послідовно відстоюють курс України на членство в ЕС та НАТО, подати у відставку на знак незгоди зі згаданим вище указом Президента. Громадська ліґа „Україна-НАТО" засвідчує готовність широкого спектру українських громадських організацій і надалі послідовно працювати на прискорення вступу України в Европейський союз та НАТО".

Вава Бачинська: „Потрібно нове покоління, аби змінилися погляди"

„В Україні я відчуваю значно більше ту частину себе, яка є американською, а в Америці – ту, яка є українською. Кожна з цих спільнот людей – українська чи американська – вирізняє мене", – сказала Вава Бачинська, магістер з соціяльної праці, викладач Українського католицького університету у Львові за програмою академічних обмінів Фулбрайта, що спонзорує уряд США. З нею мала розмову Інна Залуцька.

– Як ви можете охарактеризувати ставлення українців до влади?

– З часу проголошення незалежности України було багато несповнених обіцянок, тому люди втратили довіру, точніше – так і не зросли у своїй довірі до влади. А останнє є основою стабільности держави. Сьогодні в Україні існує великий контраст між сферою довіри на рівні особистому і громадському. Навіть нові інституції часом діють за старими принципами, скажімо, через хабарництво.

– Чи змінились самі українці за час незалежности?

– Потрібно ціле нове покоління, аби змінилися погляди. Якою б не була система, завжди були також родини і оточення, де цінували вартості, в які ми віримо. Друга річ – це можливість вибору. Тепер українці можуть спілкуватися з громадянами інших країн, а коли ви є в чужій країні, в чужому оточенні, то більше задумуєтеся над тим, „хто я є і що для мене є цінне".

Одна з речей, яку мені було тяжко зрозуміти, коли я спілкувалася з українцями – це їхнє переконання, що моя незгода з ними у чомусь означає, ніби я щось маю проти них. Але обмін думками веде до нового досвіду, нових думок. Ми можемо не погоджуватися, але це не є причиною для образи.

– Якими очима дивляться на Україну з-за океану?

– Я думаю, що є люди, які мали надію, що зміни в Україні станутьcя швидше, а тепер вони розчарувалися і стали пасивними. Викликає великий жаль тутешня корупція. З іншого боку, коли хтось з наших знайомих повернеться з України, то ми випитуємо його враження про Україну. Одні – розчаровані, інші – захоплені від побаченого.

Якщо говорити про Україну з погляду США, то американський світ, назагал, ще й далі з'ясовує: „Україна? Ви говорите про Росію?". Дуже великий позитив у погляді західньої преси – це те, що в Україні не було кровопролиття і що етнічні групи в Україні здобули свої права. Україна викликає зацікавлення, коли щось драматичне стається.

– Чи можуть засоби масової інформації України зарадити соціяльним проблемам?

– Одна з актуальних тем, що торкається України – це справа жінок, які працюють за кордоном. Про це пишуть в дуже поважних газетах. СНІД – популярна тема, бо ми маємо дуже великі проблеми в Америці зі СНІДом. Я не можу сказати, що читаю багато української преси, але серед того, що читаю, я зустрічала набагато менше публікацій з цих тем. Коли ж уникати розмови про те, що болить, створюється навколо цього таємничість. Саме в подоланні таких упереджень журналісти можуть багато допомогти.

– Ваше бачення соціяльної проблематики виїзду українців на працю закордон?

– Я була вражена тим, що зі західніх областей України майже з кожної родини хтось виїжджав за кордон на заробітки. Маленькі діти залишаються з бабцями, які неспроможні їх виховувати. Може, батьки думають, що їдуть на заробітки задля добра своїх дітей? Але немає для дітей важливішого, ніж бути поряд із своїми рідними. Через заробітки багато родин розлучаються, позбавляючи тим самим дітей радості спілкування з обома родичами.

– Чи можете ви порівняти американський і український світ?

– Нещодавно я побувала на конференції в Києві, в якій брали участь стипендіяти програми Фулбрайта, що працюють в Україні. Розгорнулася цікава дискусія: хто більше відкритий – американці чи українці? Наприклад, взаємини між викладачами і студентами: в США є цілком нормально, що професор може запросити студента до себе додому на вечерю, але це не означає, що вони є близькі. На мій погляд, інакше ставляться до своїх начальників в Україні. Я помітила залишки авторитаризму у взаєминах начальника з підлеглим.

– Чи змінилось ваше уявлення про Україну за час перебування у ній?

– Дотепер я думала, що досить багато знаю про Україну. Але досить мені було приїхати сюди і трохи пожити, як я усвідомила, що знаю зовсім мало. Свого часу, коли я спостерігала якісь погані речі, я їх пов'язувала з радянським часом. Думаю, що декотрі з тих речей мають інші причини, і їх треба розрізняти.

Календар подій

6 СЕРПНЯ –
Кабарет Рона Кагута і Ігоря Бачинського – год. 10-та веч. (тільки для дорослих).

6 – 8 СЕРПНЯ –
Другий річний „Sports Jamboree".

7 СЕРПНЯ –
Концерт „Бараболя" на свіжому повітрі у „Веселці" – год. 2-га по пол.
Мистецька виставка родини Козаків.
Забава –„Буря" – 10 год. веч.

8 – 21 СЕРПНЯ –
Традиційний український танцювальний табір ім. Роми Прийми Богачевської.

13 СЕРПНЯ –
„Pub night" – до звуків оркестри „Луна".

14 СЕРПНЯ –
Вибір Міс Союзівки.
Забава – „Луна" – 10 год. веч.

14 – 22 СЕРПНЯ –
Тиждень клюбу „Suzie – Q".

15 СЕРПНЯ –
Фестиваль – день Івано-Франківської области – інформації в наступних числах „Свободи".

20 СЕРПНЯ –
Pub Night with Midnight Bigus.

21 СЕРПНЯ –
Концерт таборової танцювальної групи ім. Роми Прийми Богачевської і виступ Олі Ходоби-Фриз, год. 8-ма веч.
Забава – „Фата Моргана" – 10 год. веч.

22 СЕРПНЯ –
Фестиваль – день Тернопільської области – інформації в наступних числах „Свободи".

22 – 29 СЕРПНЯ –
Знижковий тиждень. Переночуйте 3 ночі, і дістанете 25 % знижки.

28 СЕРПНЯ –
Галицький Вечір – інформації в наступних числах „Свободи".

28 – 29 СЕРПНЯ –
Фестиваль – дні Львівської области. Забава – інформації в наступних числах „Свободи".

3 ВЕРЕСНЯ –
Забава – „Луна"– год. 10 веч.

4 ВЕРЕСНЯ –
Забава – „Фата Моргана" і „Темпо".

4 – 5 ВЕРЕСНЯ –
Виставка ювелірних прикрас.

5 ВЕРЕСНЯ –
Забава – „Темпо" і „Ворони".

10 – 12 ВЕРЕСНЯ –
КЛК Вікенд – Загальні збори та бенкет з нагоди 80-ліття клюбу.
З'їзд Байройтської гімназії та мешканців табору Байройт. Пласт, Курінна Рада „Лісові Мавки".

11 – 12 ВЕРЕСНЯ –
Пласт, Курінна Рада „Ті, що Греблі рвуть".

13 – 16 ВЕРЕСНЯ –
З'їзд колишніх студентів Регензбурзької гімназії.

18 ВЕРЕСНЯ –
Весілля – Мішел Винарчук і Михайло Рітз.

24 – 25 ВЕРЕСНЯ –
Пласт, Курінна Рада „Спартанки".

Симпозіюм присвятили спадщині В. Січинського

КАМ’ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ, Україна. – Міжнародний науковий симпозіюм „Володимир Січинський – історик, мистецтвознавець, архітектор, педагог України та української діяспори”, присвячений 110-літтю цього видатного українського вченого, провели в липні Кам’янець-Подільський державний університет, Центр дослідження історії Поділля в Кам’янці-Подільському, Українське історичне товариство в США, Наукове товариство ім. Шевченка в Словаччині та інші установи.

У праці симпозіюму брало участь понад тридцять вчених з різних міст України та з-за кордону. Доповіді на історичні теми зробили Лев Баженов, В. Логвіна, М. Петров та А. Філінюк, В. Степанов, І. Винокур, О. Баран, О. Баблонюк та ряд інших. В кількох доповідях було згадано й батька вченого – Євфимія Сіцінського, репресованого радянською владою. Деякі праці із його рукописної спадщини, перевидані А. Трембіцьким, були представлені учасникам симпозіюму. Виступила і племінниця В. Січинського – Олена Доб’є. Його син Ярослав зі США від імені сім’ї надіслав учасникам листовне вітання.

Симпозіюм був продовженням міжнародної наукової конференції до 100-ліття з дня народження В. Січинського, влаштованої в 1994 р. в Кам’янці-Подільському університеті, а також в Києві, Львові, Ню-Йорку, Пряшеві та Свиднику.

На жаль, більшість праць цього визначного вченого, опублікованих майже повністю в еміграції, в Україні і досі є недоступними. З десятків його книжкових монографій та сотень наукових розвідок кілька разів було перевидано лише книжку „Чужинці про Україну”. Майже зовсім невідомою і недослідженою є рукописна спадщина В. Січинського, основна частина якої знаходиться в архіві Гарвардського університету в США. Матеріяли симпозіюму, як запевнив учасників проректор університету А. Філінюк, в найближчому часі буде видано окремими збірником.

М. Мушинка

Відбулася Міжпарляментарна Асамблея Православ’я

КИЇВ, Україна. - Наприкінці червня - початку липня відбулася 11-та щорічна Міжпарляментарна Асамблея Православ’я (МАП). Асамблея 2004 року зібрала прихильників православного християнства, щоб розглянути згуртовуючу силу віри у Східній Європі, що також може стати мостом до Европейського союзу. Марія Паппас (3-тя справа), що є скарбником повіту Кук, штат Ілиной, була однією з делеґатів, які представляли 19 країн. М. Паппас є головою Комітету МАП з міжнародної політики.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Виступ піяністки Валентини Лисиці

ЧИКАҐО. – При кінці червня відбулося відкриття оновленого „Ґрент Парку", що тепер дістав нову назву – „Парк Мілленіюм". У парку сталися великі зміни, з'явилося багато цікавих споруд – чуда модерної техніки, насаджено нові дерева і квіти, які колись покривали місцеві прерії, заведено малі ресторанчики і бари швидкої обслуги, де можна після цілоденних розваг смачно поїсти і купити прохолодні напої.

За словами посадника міста Ричарда Дейлі, це сьогодні – найкращий парк у світі (коштував він сотні мільйонів долярів). Тут в „Гаріс-театрі" і „Джей Пріцкер-павільйоні" відбуваються концерти музики, які можна всім безкоштовно відвідувати. Велетенський амфітеатр вміщує багато тисяч людей, має галявину, вкриту зеленою травичкою, сидячи на якій, можна слухати концерти.

14 липня у „Гаріс-театрі" відбувся концерт піяністки Валентини Лисиці. Водночас в парку тривала велика виставка гігантських портретів мандрівника-фотографа Уве Омера „Сімейний альбом", що нараховує 120 портретів. На жаль, Україна була представлена на ній скромно: на старому мотоциклі сидів українець-чоловік, за ним нещасна запрацьована жінка і двох гарних, без сорочок, хлопчиків біля причепи мотоцикля. Від того портрету віє сумом і... соромом. Невже українці аж такі бідні?

Того дня мені не вдалося послухати концерту – не вистачило квитків. Після концерту люди з захопленням говорили про Валентину Лисицю, з подякою згадували Марту Фаріон і Любомира Крушельницького за пропаґування нашої славної піяністки в американському музичному світі.

16 липня знову відбувся концерт з виступами нашої піяністки. На сцену вийшов посадник міста та інші представники, які відкрили концерт. На сцені була оркестра „Ґрент-парку" і його хористи. Диригентом був Карльос Кальмар. Виступили скрипачка Рашель Бартон, піяністка Валентина Лисиця, грав на клявесині Шредер, співали Джоніта Лятімор та Елізабет Норман (сопрано, зірки Чикаґо). Концерт слухали понад 10 тисяч людей, які сиділи на траві, обліпили балюстради і зайняли довжелезний міст-променаду. Карльос Кольмар, представляючи Валентину Лисицю, назвав її однією з найкращих піяністок світу. Вона вийшла на сцену в блакитній сукні з треном, з довгим ясним волоссям як принцеса. Її тендітна постать викликала загальне захоплення. А що вже говорити про чари її гри!

17 липня в „Парку Мілленіюм", відбувся виступ вже славної „Громовиці". Того дня виступили 20 музичних і танцювальних етнічних ансамблів: були бразилійська самба, японська бубняча таіка, мексиканські танці, ірляндські, еспанські, російські співаки. Та найбільше захоплення публіки викликав український „Гопак".

Серед виконавців було багато колишніх учнів четвертих і п'ятих кляс української школи – з театральної Студії при храмі св. Володимира і Ольги. Там були Таня Караван, Грицько Караван, Ярема Гриневич, Роман Пилипчак, Ольо Мельник, Петрусь Бискош, Таня Петраш та інші. Сьогодні вони чуються повнокровними українцями, несучи нашу славну культуру у чужинецький світ.

Олександра Мудра

Виставка, присвячена пам'яті Патріярха Йосифа Сліпого

Поштова марка України з портретом Йосифа Сліпого

ЧИКАҐО. – Філателістична експозиція, присвячена пам'яті Патріярха УГКЦ Йосифа Сліпого, з зібрань колекціонера д-ра Романа Смика, стала постійним надбанням Українського Національному музею. 5 вересня відбудеться її відкриття. Задум проведення виставки визрів у лютому, коли д-р Роман Смик передав на збереження до музею свій філателістичний архів, праці над яким присвятив понад 40 років.

Перед нами поштові марки, конверти і спецпогашення, присвячені Патріярхові з часів його подорожей в місця проживання української діяспори в 1963-1984-их роках, поштова марка, конверти і спеціяльні пам'ятні штемпелі, випущені поштою України в 1992-1994 роках, документальні фотографії з похорону у Римі, фотографії та афіші з філателістичних виставок в Україні, література про життєвий шлях Патріярха.

Життя української громади міста тісно переплелося з життям Патріярха Йосифа. Це унікальна особистість не тільки в Українській Церкві, але і в цілому християнському світі. 8 вересня 1984 року у катедрі св. Софії у Римі після складення доземного поклону і поцілунку світлій Пам'яті Патріярха Йосифа, Папа Іван Павло II сказав до українських ієрархів: „Покійний боровся за справедливу справу". Відтоді минає 20 років, і відкриття виставки – це данина пам'яті неперевершеного світоча Христової Церкви. Організаційний комітет виставки очолили президент музею Ярослав Ганкевич, настоятель Української греко-католицької церкви св. Володимира і Ольги отець-митрат Іван Кротець, графік Роман Завадович, а також д-р Роман Смик, який у свої 86 років виділяється надзвичайною активністю. Він зібрав, зберіг і повернув своєму народові духовні і культурні цінності, повернув їх у вигляді книжкових видань, пересувних виставок, музеїв в Україні, причому все – за власні кошти. Це великий меценат українства у світі.

Д-р Роман Смик разом зі своєю, вже нині покійною, дружиною Лідою почав займатися збиранням усього, що виходило з нагоди діяльности Патріярха в діяспорі, причому не тільки філателістичних матеріялів, а й стрічок, медалів, фотографій, програм урочистих академій тощо. Його дописи були в численних періодиках. У 1982 році він власним коштом видав, а потім перевидав ще чотири рази, постійно доповнюючи матеріялами, книжку „Блаженніший Патріярх Йосиф у філателістичних і пропам'ятних виданнях Української Католицької Церкви", в якій проілюстровано і описано все, що випущено в різних країнах світу, різними організаціями і приватними особами. У книзі підібрані відгуки світової преси про діяльність Йосифа Сліпого. Його виставки побували в різних містах США і Канади, їх побачила Україна: починаючи з 1992 року вони виставлялися у Львові, Івано-Франківську, Тернополі, Бережанах, Коломиї, Чернівцях, Києві, Стрию, Бориславі, Самборі, Дрогобичі, Трускавці, Зарваниці. Їх висвітлювали українська та закордонна преса і телебачення. Свою найповнішу збірку д-р Смик подарував Україні. Його стараннями і коштами, при сприянні ректорату Львівської Богословської Академії, відкрито меморіяльний Музей Патріярха Української Греко-Католицької Церкви Йосифа кардинала Коберницького-Сліпого.

Філателіст-меценат д-р Р. Смик зформував і подарував рівнозначні колекції музеям в Едмонтоні, Вороні, Римі, Мельбурні, Львові, Трускавці, Теребовлі, Бережанах, і тепер музеєві в Чикаго.

Лікарські студії д-р Р. Смик розпочав в 1937 році в Ягелонському університеті у Кракові, в 1941-му навчання продовжив в Берліні, а в 1945-му захистив докторську дисертацію „Українська народна медицина". В 1950 році він оселився з Лідою і сином у штаті Ню-Йорк, в січні 1953-го переїхав до штату Ілиной. Він був єдиним терапевтом і хірургом у Ковл-Ситі. У 1991 році мешканці міста обрали його „Людиною року". У 1996-ому Україна нагородила д-ра Р. Смика премією ім. В.Винниченка, яку він відразу призначив на розбудову української культури. Його силами і коштами відкрито Музей Б.Лепкого в Бережанах, він є почесним громадянином Бережан і села Жуків, лавреатом премії братів Лепких, почесним членом Всеукраїнського товариства „Просвіта". В 2000 році він відзначений премією ім. Чикаленка Ліги українських меценатів.

Марія Климчак

Перед жовтневими...

(Закінчення зі стор. 3)

тичної партії Валентина Семенюк, яка очолює парляментську комісію з питань приватизації, сказала, що всю справу продажу „Укртелекому" мусять ретельно перевірити правоохоронні органи. А член парляментського Бюджетного комітету Євген Жовтяк взагалі сумнівається в тому, що приватизація „Укртелекому" буде вигідною для України. На його думку, продавати українську систему зв'язку напередодні виборів не можна, бо сьогоднішня невизначеність щодо майбутнього в державі неґативно позначиться на визначенні вартости підприємства – тобто зумовить пониження цієї вартости. Уряд прогнозує кінцеву вартість 42,86 відсотка акцій „Укртелекому" в сумі 500-600 млн. дол. Цю суму Є. Жовтяк вважає зумисне заниженою, принаймні явно нижчою, ніж ринкова ціна. „Вона виглядає вигідною для уряду, але не подібно, щоб ця ціна була вигідною для країни в цілому", – підкреслив народний депутат.

Ще однозначніше виступив проти продажу „Укртелекому" провідник перевиборної коаліції „Сила народу" Віктор Ющенко. У спеціяльній заяві з цього приводу він обстоює необхідність мораторію на велику приватизацію в період перед президентськими виборами. Заява настільки серйозна, що варто зацитувати з цього документу декілька речень: „...Здавалося б, що, спираючись на десятирічний досвід, влада вже б мала навчитися проводити чесну, прозору, конкурентну та максимально вигідну для бюджету, а отже і для народу, приватизацію. Але відбувається все навпаки. Саме в 2004 році приватизація, як ніколи, відзначається дикістю, беззаконням та аморальністю. Переможці конкурсів визначаються заздалегідь. Ціна також відома наперед і не має навіть віддаленого відношення до реальної ринкової вартости об'єктів, що продаються. „Криворіжсталь" так звані національні інвестори привласнили за ціну, вдвічі меншу тієї, яку можна було отримати, а тепер вже плянують вигідно перепродати її чужоземцям. „Навар" ляже в кишені кількох приватних осіб. Загалом же за об'єкти, продані в 2004 році, бюджет недоотримує десятки мільярдів гривень, завдяки яким можна було б насправді, а не символічно, підвищити платні, пенсії, стипендії. Найприкрішим є те, що безпосередніми учасниками брудних приватизаційних угод стають родичі, друзі та приятелі найвищих посадових осіб держави. Ще ніколи за 10 років Україна не бачила такого відвертого пограбування державного майна, яке відбувається у 2004 році під патронатом державного керівництва...".

Коаліція В. Ющенка остерігає всіх причетних до ініціятиви продажу „Укртелекому", що нова демократична влада України не визнає приватизації, якщо вона відбудеться перед президентськими виборами.

За матеріялами ЗМІ

УПРАВА

УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК У США

висловлює щиру подяку всім доброчинцям, членам і приятелям УВАН, які надіслали пожертви і тим підтримали наукову та видавничу працю Академії, а також тим, які своїми пожертвами створили іменні фонди для утривалення пам'яті рідних і друзів, що відійшли у вічність.

Поданий нижче список включає суми отримані **від 15 липня 2003 р. до 15 липня 2004р.**

<u>Іменні фонди:</u>

Фонд Володимира Винниченка	
від Олександри та Теодора Костюків	150.00
Фонд родини Матушевських Федора та Юрія	
від Оксани та Володимира Бакумів	1,000.00
Фонд Катерини Здорик-Трухлої	
від сина Юрія Трухлого	3,000.00
Фонд Григорія Костюка	
від сина Теодора Костюка	5,000.00
Фонд Юрія Шевельова у світлу пам'ять Оксани Соловей	
від Теодора Костюка	1,000.00

<u>Світлої пам'яти рідних та друзів:</u>

У світлу пам'ять Дмитра Горбая:	
від дружини Марії Горбай	50.00
У світлу пам'ять Якова Гурського:	
від дружини Валентини Гурської	200.00
У світлу пам'ять Любослава Гуцалюка:	
від Ростислава Хомяка	100.00
та від Оксани Радиш	25.00
У світлу пам'ять чоловіка Миколи Досійчука-Чорного:	
та сина Олега Венгерчука	
від Стефанії Чорної	100.00
У світлу пам'ять Наталії Зітцельсбергер:	
від чоловіка Отто Зітцельсбергера	200.00
У світлу пам'ять Ніни Карпінич:	
від Оксани та Альберта Кіпів	50.00
У світлу пам'ять Олександри Костюк:	
від дочки Оксани Бринь	10.00
У світлу пам'ять Олега Кузьми:	
від матері Надії Кузьми	100.00
У світлу пам'ять Мирослава Лабуньки:	
від Оксани та Альберта Кіпів	100.00
і від Софії та Андрія Титлів	25.00

Пожертви на УВАН

У світлу пам'ять Леоніда Лимана:	
від Олександри та Теодора Костюків	500.00
Катерини Іваницької	200.00
Тамари та Валерія Скрипків	200.00
Романа Воронки	100.00
Миколи Галіва	100.00
Галини та Василя Гришків	100.00
Осипа Данка	100.00
Ольги Кекіш	100.00
Олександра Редька	100.00
Оксани Соловей	100.00
Діми Комілевської	50.00
Петра Одарченка	50.00
Люби Прокоп	50.00
Надії Світличної	50.00
Людмили Бойко	25.00
Олександри Бриньовської	25.00
Григорія Кураса	25.00
Валентини Преско	25.00
У світлу пам'ять Стефанії Нагірної:	
від дочки Оксани Кузишин	50.00
У світлу пам'ять Василя Омельченка:	
від дружини Олени Омельченко	100.00
У світлу пам'ять Оксани Соловей:	
від Ади Кулик	200.00
Марини та Ігоря Човганів	135.00
Ніни Булавицької	100.00
Рути Галібей	30.00
Мирослави та Андрія Бринь	25.00
Діми Комілевської	25.00
Оксани Бринь	10.00
У світлу пам'ять Віктора Стеблини:	
від дочки Галини Кураєвої	50.00
У світлу пам'ять Софії Темницької:	
від чоловіка Юрія Темницького	5,000.00
У світлу пам'ять Олександра Тимошенка:	
від дружини Ірени Тимошенко	50.00
У світлу пам'ять Зіновія Туркало:	
від Марини Зеленської	100.00

<u>Заповіти</u>:

М.Пирський (прихід з будинку)	5,000.00

<u>Доброчинці</u>:

	600	Ярослав Бігун;
по	500	Олена та Іван Решетарі, СУМА (Йонкерс) Федеральна Кредитівка, Українська Національна Кредитівка (Ню-Йорк);
по	400	Володимир Петришин, Україська Федеральна Кредитівка (Рочестер);
	382	Олег Третяк;
по	250	Ольга та Василь Балабани, Ада Кулик, Галина Рябокінь; Ада Кулик н<u>а пошану Петра Васильовича Одарченка у день його сторіччя,</u> Галина Рябокінь;
	240	Марта Тарнавська;
	235	Ірвін Радецький;
по	200	Ніна Болдирева, Олена Булгак, Микола Доліба, Нонна та Іван Карки, Валентина Лімонченко, Олена та Едуард Мельничуки, Олександер Одарченко, Олесь Смолянський, Сусанна Стеткевич, Химка Іван, Чайковський, Тамара та Юрій Чапленки, Ірена Шведе;
	160	Осип Данко;
по	150	Олександра та Теодор Костюки, Ольга та Юрій Криволапи, Іван Ніокс-Шато;
	105	Андрій Олеарчик;
по	100	Володимир Бакум, Омелян Бей, Марта Богачевська-Хомяк, Христина Боженко, Ігор Відковицький, Микола Галів, Павлина Данчук, Іван Заковоротний, Ольга Кекіш, Євгенія та Мирослав Ковальські, Діма Комілевська, Михайло Коргун, Іван Коропецький, Михайло Корчинський, Лариса та Володимир Лисняки, Мирон Мельник, Михайло Міщенко, Орест Небеж, Ярослав Пеленський, Лідія та Роман Процики, Богдан Рубчак, Леонід Рудницький, Роман Савицький, Галина і Томас Свєчковські, Тамара Скрипка, Нестор Терлецький, Юрій Янчишин, Ігор Шевченко, Святомир Фостун, Олександра Ткач;
	90	Наталя Пазуняк;
	75	Марія Арчер;
по	60	Ігор Каменецький, Олена Несіна;
по	50	Оксана Ашер, Анна та Роман Байлак, Оксана Бачинська, Ярослав Білінський, Олександер Воронин, Василь Гусаківський, Петро Грицак, Ярослава Гірна, Адріян Долинський, Надія Дюк, Марія Єфремова, Любов та Борис Жури, Ніна Ільницька, Марія та Ярослав Кицюки, Оксана Колесниченко, Віра та Вен'ямин Корсуні, Марія Крамаренко, Валентина Кузьмич, Юрій Кульчицький, Ірена та Лев Кушніри, Іванна та Орест Лисинецькі, Ігор Масник, Осип Мороз, Василь Наконечний, Олена та Іван Павленки, Михайло Палій, Ярослава та Ярослав Палії, Валентина Преско, Лариса Прицак, Анна Процик, Йоганна Ратич, Марта Рудик, Олег Склепкович, Василь Сосяк, Роман Трач, Святослав Трохименко, Мирослав Троян, Євген Федоренко, Микола Француженко, Алла та Юрій Черні, Михайло Яримович, Марта Ярош;
по	40	Людмила Бойко, Володимир Жила, Петро Лещчишин, Мирослава Мирошниченко, Євген Паранюк, Дмитро Штогрин;
по	30	Тамара Гординська, Мая та Олег Ґреґорет, Світлана Марченко, Любов Мичковська, Олександра Селепина, Данило Томащук, Олександра Юзенів;
по	25	Андрій Андреюк, Марія Андрусяк, Богдан Артимишин, Софія Барусевич, Ольга та Павло Бреславець, Тетяна Бутович, Дарія та Ігор Витвицькі, М. Зєлик, Зіна Іллюк, Богдан Качор, Наталія Коваль, Валентина Когут, Ярослав Колодій, Дарія та Юрій Костів, Віра Кушнір, Юрій Луцишин, Михайло Лютер, Оксана та Василь Марчуки, Джеррі Мигайчук, Наталія Могила, Євген Стецьків, Катерина та Ярослав Червоняки, Марія та Ігор Шевченки, Олена та Іреней Юрчуки;
по	20	Софія Андрушків, Катерина та Володимир Вальчуки, Дарія Гузар-Струк, Людмила Кей, Олександер Кобаса, Марина Ледковська, Мирослава Павлишин, Марія Сімоніна, Богдан Чопик;
	15	Іван Черешня;
по	10	Катерина Гуцул, Грант Давсон, Григорій Самійленко;
	5	Анастасія Грибович.

Ще раз всім доброчинцям щира подяка!

НОВІ ВИДАННЯ

Книжка для майбутніх поколінь

Повсякдення більшість людей сприймає як буденну необхідність. Пригадують минуле, мріють про майбутнє... А тепер – ну що тепер може бути цікавого? В Україні люди скучили за гречаною кашею. Американські українці усе рідше ходять на громадські сходини. Усе важче побачити на вулиці людину без традиційного горнятка кави в руці. Усе в це видається буденним, на вартим уваги. Інакше сприймає навколишній світ Ольга Кузьмович, яка згадані теми обрала для своїх фейлетонів циклю „Про це і те“. Її допитливості можна позаздрити. Як і здатності у кожній буденній дрібниці бачити символ часу.

Брак гречаної крупи в Україні – наслідок імперської політики СССР, коли уся земля засівалася виключно технічними культурами, а для гречки просто не було місця. Діяспорна громада не тільки поволі вимирає, а й втрачає смак до зібрань через відчутне розчарування сьогоденням незалежної України. Горнятко кави стає замінником міжлюдського спілкування в добу ґльобалізації життя. Понад 1100 фейлетонів видрукувала у „Свободі“ Ольга Кузьмович – О-КА. Частина з них вийшла другою книжкою авторки „Про вчора і сьогодні“ (Львів-Ню-Йорк, 2003).

У передмові до збірки д-р Лариса Залеська Онишкевич пише: „Коли б треба було вибрати кілька книжок, щоб їх закопати у глечику або вистрілити з капсулькою часу на Марс як інформацію для майбутніх поколінь, якщо вибирати кілька книжок, які могли б дати посмак життя, життєвих вартостей, опису провідних діячів чи й навіть ритуалів буденного життя нашої громади й оточення – все це можна знайти в збірці О-КИ“.

Мало того, що це є опис, тому що опис може подати й будь-який спостережливий етнограф. В даному разі йдеться про осмислення пережитого в буднях життя, визначення морально-психологічних цінностей кожної з описаних буденних подій. Саме з цієї причини я не закопував би книжку О-КИ в глечику і не висилав би на Марс, а зробив би обов'язковим шкільним читанням в Україні, щоб діти збагнули, що є добро і зло, щоб відчули трагедію діяспори і ще більше полюбили свою батьківщину, яка покищо поступається перед розвинутими країнами у благоустрії і добробуті, але є рідною й неповторною.

Книжка О-КИ спрямована і в майбутнє, тому що з неї дослідники більше дізнаються про переживання і тривоги минулих поколінь, ніж з документів та нотаток істориків. У ній є „посмак життя“, як влучно написала д-р Лариса Онишкевич Залеська.

Як і в першій книжці, О. Кузьмович повертається до спогадів про свою львівську родину і знову переходить звичну межу мемуаристики, подаючи сильветки своїх дідів, батьків та інших близьких у обставинах того часу, які їх формували, кликали до боротьби, радували і печалили.

Книжку О. Кузьмович треба читати без поспіху, обмірковуючи і додаючи власні спостереження. Тоді сприйняття прочитаного стане багатшим.

Книжку можна придбати в книгарні „Свободи“, висилаючи чек на 10 дол., виписаний на ім'я авторки. Автор обкладинки – Михайло Барабаш.

Л. Хмельковський

Дослідження: українські могили в Чехії

Тетяна Беднаржова і Федір Янчик, „Українські могили в Чехії“. Видання здійснено за сприяння Міністерства культури Чеської Республіки як результат урядової програми допомоги в діяльності національних меншин. Прага, 2002.

Воскресають лише там,
де є могили.
Фрідріх Ніцше

У міжвоєнний період (1920–1940) Прага, як і Берлін, Варшава, Париж, була важливим центром української еміграції, де концентрувалася її суспільно-політична еліта. Внаслідок програної війни і падіння Української Народної Республіки та Західньо-Української Народної Республіки, десятки тисяч осіб стали безпритульними, були змушені покидати рідні місця і виїжджати на Захід. Тисячі українських вояків були інтерновані і як військовополонені страждали в численних таборах.

Тим часом перед емігрантами простелилася дорога в усі країни Европи. Однак найкоротшою і найсприятливішою вона була до Чехо-Словаччини – до Праги. А це завдяки винятковій прихильності до нас першого президента Чехословацької республіки, видатного вченого Томаша Масарика (1850-1937). За його ініціятивою і безпосередньою участю з 1921 року в ЧСР на державному рівні надавалася всебічна допомога українським біженцям.

Томаш Масарик, великий гуманіст, друг українського народу, зробив чимало корисного для наших емігрантів у цей складний для них час. „Це за його вказівкою, – пишуть Т. Беднаржова і Ф. Янчик, – уряд Е. Бенеша кредитував емігрантські організації, що були під опікою ряду міністерств: закордонних та внутрішніх справ, хліборобства, шкільництва і народної освіти; надавав їм матеріяльну допомогу, підтримував їхні культурно-просвітницькі ініціятиви, зокрема розвиток вищої освіти для українських потреб“.

З 1921 року у Празі почав успішно діяти Український громадський комітет, що його очолював Микита Шаповал. Цього ж року до Праги з Відня перенесено Український Вільний Університет. У 1922–1923 роки відкрито Українську господарську академію в Подєбрадах, Вищий педагогічний інститут ім. М. Драгоманова, організовано Українську мистецьку студію, Історико-філологічне товариство й багато інших інституцій.

У 1922–1939 роках у ЧСР видавалося 94 українські періодичні видання. Мистецтвознавець Марія Логуш згадувала: „Працювали тут (ЧСР зокрема в Празі) вже давніше видатні вчені – Іван Пулюй, Іван Борковський, Іван Горбачевський, згодом – Володимир Тимошенко, Дмитро Дорошенко, архітектор і мистецтвознавець Володимир Січинський, Дмитро Антонович, Вадим Щербаківський, Софія Русова, Дмитро Донцов, поети Олександер Олесь, Євген Маланюк, Леонід Мосендз, Олег Кандиба, Іван Рошко-Ірлявський, прозаїки Улас Самчук, Спиридон Черкасенко, Микола Чирський, артистка Наталія Дорошенко, професор консерваторії Дмитро Левицький, Оксана Лятуринська та ціла плеяда небуденних особистостей, що годі їх усіх перелічити. З мистців тут, крім Миколи Бутовича, Василя Хмелюка, Роберта Лісовського та Галини Мазепи, жило ще кілька десятків інших представників української еліти“.

Прага понад два десятиліття, за висловом Олександра Олеся, була „колискою української свободи, політичним, науковим та культурним осередком української духовности“. До речі, проєкт пам'ятника в Ліберці належить відомому українському графікові Василеві Касіяну, який багато років прожив у ЧСР.

Після інтернування основна маса колишніх вояків УГА працювала здебільшого робітниками в Чехії, Моравії, Словаччині. Певна частина їх гуртувалася в утворених товариствах, організаціях.

Ще у 1920–1930 роках товариства, організації українських емігрантів у Празі опікувалися могилами, впорядковували їх. У газетах час від часу друкували матеріяли про місця поховання, некрологи, а „Український тиждень“ вміщував реєстр українських могил на Ольшанськім кладовищі у Празі.

Ця книжка – не путівник по цвинтарях, не біографічний довідник, а радше – розширений мартиролог, до якого занесено за алфавітом 180 прізвищ українців-емігрантів, з короткою інформацією про їх життя й діяльність. Тут варто відзначити, що авторам було нелегко розшукати потрібний матеріял для цієї цінної книжки, їм доводилося буквально по дрібочці збирати його. До реєстру цієї праці ввійшли і всесвітньо відомі вчені, і малознані трудівники, та всіх їх об'єднувала велика любов до України.

Книжка „Українські могили в Чехії“ має меморіяльні обкладинки, загорнуті в український прапор. На п'єдесталі пам'ятника лежить загиблий вояк, а перед пам'ятником стоїть зажурена жінка з сином і дочкою. П'єдесталь вкритий осіннім листям.

Цвинтарну тишу на обкладинці проймає мінорний настрій:

Що слава на мечах лягла
В кերваве смерти ложе,
Що правди на землі нема,
Прости, прости нам, Боже!
(Богдан Лепкий)

Дав би Бог, аби ніколи не заростали стежки до могил дорогих земляків, аби не затиралася в буденщині пам'ять про них.

Володимир Жила,
професор-емерит

Два нові видання з історіографії

Найновіше видання УІТ і Інституту історії України Національної академії Наук України – книга Любомира Романа Винара „Козацька Україна. Вибрані праці“. Редактор Валерій Степанков, упорядник Алла Атаманенко. Київ, Львів, Ню-Йорк, Париж, 2003, 677 стор.

Л. Винар є одним із найвідоміших істориків XX століття, багатолітнім президентом Українського історичного товариства. Сорок років він є редактором журналу „Український історик“, який об'єднував і об'єднує провідних українських вчених. Його перу належить значна кількість праць з української історії, книгодрукування, історіографії, політичної історії тощо. Багато досліджень історика присвячено вивченню життя та діяльности видатного політичного діяча та вченого Михайла Грушевського, чим було започатковано розвиток нової наукової галузі – грушевськознавства. Об'єктом багатолітніх наукових досліджень Л. Винара стала історія козацтва.

Пропонована збірка творів включає відомі монографії дослідника „Князь Дмитро Вишневецький“, „Андрій Войнаровський. Історичний нарис“, а також дослідження, присвячені діяльності таких відомих постатей, як Івоня Русин, Іван Підкова, Северин Наливайко, Олександер Комулович, Максим Кривоніс, Богдан Хмельницький та ін. Подано тут і студії, присвячені історіографії – аналіза досліджень про козаччину В. Антоновича, М. Грушевського, О. Оглоблина, Еріха Ляссоту і його щоденник з 1594 р. та інші.

Книжку можна придбати за адресою: Ukrainian Histical Association, P. O. Box 312, Kent, Ohio 44240, USA, котра коштує 45 ам. дол. (з пересилкою).

Другу працю – „Український історик: 40 років служіння науці (1963-2003)“ складають статті Любомира Винара. Це видання УІТ і Інституту досліджень української діяспори при Національному університеті „Острозька академія“. Редактор Алла Атаманенко. Ню-Йорк, Острог, 2003, 422 стор.

Книжка коштує 25 дол. (з пересилкою) – придбати її можна за вище поданою адресою.

Управа УІТ

НА ДОЗВІЛЛІ

Сто років тому „Свобода" писала...

В числі від 4 серпня 1904 р.:

Зъ Деферієть, Н. Й. Працюємо тутъ въ фабрицѣ паперу, робота йде добре, денно працюємо 8 годинъ а за годину беремо 18 центівъ. Хто тутъ приѣде, всякій дістає роботу. Русинівъ тутъ не мало; буде якихъ 10 фамилій, а самотныхъ буде до 80, и то самыхъ Галичанъ. Ходить чутка, що хотять заложити братство и приступити до Р. Н. Союза. Одні суть за тымъ, а другі якось нѣ, але дасть Богъ, що и ті ся пробудять. Суть тутъ и Поляки, але ті два разы гірші чимъ Русины; они тілько пють, та спѣвають „Jeszce Polska nie zginela". За те Анґлійцѣ ихъ нелюблять и не хочуть навѣть до роботы приняти, хиба що якій Русинъ за нихъ выпросить. Є тутъ робота и для дѣвчатъ и котрі бы хотѣли могуть приѣхати: могли бы ся також тутъ повіддавати.

Михайло Намѣснякъ

Велике Руске Братство имени св. О. Николая въ Pittsburg, Pa. приступило до Руского Народного Союза. Урядниками того братства суть: Теодоръ Ґутъ Кульчицкій, предсѣдатель, Алексей Журавъ, секретарь, Антоній Каня, касієръ.

Славно! Честь Вамъ Питсбурскі Русины, що пізнаєте, що тілько въ лучности єсть сила, що тілько наша єдина руска орґанізація єсть „Рускій Народный Союзъ" въ Америцѣ, котра платить за 70 цнт. на мѣсяць, 600 дол. за мужа, 300 за жену и посылає велику найбіль-шу руску ґазету въ Америцѣ кождому повному членови „Свободу".

Тожь кличемо до всѣхъ Русинівъ въ Америцѣ: закладайте Братства и приступайте до Р. Н. Союза! Записуйте своихъ дѣтей, бо Р. Н. С. платить більше анѣжь кожда амер. асекурація за дитину. Спѣшѣть братя чимъ скорше за примѣромъ питсбурскихъ Русинівъ, бо ту знайдете помочь и відраду въ найбільшімъ нещастю.

Зъ Головного Уряду Р. Н. Союза: **К. Кирчівъ, С. Ядловскій**

Перша Руска Бурса отвирає ся! Въ имя Боже отвираємо въ Ню-Йорку зъ днемъ 15 септембра (вересня) 1904 р. Руску Бурсу св. О. Николая! До сеи Бурсы буде ся приймати рускихъ хлопцѣвъ въ вѣцѣ 10 лѣтъ и высше, щобы выховували ся на людей науки и працѣ; а притімъ на щирыхъ патріотівъ рускихъ. Кожда дитина за невеликою оплатою дістане въ тій Бурсѣ помешканє, харчь, потрѣбну услугу, а що найважнѣйше, старанный правдиво вітцѣвскій нагляд и проводъ, та поміч въ науцѣ. Дѣти будуть ходити на науку до публичныхъ шкілъ американьскихъ. Въ дома въ вільныхъ годинахъ будуть учити ся: религіи, св. письма, руского читаня и писаня, спѣву церковного и музыки, руской исторіи и ґеоґрафіи та письменства (літературы). Для розрывки будуть мати вправы ґімнастичні, и рожни домашни забавы.

Головный Народный Комітетъ (Народный Фондъ) постаравъ ся відразу о відповѣдного настоятеля для Бурсы! Буде нимъ священикъ Павло Тимкевичь чоловѣкъ знаный зъ лагідного а притімъ енерґічного успособленя, зъ любови до науки и до свого народу!

В числі від 11 серпня 1904 р.:

Зъ Сенъ Френсиско, Кал. До всѣхъ щирыхъ Украинцѣвъ.

Перечитавши у 28. ч. „Свободы" статю: „Не спѣть Русины", зважуюсь и я сказати дещо відъ себе о тій справѣ до всѣхъ нашихъ переселенцѣвъ. У высше згаданій статѣ говорить ся, що за мало читати лише самі наші американські виданя и заохочує ся до предплаты старокраєвыхъ часописей и журналівъ. Дуже красно читати таку заохоту та кобы лише не пішла она въ забутє. Коли порівняємо матеріяльні відносины тутейшихъ Украинцѣвъ зі старокраєвыми, а до того додамо єще щедрість нашихъ переселенцѣвъ, то тодѣ смѣло можемо сказати, що кождый, хто лише розумѣє вагу науки, вагу просвѣты, стане сейчасъ передплатникомъ неодной поступовой ґазеты зі старого краю. Правда, годѣ бути предплатникомъ усѣхъ тихъ выдань, якихъ адресы подає „Свобода", бо на се ледви чи зміг бы ся урядникъ не то робітникъ, але суть мѣжь ними деякі, що майже необходимі для всѣхъ насъ заморськихъ Украинцѣвъ, а ними є: „Новий Громадський Голос" и „Воля".

В числі від 18 серпня 1904 р.:

Поговірки.

Коли песъ упаде, кождый готовъ єго кусати.

Добра слава є лѣпша якъ гарне лице.

Коли праця выйде за дверѣ, бѣда вікномъ лѣзе у хату.

Хто за молоду лѣнуєсь, той на старість бѣдує.

Добра жѣнка и здоровлє, се найбільше богацтво чоловѣка.

Выслухай чоловѣка заки дашь відповѣдь, послухай кількохъ заки рѣшись ся.

Де не можешь перескочити – перелѣзь.

Що чують дѣти дома, те скоро знають люде.

Добрый примѣръ є найлѣпшою проповѣдею.

Мудрый чоловѣкъ змѣняє свою думку, куракъ нѣколи.

Нѣхто не є всегда дурный, але часами кождый.

В числі від 25 серпня 1904 р.:

Въ 33 числѣ розкричавъ ся „Канадийский Фармер" на „Свободу". Причину до сего дала єму статя „Хвалѣть та не перехвалюйте" написана „Робітникомъ". К. Фармер підозрѣває навить, що ся статя не написана робітникомъ, та що сей, хто єѣ написавъ не бувъ въ Канадѣ и т. п. На се відповѣмо, що такъ не єсть. Статя справдѣ оригінальна и написана робітникомъ, що свого часу живъ въ Канадѣ. У насъ нема звычаю фабрикувати дописей. Полишаючи відповѣдь К. Ф. самому Робітникови – зазначимо єще, що після нашой думки статя „хвалѣть та не перехвалюйте" була вповнѣ обєктивна, не напастлива, та що критикувати обєктивно роботу другихъ кождый має право, бо така критика може лишь на хосенъ выйти справѣ загальній. Русины Сполучен. Державъ не хвалять ся, що вже все зробили, що треба було зробити. Мы бачимо дуже добре, що ще велике поле лежить облогомъ, а єсли хто зверне нашу увагу на блуды, якихъ мы самі не завважали, такому тільки вдячні будемъ.

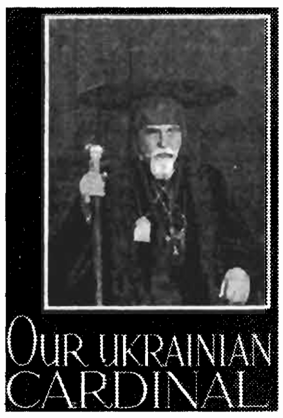
Мову того часу збережено

Книжки, які можна придбати в книгарні „Свободи"

Пропам'ятна книга, видана з нагоди 40-ліття Українського Народного Союзу".
Ред. д-р Лука Мишуга. Джерзі Сіті. 1936.

Всебічне дослідження історії української еміграції в Америці і зокрема утворення Українського Народного Союзу включає статті ряду відомих громадських діячів, науковців, журналістів, історичні світлини, нариси з історії громад і відділів УНСоюзу. В твердій обкладинці. 752 стор.
Ціна 20 дол.

А. Драган. „*Our Ukrainian Cardinal*" („Наш український Кардинал"). „Svoboda Press". Джерзі Сіті-Ню-Йорк. 1966.

Книга розповідає про життя, мучеництво, служіння і освячення Патріярха УКЦ Йосифа кардинала Сліпого-Коберницького-Дичковського. Книга має багато ілюстрацій.
Ціна 10 дол.

Мирон Б. Куропась. „*Ukrainian-American Citadel. The first one Hundred Years of the Ukrainian National Association*". Colorado. 1996.

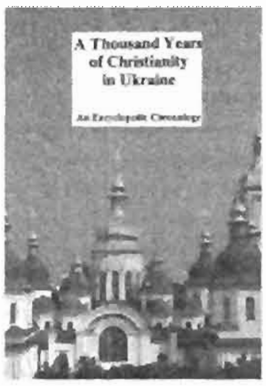
Докладна, ілюстрована історія УНСоюзу подає також історію української еміграції в Америці. В книзі подано список провідників УНСоюзу за всі роки існування, алфавітний покажчик імен і назв. Тверда обкладинка, 658 сторінок.
Ціна 20 дол.

„The Man-Made Famine in Ukraine".

American Enterprise Institute for Public Policy Research. Вашінґтон. 1984.

В книжці зібрані статті відомих учених-дослідників Великого голоду в Україні Роберта Конквеста, Дани Далримпл, Джеймса Мейса і Михайла Новака. 42 стор.
Ціна 5 дол.

A Thousand Years of Christianity in Ukraine" (Тисячоліття християнства в Україні"). „Смолоскип". Ню-Йорк, Балтімор,Торонто. 1988.

Це перша книга з історії християнства в Україні, поданої за хронологією, з численними кольоровими і чорно-білими ілюстраціями, в твердій обкладинці. Книжка має розміри альбому, 312 сторінок.
Ціна 15 дол.

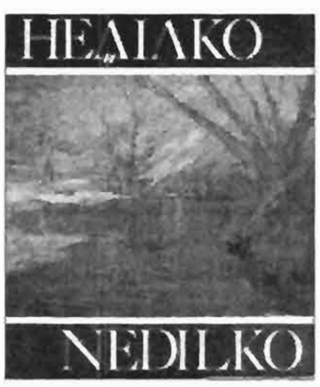
Мирослав Малецький *„Пріоритети"*. Київ. Видавництво „Рада". 1996.

Ці статті на животрепетні теми українського життя писалися впродовж двох десятиліть. Вражає сьогодні точність авторських прогнозів та передбачень. Книга доктора політологічних наук Мирослава Малецького буде цікавою передовсім філософам, соціологам, політологам, історикам та публіцистам.
Ціна 5 дол.

Надія Сомко. *„Скульптура і малярство".* АДУК, США. 1981.

Надія Сомко – всесторонній мистець. Творчість її багатогранна, різноманітна жанрами і засобами. Її талант і майстерність виявляються як у малярстві, так і в скульптурі й архітектурі. Надія Сомко не обмежується якоюсь одною ділянкою мистецтва. Не обмежує вона себе й до одної тематики. Опанувавши теоретично й практично різні роди мистецтва, вона стала майстром широкого творчого діяпазону. У багатому творчому досягненні Надії Сомко є твори різних жанрів і різноманітної тематики, української й американської. Є тут краєвиди і натюрморти, квіти і жанрові сцени, а також графіку фігурні композиції на історичні теми. В її історичних картинах опоетизована романтика княжої і гетьманської України, зображені найвизначніші битви з української історії. Баталістичний жанр приваблює мистця не лише в малярських творах, але рівнож в її скульптурних працях.
Ціна 20 дол.

Микола Неділко. *Монографія з 60 репродукціями.* УВАН. Ню-Йорк. 1983.

Твори Миколи Неділка виповнюють у нашому мистецтві прогалину, яка виникла між відступом від імпресіоністичного натуралізму Олександра Мурашка, Миколи Бурачека і Івана Труша, з приходом нового покоління мистців, що надавали особливого значення іншим вартостям, особливо намаганню наголошувати форму та впорядковувати простір. Тому в образах Миколи Неділка головне – це колір. Ліс, гори і море – всі вони в Неділка лише причина поставання об'ємистих площин комплементарних кольорів. Вони могли б зовсім переконливо обходитися без лісу, гір і моря, але вже цього останнього кроку Миколі Неділкові не довелося зробити.
Ціна 20 дол.

Барбара Ворд. *„П'ять ідей, які змінюють світ".* Переклад з англійської. Ню-Йорк. 1960.

Барбара Ворд є світової слави економісткою і авторитетним англійським дослідником питань міжнародної політики. В своїй книзі вона розглядає шляхи розвитку п'яти різних ідеологічно-політичних і суспільних напрямків, а саме – націоналізму, індустріялізму, комунізму, колоніялізму та інтернаціоналізму. Суть націоналізму вона бачить у прагненні людини і народу до свободи. Думки Барбари Ворд є дуже близькі українському читачеві.
Ціна 5 дол.

Петро Ващик. *„Зоряні вітрила".* Збірка віршів. Ілюстрації з виставки художніх робіт учасників Київської студії „Троєшки". Рівне. 2001.

Краще розповісти про творчість дітей художньої студії „Троєшки" в книзі „Зоряні вітрила", яку написав поет, режисер, музикант Петро Ващик, ніж це зробили діти в своєму листі до американських дітей – неможливо. Це чудове видання є барвистим переплетінням картин молодих художників з віршами, просоленими вітрами морських подорожей помічника капітана шхуни „Батьківщина".
Ціна 5 дол.

Замовлення надсилайте на адресу:
„Svoboda", 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
Вартість поштових послуг включена. Мешканці Ню-Джерзі повинні додати податок – 6 відс. ціни

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Степан Ткачук. „Радуйся, Діво Маріє", поезія. Наклад фінансований Союзом українців Румунії. Видавництво „Мустанг", Букарешт, 2003 рік.

Степан Ткачук. „Слово про побратимів", есе і карби. Наклад фінансований Союзом українців Румунії. Видавництво „Мустанг", Букарешт, 2000 рік.

Степан Ткачук. „Дзвони пам'яті", поезії. Наклад фінансований Союзом українців Румунії. Видавництво „Мустанг", Букарешт, 2000 рік.

ККДУ. „Тобі Україно", Історія Координаційного комітету допомоги Україні в США 1991 – 2003. Видавництво „Аконіт", Київ, 2004 рік.

Остап Тарнавський. „Literacki Lwow 1939 - 1944" , спогади українського письменника. З української мови переклала Анна Хранюк. Видавництво „Bonami", Познань, 2004 рік.

Ада Горгота. „Reflections of My Life". З української мови переклала Ірина Річ. Видавництво „The Basilian Press", Торонто, 2002 рік.

Володимир Антонович. „ Лекції з джерелознавства". До книги увійшли лекції, прочитані В. Антоновичем у Київському університеті Св. Володимира у 1879 – 1881 та 1886 роках. Острог – Ню Йорк, 2003 рік.

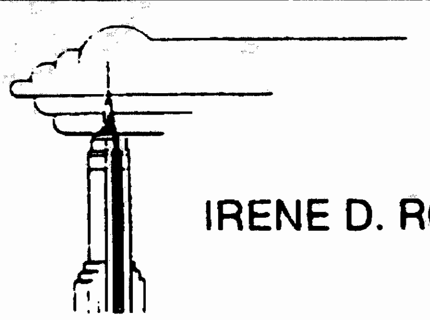
Любомир Винар. „Козацька Україна", вибрані праці. До збірки праць видатного українського історика увійшли найкращі монографії „Князь Дмитро Вишневецький" та „Андрій Войнаровський", а також статті, присвячені важливим аспектам становлення козацтва, його ролі у розбудові Козацько-Гетьманської держави та боротьбі за її незалежність у середині XVII – на початку XVIII ст. Видавництво, „Місіонер", Жовква, 2003 рік.

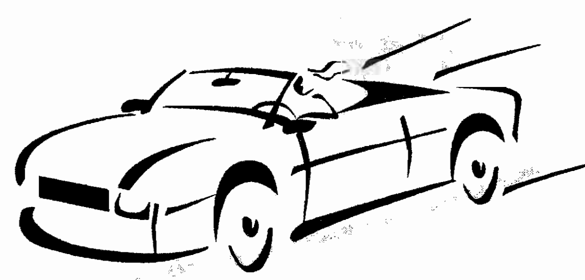
Юрій Ступницький. „Спогади про пережите". У книзі представлені спогади автора - волиняка, що оповідає про свою родину та переживання від юнацьких років (кінець 30-их рр.) до виходу з ув'язнення в середині 50-их рр. XX ст. Видавництво „Літопис УПА", Львів-Торонто, 2004 рік.

Василь Федорович. „Україна і світова політика", етапи на шляху українського державотворення. Вибрані статті. Видавництво „Ярославів Вал", Київ, 2003 рік.

Любомир Винар. „Український Історик: 40 років служіння науці 1963 – 2003", статті і матеріяли. Збірка статей українського історика, основника і редактора „Українського Історика", присвячена актуальним питанням становлення журналу. В статтях розглядається генеза та історичний розвиток єдиного українського історичного журналу за межами України. Видавництво „Гарнітура Таймс", Ню-Йорк – Острог, 2003 рік.

Нестор Мизак. „Добром нагріте серце". У книзі розповідається про життєвий і творчий шлях українського патріота д-ра Петра Гоя, якого доля закинула у далеку чужину. Книга буде цікавою для істориків та літераторів, усіх, хто хотів би поглибити свої знання з драматичного минулого України XX століття. Видавництво „Золоті литаври", Ню-Йорк – Чернівці, 2003 рік.

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union
Самопоміч
VISA
Наша Visa Debit картка - це економія Вашого часу!
Користуйтеся Visa Debit карткою.
Швидко!
Вигідно! Надійно!
Your Savings Insured to $100,000
NCUA
National Credit Union Administration, a US Government Agency
В околиці Чікаго
Home Office**
Palos Park
Ню Джерзі
Понад 20,000 осіб українського походження вважають нас своїм "банком."
Доступ до конта шляхом Інтернет
Selfreliance.Com
Кредитова спілка - серце нашої громади
Самопоміч
Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка
Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

В ТРЕТЮ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
(що припадає на 16 серпня 2004 р.)
відходу у вічність нашого невіджалуваного і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

св. п.

д-ра проф. ПЕТРА ҐОЯ

ректора Українського Вільного Університету
будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ З ПАНАХИДАМИ

В УКРАЇНСЬКИХ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИХ ЦЕРКВАХ

В Америці:

- в церкві св. Юра в Ню-Йорку – 6 серпня 2004 р. о год. 6-ій веч.;
- в церкві св. Володимира в Ґлен Спей.

В Україні:

- в Отинії в церкві св. Михаїла;
- в Коломиї в катедральному соборі св. Архистратига Михаїла;
- в родинному селі Михайлівці в церкві св. Родини;
- у Львові в церкві Стрітення Господнього – 16, 20, 24 серпня 2004 року.

В Польщі:
16, 20, 27 серпня 2004 року
- в церкві св. Священномученика Йосафата.

В Бразилії:
- в церкві св. Ольги в Прудентополі Парана;
- в церкві св. Івана Хрестителя в Куритибі Парана;
- в Єпископській Молитовні Парана.

Родина просить згадати св. п. Петра у Ваших молитвах.

„І горів, і яснів, і страждав“ для України.
І. Франко

З жалем повідомляємо рідних і знайомих,
що 3 липня 2004 р. відійшов у вічність
на 85-му роц іжиття в Рівному, Україна.

бл. п.

ОЛЕГ ТАЛАЩУК

Народжений 10 травня 1919 року в Києві.

В глибокому смутку залишились:

сестра – ГАЛИНА ГРИШКО
з чоловіком ВАСИЛЕМ і родиною
дочка – ГАЛИНА КОЛЯДА
з родиною в Рівному, Україна
ближча і дальша родина та приятелі і знайомі
в Україні.

Родину, приятелів і знайомих просимо
молитися за душу покійного Олега

Вічна Йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
повідомляє, що
освячення пам'ятника

св. п. ЛЕОНІДУ ІВАНОВИЧУ ЛИМАНУ

(*13 серпня 1922 – + 31 жовтня 2003)
відбудеться
14 серпня 2004 р. о год. 1-ій по пол.
на цвинтарі при Церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку.

Усіх бажаючих поїхати і брати участь в освяченні пам'ятника, просимо
зголошуватися до канцелярії УВАН, тел.: (212) 222-1866

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими,
що 21 липня 2004 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
БАТЬКО та ДІДУСЬ

бл. п.

ГРИГОРІЙ ТИМКІВ

нар. 26 вересня 1909 р. в Довхи, біля Дрогобича, в Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 23 липня 2004 р. в Стрию, Україна.

У глибокому смутку залишилися:
донька – ДАРІЯ ПАНЕЙКО з мужем СТЕФАНОМ в Україні
син – БОГДАН з дружиною ДЖУДІ
внуки – УЛЯНА і ЛЕСЯ в Україні
ЕЛІЗАБЕТА і НИКОЛА ТИМКІВ
– ПРАВНУКИ
та ближча і дальша родина.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що у середу,
14 квітня 2004 р. відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, ТАТО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.

АНДРІЙ НЕСВЯЧЕНИЙ

нар. 6 серпня 1921 р. у селі Ступично, Київської області, в Україні.

Залишив у смутку:
дружину – ІЗАБЕЛЮ
сина – БОГДАНА з дружиною МАРІЄЮ
внуків – АНДРЕЮ, АНДРІЯ, БОГДАНА А., ТАМАРУ
невістку – ДОЛЬОРЕС з її родиною: КЕЙТ і ХРИСТИНОЮ,
КІМ і ДЖЕЙМС
правнуків – МАГДАЛЕНУ, КЕЙСІ і КАТЕРИНУ
та ближчу і дальшу родину в Америці і Україні.

СВЯТА ЛІТУРГІЯ відбулася у неділю, 18 квітня, о 10-ій год. в Protection of the Holy Mother of God Ukrainian Orthodox Church in Dover, FL.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 24 квітня на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Нехай спочиває з Богом!
Вічна Йому пам'ять!

З волі Всевишнього 31 липня 2004 р. відійшла від нас у вічність
на 88-му році життя наша найдорожча
МАМА, СЕСТРА, БАБУНЯ і ТЕТА

бл. п.

мґр фарм. ІРИНА Е.Е. ДОРОЩАК

з дому ВАРИВОДА

Довголітня голова і член управи 49 відділу СУА в Баффало, голова і член управи Пласт-Прияту, член управи Українського Золотого Хреста і член управи УАКРади.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 7 серпня 2004 р. о год. 11-ій ранку в церкві св. Івана Хрестителя, 3275 Elmwood Ave., Kenmore, NY.

В глибокому смутку залишилися:
доньки – НАДЯ з мужем РЕЄМ БЕРҐЕНСТОКОМ і донею МАРІКОЮ
– ХРИСТЯ з мужем ЧАРЛСОМ КОЛТОФФОМ
і донями КАТРУСЕЮ і МАРТОЮ з мужем АНДРІЄМ СОРДОМ
сестра – ОКСАНА САЛДИТ з мужем МИХАЙЛОМ
та дітьми ЮРКОМ, ІНЕЮ і МИРОНОМ з близнятками
сестрінка – ЛІЛЯ МУРДУ з родиною.

Вічна Її пам'ять!

Для вшанування пам'яті Покійної, замість квітів на могилу, можна складати пожертви на СУА або на Український Золотий Хрест.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас у вічність на 88-му році життя наша найдорожча і незабутня МАТИ

бл. п.

ВІРА ЛЕВИЦЬКА

Актриса українських театрів в Україні, Європі і в Америці, „Заслужений артист України"

Упокоїлась 26 травня 2004 р. в Гавертавн, Па. і була похоронена 5 червня 2004 р. біля свого мужа бл. п. Євгена Левицького, на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н.Дж.

Цією дорогою Родина складає нашу велику подяку Архиєпископові Антонію, голові Консисторії УПЦ в США за дозвіл о. прот. Франкові Істочину прибути і відслужити разом з о. прот. Михайлом Цюманом, настоятелем церкви св. Покрови, Службу Божу і Панахиду. Наша щира подяка о. Істочину і о. Цюманові за відслужені Похоронні Відправи та вислови співчуття. Панахиду на цвинтарі св. Андрія відправив о. Цюман. Рівнож дякуємо диригентові Петрові Гурському і членам церковного хору за гарно і професійно відспівані відправи.

Щире спасибі д-р Наталії Пазуняк за її зворушливі прощальні слова і артистці Христині Озарків за відчитання вірша поета Богдана Ігоря Антонича „Магніфікат" при домовині Покійної.

Сердечно дякуємо всім, хто брав участь у тризні після похорону, а спеціяльно акторові, режисерові, авторові Ростиславові Василенкові за особисті спогади про довголітню спільну працю з Покійною в театрі АУА в Німеччині і за відчитання вірша присвяченого бл. п. Вірі Левицькій. Також сердечно дякуємо голові Парафіяльної Ради церкви св. Покрови Іванові Праскові і маестрові Петрові Гурському за їхні цікаві спогади про відданість Покійної до Церкви та її вірну любов і активну працю в церковному житті, і акторці Володимирі Кавці за передані співчуття від Об'єднання Мистців Української Сцени та прочитані слова В. Шекспіра „Ввесь світ – це сцена..."

Щира подяка о. Михайлові Цюманові за відправлення св. Літургії і Панахиди в 40-ий день після смерти Покійної і, також, паням Сестрицтва св. Ольги, особливо голові Сестрицтва Софії Сілін, за підготовку церковної залі та смачного обіду з обслугою, а п-ні Антоніні Погоріленко за спечений поминальний калач і солодке. Під час обіду, чутливі спогади про Покійну, її всесторонню людяність, шляхетну скромність і ніжність, розповіли о. Цюман, пан Іван Праско, маестро Петро Гурський, д-р Петро Клюк і п-ні Станіслава Корнюк, за що родина щиросердечно дякує.

Родина є безмежно вдячна академікові Валерію Ревуцькому, д-р Наталії Пазуняк і п-ні Ірені Бурці за поміщені статті про життя і творчість актриси Віри Левицької в українських і американських газетах, та панові Романові Мариновичеві, продуцентові і директорові української телевізійної програми „Година української мелодії" за присвячені дві програми пам'яті покійної актриси Левицької.

Щиро дякуємо п-ні Ірені Сірко за обіди, які були доставлені родині в часі безпорадних днів.

Ми є вдячні похоронній фірмі Насевичів у Філядельфії за поради, розради і сумлінне переведення похоронних обрядів.

Замість квітів на могилу бл. п. Віри Левицької щедрі датки зложили:

<u>НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ-ЙОРКУ:</u>

200 дол. Ольга і д-р Богдан Фараонів;
100 Церква св. Покрови у Філядельфії;
по 50 Людмила Капшученко Шміт і John Schmitt, Марія і Микола Касіяни, Христина і Богдан Кульчицькі, Ія і Ростислав Василенки, Володимира Кавка;
40 Надія і Юрій Оранські;
35 Оксана Лобачевська;
по 30 Христина Чорпіта, Ірена Щерба;
по 25 Оксана Мандибур, Євдокія Трипупенко, Анна і Александер Струтинські, Петро Капшученко;
по 20 Вікторія і Маріянна Вакуловські, Христина Озарків, Юрій Бурда, Григорій Давид, Артемісія Нікорович, Oksana Nikorovich Trabocco;
по 10 Леся і Василь Дорошенки, Анна Климовська, Леся Стасіюк, Roxanne Wolaniuk.

<u>НА ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:</u>

по 50 дол. Петро Гурський, Галина і Володимир Шембель, Анна і Стефан Макухи, Надія і Іван Савчуки;
30 Лідія Ковальчук;
25 Анна і Александер Струтинські;
по 20 Марта Озарків, Анна Климовська, Леся Стасюк, Ірена Сірко, Юрій Гура, Михайло Ковальчук, Чеслава і Мирослав Солтиси, Галина Клюк;
по 10 Надія і Анатолій Брояки, Таня і Тихон Антонці, Кирило Пасічник, П. Ликаренко, Roxanne Wolaniuk;
20 Бронислава Скорупська (на фонд УЗХ).

<u>НА СВЯТІ ЛІТУРГІЇ ЗА УПОКІЙ ДУШІ бл. п. ВІРИ ЛЕВИЦЬКОЇ:</u>

200 дол. Антоніна і Анатолій Погоріленки;
100 Сестрицтво св. Ольги;
по 50 Петро Гурський, Олена і Микола Козяри;
30 Вікторія і Маріянна Вакуловські;
25 Станіслава і Федір Корнюки;
20 д-р Петро Клюк;
10 дол. Марта і Христина Озарків.
Perpetual Eleanor Klech, Ferdinand T. Ruffino, Gini and Philip Tavani, Mr. and Mrs. Mathew Szelogowsky, Jennie and Rosemarie Giordano, Yolanda DiGiordano.

<u>ОБИЛЬНІ КВІТИ прислали:</u>

Хор Церкви св. Покрови, Ірена Бурка з родиною, Rebecca Sapp, Bala Oral Health Center, Gini and Philip Vespa and Family, Clair and Ronald King.

Всім жертводавцям складаємо нашу глибоку подяку. Нехай Всевишній Господь Бог віддячиться Вам і обдарує Вас своєю безмежною ласкою.

Родина є глибоко зворушена і безмірно вдячна друзям, приятелям та знайомим Покійної за численні телефонічні і листовні вислови співчуття. Вони нас підтримували душевно в тяжких днях невимовного болю і горя.

Наша найщиріша подяка усім особам, які так чисельно прибули на похоронні обряди і молитвами попрощали актрису Віру Левицьку, „Заслуженого Артиста України", та своєю присутністю допомогли родині гідно і величнo відпровадити Її на вічний спочинок.

Нехай американська земля буде Їй легкою!
Вічна і славна Її пам'ять!

Дочка – ІРЕНА з чоловіком РОБЕРТОМ
син – ЮРІЙ

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ І СУМНУ РІЧНИЦЮ відходу у вічність нашої найдорожчої ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

бл. п.

ЮСТИНИ КУЙБІДИ

з дому ІВАНИШИН

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

буде відслужена

в церкві св. Юра в Ню-Йорку, 18 серпня 2004 р., о годині 8:30 ранку

відтак

ПАНАХИДА

на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Муж Осип Куйбіда з родиною

У смутку повідомляємо, що в неділю, 11 липня 2004 р. відійшла у вічність

бл. п.

МАГДАЛИНА ЯСЕЙКО

нар. 5 листопада 1925 р. в малому селі близько Львова, Україна. Дочка покійних Семена Бойчука і Анастазії з дому Трубич.

У 1949 році разом з мужем Григорієм емігрувала до Америки, замешкала в Ню-Йорку. Від 2003 року мешкала в La Grangeville N.Y. Покійна була активною членкою української католицької церкви св. Володимира в Ґлен Спей, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ провів о. Марк Гірняк в п'ятницю, 16 липня 2004 р. в українській католицькій церкві св. Володимира. Тіло спочило на українському цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

У смутку залишені:
муж – ГРИГОРІЙ
сини – МИРОН з дружиною РОБІН
– ВОЛОДИМИР з дружиною ДЖОЕН
– РОМАН з дружиною РОЗМАРІ
брат – ФЕДЬО БОЙЧУК з родиною
сестри – МАРІЯ МЕУШ
– АННА ЗВАРИЧ з родиною
7 внуків – ДАРІЮШ, НАДЯ, ХРИСТОФОР, МИХАЙЛО, КАРІНА, МАТЕЙ і АДАМ
правнуки – ДЖАРЕТ і ЛОҐАН
та ближча і дальша родина.

Вічна Її пам'ять!

З глибоким смутком повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що в п'ятницю, 23 липня 2004 р. у Філядельфії, Па., після короткої і важкої недуги відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ШВАҐЕР і КУЗИН

бл. п.

д-р мед.

ЯРОСЛАВ ЯРИМОВИЧ

нар. 17 січня 1927 р. в Тернополі, Україна.

Колишній член Дивізії УНАрмії, довголітній лікар-інтерніст, активний член української громади у Філядельфії, голова та член управи Товариства Українських Лікарів Відділу в Пенсильванії, член кількох американських медичних товариств, довголітній член Ради директорів у домі сеньйорів „Вознесіння" та в Українському Освітньо-Культурному Центрі, голова Комітету Мирян при парафії Христа Царя, член комітету Об'єднання „Тернопільщина".

ПАРАСТАС був відправлений у вівторок, 27 липня 2004 р. в похоронному заведенні Насевича при 109 Тейбор Ровд у Філядельфії, о год. 7-ій веч.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 28 липня в похоронному заведенні Насевича о год. 9-ій ранку.
СВЯТА ЛІТУРГІЯ відправлена в церкві Христа Царя, 1629 Вест Каюга Стріт, о год. 10-ій ранку, а відтак на кладовищі св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Залишилися в глибокому смутку:
дружина – МАРТА
сини – МАРКО
– АЛЕКСАНДЕР з дружиною ВАНЕССОЮ
– БОРИС
брати – ВОЛОДИМИР з дружиною ДАРІЄЮ і родиною
– ЗИНОВІЙ з дружиною ОКСАНОЮ і родиною
братова – СТЕФАНІЯ з родиною
кузин – д-р МИХАЙЛО з дружиною РОКСОЛЯНОЮ і родиною
ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів на могилу Покійного родина просить складати пожертви на Святі Літургії, на Фонд Суспільної Служби Комбатантів Т-ва Дивізії, видавничий фонд „Вісті Комбатанта", на потребу УОКЦентру і церкви Христа Царя.

УПРАВА СХІДНЬО-ЕВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ІМ. В. ЛИПИНСЬКОГО (СЕДІ)

з глибоким смутком повідомляє українську громадськість, що після важкої недуги, 17-го травня 2004 р. в Інсбруці, Австрія відійшов у вічність

бл. п.

д-р філ. ЛЕВ БІЛАС

нар. 7 серпня 1922 р.

член СЕДІ, його довголітній заслужений науковий співробітник, редактор його наукових видань та відомий громадський і культурний діяч української діяспори в Европі.

Шановній Дружині Марті та Донькам з родинами висловлюємо найщиріші співчуття

Вічна Йому пам'ять!

З жалем повідомляємо, що в суботу, 3 липня 2004 р. відійшла у Божу вічність, проживши 92 роки, наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ

св. п.

РОСТИСЛАВА ЕМІЛІЯ КАЧАЛА

з дому ІВАНЧУК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 7 липня 2004 р. в українській католицькій церкві Успіння Божої Матері в Перт Амбої, Н. Дж., а похоронено Покійну у спільному мавзолеї на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.
Залишилися в глибокому смутку:
син – д-р АНДРІЙ з дружиною НАТАЛІЄЮ
донька – ОРИСЯ з чоловіком ЙОСИФОМ, дітьми, внуками і правнуками
внуки – СТЕФАН, ТАЇСА, АЛЕКСАНДРА
сестра – НАДЯ ІВАНЧУК з родиною
та ближча і дальша родина.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів просимо складати датки на Children of Chornobyl Relief Fund 272 Old Short Hills Road, Short Hills, NJ 07078.

Ділимося сумною вісткою, що у середу, 28 липня 2004 р. відійшла у вічність на 90-му році життя

бл. п.

ЛІДІЯ СТАНЬКО

з дому СОКОЛОВСЬКА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 2 серпня 2004 р. в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя, Нюарк, Н.Дж., а відтак на католицькому цвинтарі Holy Cross, North Arlington, NJ.

Залишилися у глибокому смутку:
син – ЮРІЙ з дружиною ОКСАНОЮ та синами СТЕФАНОМ і АДРІЯНОМ
дочка – УЛЯНА
брат – ВОЛОДИМИР СОКОЛОВСЬКИЙ з родиною
сестра – ІРЕНА ВАТИЛЮК з родиною
сват – ОСИП КУЙБІДА
кузин – БОГДАН ФЕДІВ з дружиною МІНЦЕЮ

Вічна Їй пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оціславська 973-292-9800 #3040*

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.
250 West 57th St.#1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220
ECONOMY AIRFARES
Львів/Одеса
929 дол.+tax (round trip)
529 дол.+tax (one way)
Київ
799 дол.+tax (round trip)
450 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKRYS@YAHOO.COM

ЮРІЙ ЛАЗІРКО
Професійний продавець забезпечення УНС
IOURI LAZIRKO
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
5 Brannon Ct., Clifton, NJ 07013
tel.: 973 881-1291
E-mail: louri_uke@hotmail.com

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК
КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ
- ✔ на роботі
- ✔ автомобільних
- ✔ в публічних місцях
- ✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:
- ВОДІННЯ під впливом алькоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

KOZAK CONSTRACTION, Co.
Ремонтуємо і переробляємо хати, помешкання, пивниці, паркети, кафлі, шідрак, шпахлювання, малювання.
Тел.: (201) 437-3227 • (646) 279-1910

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER
Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a selfaddressed stamped envelope to: Single Ukrainians
P.O. Box 24733 Phila., Pa. 19111
TEL.: (267) 784-5019

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

• РІЗНЕ •

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
Від 1983
- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

РЕСОРТ НАД МОРЕМ
VILLA „LIDIA"
SUZANNA SAPOWYCZ
128 E. Crocus Rd.
Wildwood Crest, NJ 08260
Tel. (609) 522-3348

• КУПІВЛЯ-ПРОДАЖ •

ПРОДАЄТЕ СВІЙ БУДИНОК?
Зателефонуйте до нас!
Купуємо
6-60 родинні будинки
Charles Podpirka
JRC Management LLC
(718) 459-1651

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY
Export • Import Ltd.

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189
в Торонто (416) 761-9105
e-mail: nsemczys@aol.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПОСИЛКИ З ОДЕЖЕЮ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
ВІЗИ • АВІАКВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!